

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklisti. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idrji, do 8. maja 1945
pa v obojbenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

CEAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 79 (13.612)

Trst, petek, 6. aprila 1990

Sporočilo Bele hiše med obiskom zunanjega ministra SZ Ševardnadzeja

Konec maja v Washingtonu srečanje Bush - Gorbačov

Ob vprašanju razorožitve naj bi predsednika spregovorila tudi o Vzhodni Evropi
Litovska pribaltska republika pripravljena na kompromisno rešitev z Moskvo

WASHINGTON — Srečanje med ameriškim predsednikom Georgeom Bushem in predsednikom Sovjetske zveze Mihailom Gorbačovom bo od 30. maja do 3. junija letos v Washingtonu. Srečanje, na katerem bodo spregovorili predvsem o razorožitvi ter po vsej verjetnosti tudi o drugih vprašanjih, ki zanimajo obe državi, zato tudi o položaju v Litvi, bo potekalo dva tedna prej, kot je bilo sicer napovedano.

Obvestilo o »summitu«, ki bo sledil tistemu, ki so ga pripravili na Malti, je Bela hiša objavila prav pred začetkom drugega srečanja med zunanjima ministroma SZ Ševardnadzejem in ZDA Bakerjem (na sliki). O samem vrhu pa je ameriški državni tajnik dejal, da so se za ta datum zmenili, ker ta odgovarja obema državam (v Sovjetski zvezi bo junija kongres partije).

Kljub pomanjkanju uradnih vesti o dnevnem redu srečanja, poznavalci vedo povedati, da se bo odvijalo v glavnem v Washingtonu. O vsebini pa naj bi razpravljala o vprašanju razorožitve ter tudi o velikih spremembah v Vzhodni Evropi, ki so sledile zadnjemu srečanju obeh predsednikov.

V ta okvir prav gotovo sodi tudi litovsko vprašanje, ki je sicer na dnevnem redu že na srečanjih obeh zunanjih ministrov. O tem je včeraj Eduard Ševardnadze zagotovil ameriškemu kolegi, da bo Sovjetska zveza skušala na miroljuben način rešiti vprašanje Litve in ostalih dveh pribaltskih republik.

Včeraj pa je v Vilniusu nadaljeval zasedanje novoizvoljeni parlament, ki je po daljši razpravi sestavil pismo, ki ga je poslal predsedniku Sovjetske zveze Gorbačovu. Litovski poslanci ugotavljajo, da tako oni kot tudi verjetno sam predsednik SZ si želijo politično rešitev vprašanja. Zaradi navedenega je litovska skupščina pripravljena na začetek pogajanj.

Vse kaže, da je pribaltska republika pripravljena na kompromis s Kremljem in ni izključeno, da bo Vilnius predlagal več, kot Gorbačov pričakuje. Tako je v Moskvi povedal Egidius Bichkauskas, ki od 2. aprila predstavlja litovsko državo v Moskvi.

Včeraj pa se je izvedelo, da bo velika večina latvijskih parlamentarcev 3. maja predstavila skupščini v Rigi predlog o osamosvojitvi.

Kmalu nared nova določila o organizaciji šolskih izletov

RIM — Šolski izleti naj bi bili odslej bolj varni. Po zadnjih tragičnih nesrečah je namreč minister za šolstvo Matarella začel pripravljati administrativno okrožnico, s katero naj bi določili vsa pravila za organizacijo šolskih izletov.

Ministrsko okrožnico naj bi vsa šolska skrbništva dobila že do konca prihodnjega tedna. Matarella želi na ta način šolska vodstva opozoriti predvsem na to, da večjo pozornost kot doslej posvečajo sami vsebini teh izletov in pa izbiri prevoznikov, kjer naj bi izbrali predvsem tiste turistične organizacije, ki so svojo profesionalnost že dokazale.

Na ministrstvu za šolstvo pa so tudi prepričani, da se je treba boriti proti koncentraciji šolskih izletov v istem letnem obdobju. Šole zdaj v glavnem vse izlete in ekskurzije organizirajo v obdobju pred božičem ali pa pred veliko nočjo, ko je na cestah že tako povečan promet in s tem avtomatično tudi manjša varnost. Matarella se tudi zavzema za ločitev dijakov iz višjih razredov od tistih iz nižjih, ki naj bi obvezno potovali v ločenih avtobusih.

S tem načrti ministrstva za šolstvo je Matarella že seznanil šolske skrbnike, kateri bi morali v bodoče od primera do primera tudi ocenjevati resničen kulturni pomen in pa poučnost vsakega izleta, ki ga namerava šola, ki sodi v pristojnost posameznega skrbništva, organizirati.

Obisk poteka v znamenju kontestacij nekaterih političnih strank Palestinskega liderja Jaserja Arafata sprejeli najvišji predstavniki vlade

RIM — Palestinski lider Jaser Arafat je včeraj pripotoval na uradni obisk v Rim, vendar ga italijanski politiki niso sprejeli ravno odprtih rok. Vsaj ne vsi. Nezadovoljstvo nad obiskom so izrazili predvsem v poslanski zbornici, kjer se je prvi oglasil radikalec Calderisi, ki je predsedniku vlade Andreottiju poslal odprto pismo. V njem med drugim piše, da sicer podpira vsa pogajanja, katerih cilj je priznati palestinsko državo, vendar ne odobrava nekaterih zadržanj PLO, ki pričajo, da v tej organizaciji obstajajo kričeča nasprotja, dvoumnosti in grobe diplomatske napake. Arafat še ni postal predsednik začasne vlade bodoče palestinske države, zato bi morali biti previdnejši pri vzpostavljanju in utrjevanju kakršnih koli stikov, piše Calderisi in opozarja, da je sedanji politični položaj v Izraelu dovolj zgovoren dokaz za previdnost. O precejšanju pomena Arafatovega obiska pa je govoril tudi republikanski tajnik Giorgio La Malfa, ki je odklonil vabilo na uradno večerjo in srečanje z liderjem PLO na štiri oči. La Malfa je dejal, da verjame samo v tako imenovani Bakerjev mirovni načrt in da bi bilo vsako drugo mirovno pogajanje neoportuno. Z Arafatom pa se ne nameravata rokovati niti tajnik liberalne stranke Altissimo in ne tajnik PSDI Cariglia.

Jaser Arafat pa se je kljub kontestacijam srečal s predsednikom republike Cossigo, predsednico poslanske zbornice Jottijev, predsednikom senata Spadolinijem, s tajnikom PSI Craxijem, sprejela pa ga je tudi komunistična delegacija z Occhettom na čelu. Rdeča nit vseh pogovorov je bil seveda položaj v Palestini, mirovna pogajanja ter politični

položaj, ki se je ustvaril v Izraelu, potem ko je laburistični voditelj Peres napovedal, da bo kmalu sestavil novo vlado. V zvezi s tem je bil Arafat dokaj previden, saj je dejal le, da upa v pozitiven razplet dogajanja na Bližnjem vzhodu. Prav v zvezi s temi premiki pa so ameriški izvedenci za Bližnji vzhod močno optimisti. Po Peresovi spretni potezi sklepajo, da Izraelu ne ostane drugega, kot da se dostojansko odreče zasedenim območjem in prizna palestinsko državo. Menijo tudi, da bi Izrael zapadel v globoko krizo istovetnosti, če bi se dosedanja mirovna pogajanja, ki so na dobri poti, spet izjalovila.

Danes bo palestinskega karizmatičnega vodjo sprejel papež Janez Pavel II., to pa bo že četrti Arafatov obisk v Vatikanu od leta 1982. Prav tako danes bo Arafat obiskal še Perugia in Assisi, sprejela pa ga bo tudi delegacija sindikalne konfederacije CGIL, CISL, UIL.

Arafatov obisk je trda preizkušnja tudi za rimske varnostne sile. Diplomatski sprevid nadzorujejo z zemlje in zraka, hotel, kjer bo Arafat prespal, pa je pravo vojaško oporišče. Poleg tega pa palestinskega gosta stalno spremlja pet osebni stražarji, ki italijanskim varnostnikom povzročajo nemalo preglavic. Ko se je pred osmimi leti Arafat mudil v Rimu, so prav njegove osebne straže sprožile celo vrsto protestov, saj so hotele do zob oborožene celo v predsedniško palačo. Ustajena pravila namreč prepovedujejo celo domači policiji, da bi prestopila prag palače z orožjem na sebi. Tokrat, kaže, je sprejem pri Cossigi potekel brez incidentov, saj je peterica počakala zunaj.

V Gorici bo danes srečanje dijakov z obmejnega pasu

RUDI PAVŠIČ

GORICA — Tisoč in več slovenskih in italijanskih dijakov petdesetih višjih srednjih šol z obeh strani meje se bo danes v Gorici srečalo na osemnajsti izvedbi Dijaškega obmejnega srečanja Primorske, ki se je začelo v letu 1973 v Tolminu. Začetna zamisel, da bi to srečanje služilo k utrjevanju skupnega slovenskega kulturnega prostora, je v kasnejših letih prerasla v dobila nove okvire. Najprej so se prireditvi približali pripadniki italijanske narodnosti z Obale, v zadnjih letih pa tudi italijanske šole iz Trsta in Gorice. S tem je obmejno dijaško srečanje zadobilo večnacionalni okvir v prepričanju, da je to edina smer za boljše medsebojno spoznavanje in vrednotenje dvo-nacionalnega bogastva.

Novost letošnje izvedbe je v tem, da ga bodo prvič organizirale italijanske šole. Sicer bi bile morale že pred nekaj leti srečanje organizirati tržaške italijanske šole. Očitno je tudi v tem primeru prevladala izbira določenih krogov, da je pač nepojmljivo, da bi v samem Trstu italijanske šole

priredile dvojezično manifestacijo. Če je določen del Trsta tudi tako potrdil svojo anahronističnost ob zaključku drugega tisočletja, je Gorica le pokazala večje razumevanje.

Tisočero dijakov se bo torej pomerilo med seboj, se pogovarjalo o perspektivah in težavah, ki se odpirajo po prenovi v Vzhodni Evropi, preverjalo likovne in literarne sposobnosti, skratka preživelo bo en dan skupaj.

Ob tem pa je pomembno, da tudi Gorica prispeva svoje, da bo 18. izvedba Dijaškega obmejnega srečanja Primorske »zadiahala s polnimi pljuči« in da bo prirediteljev pustila svoj pečat v prizadevanju po novih dimenzijah odprtosti in medsebojnega spoštovanja. Pomembno bo, da tudi politične, gospodarske in družbene sile potegnjejo črto pod to manifestacijo in iz nje izluščijo vse, kar se pozitivnega in posnemanja vrednega lahko izlušči.

Če bo danes Gorica ubrala to pot, bo DOSP povsem uresničila svoj cilj in preraslo tesne in premajhne šolske okvire.

Na sliki (foto Križmančič) utrinek s tržaškega dijaškega srečanja.

NORICUM
ASSICURAZIONI

je na tvoji strani

Drevi v tržaškem
Kulturnem domu
nadaljevanje
Cankarjevega ciklusa
z uprizoritvijo drame
»Jakob Ruda«
v režiji Dušana Mlakarja

NA 12. STRANI

Bergmannova predsednica parlamenta NDR

BERLIN — Na prvem zasedanju novega vzhodnonemškega parlamenta, ki so ga izvolili po prvih svobodnih volitvah, je za predsednico bila izvoljena predstavnica demokristjanske stranke Sabine Bergmann-Pohl, ki je po drugem volilnem krogu prejela 214 glasov, njen tekmeč za mesto predsednika, socialdemokrat Reinhard Höpner, pa je dobil 171 glasov. V prvem volilnem krogu pa se je brez uspeha predstavil tudi dosedanji prvi minister, reformistični komunist Hans Modrow.

Vzhodnonemška skupščina je pooblastila predstavnika večinske stranke Lotharja De Maiziereja, naj sestavi novo vlado, ki bo po vsej verjetnosti sestavljena iz liberalcev, socialdemokratov in demokristjanov.

Včeraj se je izvedelo, da je zahodnonemška vlada že izdelala načrt za denarno združitev obeh nemških mark, ki naj bi bil kompromisnega značaja.

Zakon o mamilih še precej daleč od izglasovanja v poslanski zbornici

Temperatura v vrstah večine vse višja

Cariglia je že zagrozil z vladno krizo

RIM — Če bo vlada postala neke vrste "cirkus Barnum", mi v njem ne bomo nastopali. S temi besedami je socialdemokratski tajnik Cariglia zagrozil z vladno krizo po majskih upravnih volitvah, priložnost za to grožnjo pa se mu je ponudila na tiskovni konferenci, s katero so predstavili poslanko zelenih Giulio Grosso, ki je zamenjala barve in prestopila v socialdemokratski tabor. Cariglia se je pritoževal, da se politične odločitve sprejemajo na trgih in nič več v vladi, medtem ko so po njegovem mnenju nekateri povsem izgubili občutek za odgovornost. »Mi nimamo nikakršnega interesa sodelovati v taki vladi in če se bo vsa zadeva nadaljevala tudi po volitvah, nam ne preostane nič drugega, kot da se sprijaznimo z vladno krizo.«

Toda socialdemokratski tajnik tudi trdi, da se PSI daje večji pomen kot drugim, kar PSDI ne more sprejeti. Zato je Cariglia nekoliko izzivalno še dodal, da socialdemokrati nimajo nič proti, če bi KD in PSI rada upravljala državo v dvoje. Vzrok vsega tega pa je treba poiskati v Martellijevem intervjuju za TG1, ko je predlagal poseg vojske za ustavitev dotoka neevropskih priseljencev. Tajnik PSDI temu predlogu nasprotuje, resnici na ljubo pa je treba povedati,

da na splošno predlog podpredsednika ministrskega sveta ni bil deležen velike podpore, sprožil pa je cel plaz polemik. Cariglia trdi, da gre le za volilni manever socialistov.

Vse to pa dviga temperaturo v vladni večini in načelnik demokristjanskih poslancev v zbornici Scotti se pritožuje, da je v vladi preveč osebnih mnenj. Zmedo so še povečale Andreottijeve izjave o odnosih s KPI, o spremljanju razvoja KPI in o institucionalnih reformah, pri katerih morajo biti po Andreottijevem mnenju prisotni tudi komunisti. Za nekatere, kot na primer za Andreottijevo »desno roko« Sbardello, je to že nekakšen blagoslov za skupno »veliko vlado«, medtem ko predstavnik leveice v KD Granelli vidi v teh izjavah predvsem opozorilo Craxiju, naj ga ne skuša prehiteti »po levi«. Socialist Capria vse skupaj tolmači kot pristanek na socialistični predlog o predsedniški reformi, liberalcec Battistuzzi pa izjave bere kot možnost za iskanje nekaterih skupnih točk pri institucionalnih reformah. Komunisti se sicer niso hoteli preveč izpostaviti, vendar pa je z dveh strani (od Pellicanija in Minuccija) prišel namig socialistom, da je v igri zdaj tudi Andreotti. K

temu babilonu mnenj pa dodajmo še Forlanijevo, ki se ni hotel izneveriti samemu sebi in je ponovil, da se komunisti niso spremenili, temveč so si le nadeli maske, da bi prikrili svojo preteklost in drugim zmešali štrane.

Toda glede mamili je večina le dosegla nekakšen sporazum. Po dolgotrajni razpravi so se namreč uspeli zediniti glede maksiamandmaja o kaznivostu uživanja mamil. Gre za bistveno spremembo 14. in 15. člena zakona, s čimer naj bi odpravili prepletanje med upravnimi in kazenskimi prekrški in določili, da uživalca mamil, ki ga dvakrat zalotijo pri kršenju zakona, obravnava pretor, ki pa naj bi se ne odločil za kazenske sankcije temveč za obvezno zdravljenje brez vpisa v sodno kartoteko.

Razprava v zbornici je še vedno v precej nemirnih vodah. Včeraj popoldne so končno glasovali o 1. členu, toda če bodo nadaljevali s takim ritmom kot doslej - členov v zakonu je 35 - potem se poslanecem obeta pravi glasovalni predvelikonočni teden, da pa bi zakon sprejeli pred upravnimi volitvami, je možno le, če bodo upoštevali novi pravilnik, ki predvideva precej krajši čas za sprejem zakonov.

G. R.

Nova delovna pogodba za zdravstvene delavce

RIM — Sinoči so vlada in sindikati podpisali novo delovno pogodbo za zdravnike in pomožno zdravstveno osebje. Zadnji in odločilni del pogajanj se je začel že zjutraj in se zavlekel v pozne večerne ure, čeprav se je sindikalna konfederacija CGIL, CISL in UIL okvirno strinjala s pogodbo, ki jo je predstavila vlada.

Več nasprotovanj je prišlo od avtonomnih sindikalnih organizacij, ki niso pristale na štiri vladne predloge. Ti se nanašajo predvsem na porazdelitev plačnih poviškov za bolnišnične zdravnike, na organizacijo dela in določitev pristojnosti primarijev ter na dveurno podaljšanje delovnega urnika bolnišničnih zdravnikov. Po mnenju avtonomnega sindikata anestezirov in specialistov na oddelkih za oživljanje, pa vlada ne ponuja ustrezne profesionalne kvalifikacije tej kategoriji zdravnikov. Prav zaradi te negotovosti je kategorija oklicala šestdnevno razčlenjeno stavko, ki se bo začela danes, protestne akcije pa bodo trajale do 20. aprila. Zlasti anesteziisti pa se spopadajo še z drugim problemom, saj so stalno podvrženi izhlapevanju nekaterih plinov, ki so zdravju škodljivi.

Za novo delovno pogodbo, ki se nanaša na 650 tisoč zdravstvenih delavcev z zdravniki vred in ki se bo iztekla že konec decembra, bo vlada potrošila 6 milijard lir v prihodnjih štirih letih. Zdravniške plače se bodo v tem obdobju povečale za 28,46 odstotka, kar v denarju pomeni milijon

in 56 tisoč lir več. Pomožno zdravstveno osebje bo v prihodnjem štiriletnem obdobju dobilo 417 tisoč lir več, bolničarji pa 591 tisoč lir več, medtem ko se bodo plače specializiranih bolničarjev povisale za 750 tisoč lir.

Vladna pogodba predvideva tudi ureditev delovnega urnika za bolnišnične zdravnike, ki naj bi se s sedanjih 36 tedenskih ur zvišal na 38. Minister De Lorenzo sklepa, da bi to podaljšanje ustrežnejše krilo popoldanske in nočne izmene.

Več novosti se obeta tudi višji kategoriji zdravnikov oziroma primarijem. Njihovi asistenti bodo lahko postali pomožni primariji samo na podlagi javnih natečajev, medtem ko bodo o imenovanju primarijev odločali člani posebne strokovne komisije. Jasnejši pa bo tudi položaj zasebnih zdravnikov v javnih zdravstvenih strukturah. Tako kot za javne uslužbence namerava vlada uvesti neke vrste nadzorno komisijo, ki bo ocenjevala kakovost in količino dela v najrazličnejših zdravstvenih strukturah. O ureditvi zdravstvenega sektorja pa je bil govor tudi zunaj kabinetnega sveta. Predsednik zavoda za razvoj mednarodnega sodelovanja Leccisi je včeraj predlagal, da bi izseljenci z bolničarsko kvalifikacijo, ki se nameravajo vrniti v domovino, imeli prednost na sprejemnih lestvicah. Pomanjkanje pomožnega in bolničarskega osebja je pereč problem italijanskega zdravstva in vsi dosedanji ukrepi niso veliko zalegli.

Predsedniška kandidata Kučan in Pučnik o bodočih načrtih

LJUBLJANA — Pred nedeljskimi volitvami se je že včeraj zbrala v Ljubljani pisana družina novinarjev iz vsega sveta. Pridužili so se že stalno prisotnim novinarjem jugoslovanskih medijev in desetina

sebnih poročevalcev, ki so prispeli iz drugih jugoslovanskih republik. Predsedniška kandidata Milan Kučan in kasneje dr. Jože Pučnik sta imela s tujimi dopisniki zanimiva odprta razgovora, med katerima so

na jasno zastavljena vprašanja prišlo do izraza bistvene razlike v stališčih, v programih in usmeritvi obeh velikih volilnih blokov, ki bosta krojila usodo Slovencev v demokratični večstrankarski družbi.

Kandidat ZKS - Stranke demokratične prenove za predsednika slovenske republike Milan Kučan je odgovarjal kot običajno umirjeno, vedno zelo premišljeno, brez vidnih emocij, čeprav je že opazno utrujen od izrednega pritiska in ostre volilne kampanje.

Že odgovor na prvo vprašanje odkriva njegovo osnovno politično usmerjenost. ZKS - Stranka demokratične prenove je bila na oblasti, imela je vse vzvode oblasti, toda odločila se je za demokratične volitve brez zunanjih pritiskov, brez izgedov in krvavih neredov, kot se je to dogajalo v drugih državah. Taki odločitvi je botrovalo spoštovanje interesov slovenskega naroda, ker brez demokracije ni izhoda iz krize, ni možnosti razvoja in ni možnosti vključevanja v Evropo. Za to se je stranka odločila, pa čeprav s tem zmanjša možnost lastnega vpliva na politično življenje Slovenije. Tudi ZKS je imela kominformovske recidive, toda tega se je otresla.

Razlika z Demosom je v odnosu do konfederacije in do Jugoslavije. ZKS - Stranka demokratične prenove zagovarja konfederativni pločaj Slovenije, zavzema se za politično in ekonomsko suverenost slovenskega naroda, istočasno pa se izreka za svoboden razgovor z drugimi demokratičnimi silami narodov Jugoslavije. Prenovitelji so za razgovor, če pa ni možen, ne izključujejo možnosti odcepitve.

Prenovitelji so jamstvo za miren prehod v stabilno in demokratično družbo. Ni nujno, da bi se končalo z nasiljem, toda resna je nevarnost revanšizma, ki lahko ogroža odnose v Sloveniji. Predvsem pa je treba upoštevati razmere in odnose v Jugoslaviji, razpoloženje v Evropi in v svetu. Treba je narediti vse, da ne pride do položaja, ki bi bil podoben onemu v Litvi.

Kučan je govoril tudi o odnosu do Jugoslovanske ljudske armade, predvsem pa je izrazil zaupanje v demokratične procese, ki prodirajo povsod v Jugoslaviji. Prepričan je, da bodo demokratične volitve prej ali slej povsod, ne samo na Hrvaškem, temveč tudi v drugih republikah, tako kot bodo to nedeljo v Sloveniji.

□ □ □

Predsednik Demosa, socialdemokratske stranke in kandidat za predsednika republike dr. Jože Pučnik ima svoj osebni volilni štab v bližini Poljanskega nasipa, je izredno živahen in prepričan v zmago.

Že prvo vprašanje, in seveda odgovor, poseže v bistvo problema in zadnjih naporov njegove volilne kampanje.

Demos je za odcepitev, treba je izhajati iz nekaterih dejstev: Slovenci žive v državi, ki ni pravna, v državi, kjer se dnevno krši ustava in imajo pravico do samoodločbe vključno do odcepitve. Dr. Pučnik pravi, da se opozicija zaveda, da gre za neko obliko kršitve zvezne ustave, vendar bodo šli po tej poti. Na direktno vprašanje, če se izreka za odcepitev je nekoliko omilil formulacijo, češ da je za to potreben razgovor z drugimi republikami. V primeru, da se nič ne doseže, tako kot sedaj vse kaže, takrat ni druge možnosti.

Pogajati se je treba kot enakopraven subjekt vendar kot takega Jugoslavija Slovenije ne sprejema. Po njegovem mnenju, gre za kratke časovne roke. Demos namerava julija-avgusta sprejeti novo originalno slovensko ustavo, za kar je izdal osnutek in nato razpisati referendum. To naj bi bila gospodarska nuja, saj Slovenija gospodarsko propada. Ne bojijo se armade, ker računajo, da generalštab vodijo razumni in hladni vojaški strokovnjaki in ker ne gre samo za Slovenijo temveč tudi za Hrvaško.

Po Pučnikovem mnenju je koalicija Demos trdna, ko gre za obe ključni vprašanji: sprememba političnega sistema in suverenost slovenskega naroda, kasneje po volitvah pa se bodo seveda povsem naravno pojavile razlike. Bistvena razlika med njim in Kučanom je v tem, da Kučan misli, da je mogoče popraviti jugoslovanski sistem in da bo vsa Jugoslavija postala demokratična. Pučnik pravi, da Slovenija na tak proces na jugu ne more čakati deset ali več let temveč mora takoj ukrepati.

Vprašanje meja je mednarodno pravno urejeno tako, da bi nova država prevzela obstoječe meje, pa tudi dolgove, seveda le tisti delež, ki ji pripada. Demos zahteva samostojno vojsko in denar. Slovenski vojaški naj služijo vojaški rok doma, domov je treba premestiti slovenske oficirje. Lastni denar je nujen v državi, kjer se pod pritiskom na črno tiskajo dinarji.

Dr. Pučnik odločno zavrača koalicijo s komunisti, vlada naj oni, ki bo imel večino. V imenu socialdemokratov pa zavrača sodelovanje tudi v primeru razdeljenih rezultatov, ko nihče ne bi imel večine. Glede plakatne polemike, je mnenja, da odraža mentaliteto komunistov, ki vidijo povsod sovražnike, demokrati pa samo politične nasprotnike. Odločno zavrača vsako obliko revanšizma in preganjanja političnih nasprotnikov.

B. S.

Kadijevičev obisk razburil duhove

LJUBLJANA — Konec volilne kampanje poteka v ozračju obiska jugoslovanskega obrambnega ministra Veljka Kadijeviča v Sloveniji. Pred dnevi je bil v Zagrebu na uradnem obisku na petem vojaškem območju, pred dobrim tednom pa je bil gost srbskega predsedstva in se je pogovarjal s Slobodanom Miloševićem. Obisk na predvečer prvih slovenskih demokratičnih volitev v Sloveniji je vzbudil veliko govorico in kritik. Izredno ostra je ZKS - Stranka demokratične prenove, ki je včeraj poslala uradno izjavo, v kateri meni, da je neprimeren obisk zveznega sekretarja za ljudsko obrambo Veljka Kadijeviča dan pred koncem predvolilne kampanje v Sloveniji. Ne glede na to, da gre po besedah tiskovnega predstavnika zveznega sekretariata za ljudsko obrambo za rutinski strokovni obisk pri enotah JLA v Sloveniji, v nobeni demokratični državi takšnega obiska pred volitvami ne bi razumeli drugače kot neprimerno vmešavanje od zunaj v že itak pregret predvolilni boj. ZKS - SDP si bo prizadevala za takšen konfederalni položaj Slovenije v Jugoslaviji, da podobni obiski brez povabila državnih organov republike Slovenije ne bodo mogoči. Podobno protestno sporočilo je poslala tudi Socialistična zveza Slovenije, ki poudarja da tak obisk lahko očitno vnese v javnost nemir in lahko pomeni tudi povod za različne razlage in natolčevanja.

Včeraj popoldne pa je predstojnik Centra za raziskovanje javnega mnenja pri fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo dr. Niko Toš obrazložil zadnje izide raziskav javnega mnenja, ki so bile narejene v treh delih. Decembra in januarja so osebno anketirali 2050 ljudi, temu pa sta sledili še dve raziskavi, ki pa so ju opravili po pošti s poslanimi vprašalniki. Januarja-februarja so razposlali 2050 vprašalnikov in dobili 1804 odgovorov, marca-aprila pa so poslali 1804 vprašalnikov in prejeli 1266 odgovorov.

Razmerje sil v družbenopolitičnem zboru je zapleteno, vendar je po zadnjem izidu razvidno, da Demos še nima absolutne večine, čeprav se ji približuje. Najprej je naredil velik skok naprej, saj je od prve do druge raziskave javnega mnenja napredoval kar za 9,6%, v razdobju med drugim in tretjim raziskovanjem pa je nekoliko zaostal, za 0,6%. Razmerje sil v družbenopolitičnem zboru je po tej raziskavi uravnoteženo. Kako bo z drugimi zbori, pa je težko reči, saj velja za občine absolutna večina in balotaža, v zbor zruženega dela pa volijo zaposleni in je predvidoma močnejši odstotek levih sil. Verjetna je torej rahla premoč Demosa, najbrž pa bodo odločali prav zadnji trenutki in še vedno 16 odstotkov neopredeljenih.

Skoraj nesporen je rezultat velikega dvoboja med Pučnikom in Kučanom. Vendar tudi tu ni bila izgovorjena zadnja beseda, ker Kučan po anketi še nima zagotovljene absolutne večine in je nujna balotaža, pri kateri pa bo v ospredju še dva tedna volilne kampanje.

Za člane predsedstva so v anketi predvidoma izvoljeni: Ciril Zlobec (Socialistična zveza), sledi mu Matjaž Kmecl (ZKS - Stranka demokratične prenove), Ivan Oman (Kmečka zveza), na četrtem mestu pa je Dimitrij Rupel (Slovenska demokratična zveza).

Zanimiva je tabela o Jugoslaviji. Za takšno, kot je sedaj, se je namreč izreklo komaj 6,2% anketirancev, za konfederacijo 60,3%, za samostojno slovensko republiko 29,8%, neodločenih, oziroma nočejo odgovoriti, je komaj 3,7%. Jugoslavija in odnosi v njej so torej prvo in skoraj odločilno vprašanje volilnega boja in ljudje se odločajo predvsem na podlagi tega, v tem je tudi bistven vzrok velike volilne moči Demosa.

BOGO SAMSA

Podpora kanclerja Vranitzkega jugoslovanski zvezni vladi

BEOGRAD — Avstrija močno podpira program reform v Jugoslaviji, njene dosedanje rezultate in tudi ministrskega predsednika Markoviča osebno, je izjavil avstrijski zvezni kancler Franz Vranitzky.

Kancler Vranitzky, ki je od predsedniščin na tridnevem uradnem obisku v Jugoslaviji, je v pogovoru z novinarji poudaril, da »Avstrija s pozornostjo spremlja reforme v Jugoslaviji in da je zainteresirana, da te tudi uspejo«. Izhajajo iz tega, da morajo v Jugoslaviji najti dobre in stabilne politične in gospodarske rešitve, kar je zelo pomembno za vstop v evropske integracije, je dejal Vranitzky. Tudi Avstrija mora podpreti Jugoslavijo v mednarodnih organizacijah, saj izhajajo iz tega, da je treba v prihodnosti z Jugoslavijo računati in z njo sodelovati kot s celoto, je poudaril Vranitzky. Na vprašanje novinarja avstrijske televizije, ali to pomeni, da Avstrijo zanima Jugoslavija le kot celota, je kancler odgovoril, da je to treba tako razumeti.

Avstrijski kancler je tudi poudaril, da je Avstriji veliko od tega, da se z »Jugoslavijo, tako pomembno in zelo cenjeno sosedo pogovarja tudi o velikih revolucionarnih spremembah v Evropi, ko je vse težje napovedovati, kaj se bo zgodilo v prihodnje«.

Ko je Ante Markovič odgovarjal na vprašanja avstrijskih novinarjev o izidu volitev v Sloveniji, je dejal, da ne izključuje možnosti, da v posameznih republikah različne politične sile ustanovijo vlado. Izrazil pa je prepričanje, da bi bilo v primeru, če bi »pogojno rečeno, desne sile«, kje zmagale, bi sedanja vlada v volitvah za jugoslovanski parlament v vseh republikah dobila večino. »Vsi kazalci kažejo, da ima ta vlada podporo vseh republik, v nekaterih tudi do 95 odstotkov«, je dejal predsednik vlade.

Na vprašanje o volilnem položaju v Sloveniji, je Markovič odgovoril, da je ta položaj del normalnega »Procesa demokratizacije, v katerem se srečujejo tudi z, kot je dejal, »infantilizmom političnih gibanj«. Po njegovem mnenju se Jugoslavija zdaj nahaja v obdobju »otroške boleznice« demokracije, vendar bo vse prišlo na pravo mesto. »Navsezadnje, kdorkoli bo zmagal na volitvah, ne bo dobil le pravice za sestavo vlade, temveč bo nase prevzel tudi odgovornost.«

Markovič in Vranitzky sta se tudi strinjala, da je treba izboljšati sodelovanje bank obeh držav. V zvezi z varstvom življenjskega okolja je Vranitzky kot problem omenil tudi jedrsko elektrarno Krško. (dd)

Zadeva Cogolo-Friulia še zmerom razburja politične kroge v deželi

TRST — »Iz zaključkov, do katerih je prišla komisija, izhaja, da nima deželni odbor nobene politične in niti ne upravne odgovornosti,« je zatrdil odbornik za industrijo Ferruccio Saro med razpravo deželne skupščine o aferi Cogolo-Friulia. Predsednik deželne vlade Adriano Biasutti pa je pribil: »Tak vtis imam, kot da bi hotel kdo v deželni svet za vsako ceno poiskati nek političen izgovor za to, da v zadevo vplete odbor in njegovega predsednika.«

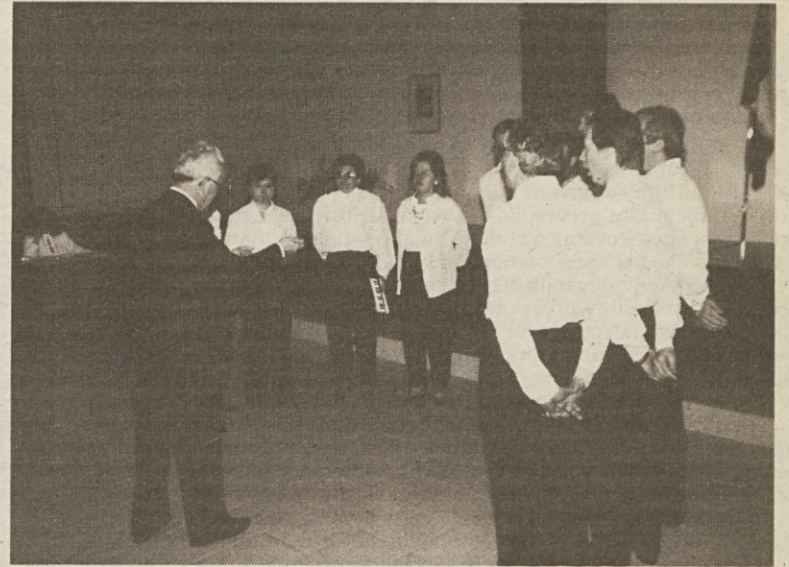
Osnova, iz katere se je porodila polemika, ki se postopoma zaostrojuje, je znana: februarja lani je deželna finančna družba Friulia nakazala 16 milijard lir posojila znanemu videmskemu podjetju Cogolo, ki pa je bilo tedaj že v hudi finančni oziroma dolžniški krizi, in to brez placeta posvetovalnega tehničnega odbora. Posta-

vilo se je vprašanje, zakaj je Friulia to naredila, oziroma, ali je kdo v njeni garnituri to ukrenil v lastnem, osebnem interesu. Huda obtožba torej, ki je nemalo pretresla gospodarske in politične kroge ter spričo ostrih protestov v deželni svet (predvsem iz vrst opozicije) odjeknila tudi na sodnijskem prizorišču. Splošno prevladuje mnenje, da zadeve ne bo mogoče razčistiti (v zdajšnjem predvolilnem ozračju sploh ne), to mnenje (ki je pri nekaterih celo prepričanje) pa utrjuje še sama okoliščina, da so upravni svet Friulie nedavno obnovili, »s čimer naj bi bila njena podoba očiščena madeža«, kot naglašajo marsikdo, četudi z drugačnimi besedami. Med temi so na primer deželni svetovalci KPI Ivan Bratina, Giannino Padovan, Roberto Viezzi, Pao-

lo Padovan, Renzo Travanut in Ivo Del Negro, svetovalec Zelenih mavrice Giorgio Cavallo in svetovalec Zelenih liste Federico Rossi ter Andrea Wehrenfennig: ti so skupaj predložili resolucijo, ki obvezuje deželno vlado v tej smeri: preveriti možnost, kako spet dobiti nazaj tistih 16 milijard, in obenem sklicati izredno skupščino Friulie, na kateri naj se razjasni odgovornosti njenih takratnih upraviteljev in predsednika Vittoria Zanona; zahtevati od novih upraviteljev Friulie, da sprožijo notranjeupravno preiskavo, ki naj obelodani morebitne subjektivne in objektivne odgovornosti direkcije in zastopnikov te družbe v upravnem svetu in nadzornem odboru podjetja Cogolo; izdelati jasna pravila, po katerih naj se ravna Friulia pri izkoriščanju rednega denarnega sklada v korist podjetij, pri katerih ima kapitalno soudeležbo (teh je okoli 130). Skupščina je to resolucijo zavrnila (skupaj z misovsko), sprejela pa je resolucijo svetovalcev Domicija (KD), Brezgarja (SSk) in Cecovinija (LpT).

Svetovalska skupina KPI je v tej zvezi sklicala tiskovno konferenco, na kateri so med drugim poudarili, da sta bila Saro in Biasutti kljub vsemu prisiljena priznati nujno po »preveritvi vloge, ki jo ima Friulia v upravnih svetih podjetij, pri katerih glavnici je soudeležena«, in da sta tudi naglasila potrebo, da morajo biti ti upravni sveti »manj politično in bolj tehnično naravnani«. Oba sta tudi dejala, da ostaja račun (16 milijard) odprt in da ga bo treba razčistiti po morebitni razsodbi sodišča, ki je že sprožilo ustrezno preiskavo. (dg)

Zbor Naše vasi iz Tipane na reviji Primorska poje

Zbor Naše vasi, ki ga vodi Anton Birtič

ŠPETER — Z nastopom moškega zbora Ivan Košir iz Koritnice, pod vodstvom Marjana Obida, je bil v soboto, v občinski dvorani v Špetru koncert že tradicionalne revije Primorska poje. Prirejata jo Zveza slovenskih kulturnih društev in Združenje pevskih zborov Primorske, z njima je za špeterski koncert sodeloval domači pevski zbor Pod lipo.

Nato se je špeterski publiki, ki se je v lepem številu zbrala v občinski dvorani, predstavil mešani pevski zbor Naše vasi iz Tipane. Pod vodstvom Antona Birtiča je zapel tri pesmi. Za tem je Claudia Salamant, ki je program povezovala, povabila na oder pevsko skupino Števerjanci iz Števerjana, ki jo vodi Tomaž Tozon. Sledil je nastop dekliške skupine z Goriške Sovodnjskega dekleta, ki je nastopila pod vodstvom Sonje Pelicon. Špetersko revijo je zaključil moški zbor Pevskega društva Miren pod vodstvom Stan-ka Benka.

Na začetku je goste v občinski pozdravil župan Firmino Marinig, ki je med drugim podčrtal pomen takih pobud.

Jutri v Vidmu o vlogi založništva ob meji

VIDEM — Pred tednom dni so v Vidmu odprli prvi knjižni sejem deželnega založništva, ki ga prireja deželno združenje avtorjev in založnikov iz Furlanije-Julijske krajine. Med osemnajstimi založniškimi hišami se s svojimi najnovejšimi deli prisotno tudi Založništvo tržaškega tiska. Sejem je na sedežu videmske Trgovinske zbornice, kjer se vzporedno z njim odvijajo tudi razne pobude. Na sporedu je bilo namreč več okroglih miz in srečanj z raznimi avtorji.

Za Slovence v F-JK pa bo gotovo najbolj zanimiva okrogla miza, ki bo na sporedu jutri, vedno na sedežu Trgovinske zbornice (na Trgu Venerio), ob 17.30. Sodelovali bodo profesor Marino Verovec, ki bo imel uvodno poročilo o vlogi založniških hiš manjšine, tržaški pesnik Marko Kravos, predsednik združenja slovenskih pisateljev Rudi Seligo, o vlogi in pomenu slovenskih knjižnih izdaj za Nadiške doline pa bosta na okrogli mizi spregovorila Paolo Petricig in Michele Obit.

Evropsko srečanje v Bruslju

GORICA — V belgijski prestolnici je bilo prejšnji teden zasedanje Evropske svobodne zveze (ALE), ki povezuje politične stranke narodnih manjšin v državah Evropske gospodarske skupnosti. Zborovanje je bilo v prostorih evropskega parlamenta in mu je predsedoval baskovski evropski poslanec Garaikotxeia iz Španije. Na zasedanju je bilo še več drugih evropskih parlamentarcev, predstavnikov posameznih strank od Irske in Korzike do manjšin v Italiji, katerih poslanec Melis je bil tudi prisoten.

Na sporedu zasedanja je bilo več organizacijskih in programskih točk. Posebej je bil tudi govor o odnosih z vzhodnimi deželami, ki so se napotile na pot pluralizma in demokratizacije. Naj omenimo, da je delu srečanja prisostvovala tudi delegacija iz Estonije, ki je orisala tamkajšnji položaj.

Prisotna je bila tudi Slovenska skupnost iz naše dežele, ki jo je zastopal deželni podtajnik Andrej Bratuž. V svojem nastopu na zasedanju, kot piše v tiskovnem poročilu, je prikazal sedanjo situacijo Slovencev v Italiji, še posebej pa boj za zaščitni zakon. Prav tako je predstavnik SSK dejal, da mora institucionalna Evropa pozorno spremljati nov razvoj zlasti v republiki Sloveniji, ki se sedaj predstavlja na prvih povojnih svobodnih volitvah. Evropske ustanove pa naj podpirajo borbo za manjšinske pravice Slovencev v Italiji, saj so to dolžne že po znanih dokumentih Evropskega sveta iz parlamenta.

Tudi v Avstriji se pripravljajo na volitve Manjšinski kongres brez Smolleta

CELOVEC — Etnocentriem ali interkulturalnost? Manjšinska avtonomija ali vsaj delna vezanost na stranko? In personalno: ali Karel Smolle (še naprej) manjšinski poslanec ali ena od kandidatkinj iz vrst gradiščanskih Hrvatov? Tako bi se dalo na kratko povzeti programska in personalna vprašanja pred manjšinskim kongresom stranke Zelenih, ki bo v nedeljo na Dunaju.

Avstrijski Zeleni so edina parlamentarna stranka, ki si je omislila ob devetih uradnih zveznih deželah še deseto, nekakšen volilni okoliš, kjer dobi strankine ti. preostale glasove kandidat narodnih manjšin. Tako je bil pred štirimi leti izvoljen Karel Smolle, prvi koroški Slovenec v dunajskem parlamentu od začetka prve svetovne vojne. Proti koncu prejšnjega meseca je Smolle, kot je znano, napovedal, da ne bo več kandidiral, vsaj pri Zelenih ne. Do konca mandata letošnji jesen bo sicer še ostal v poslanskem klubu Zelenih, s strankinim vodstvom pa, kot kaže, nima več nobenih stikov. Smolle meni, da je s tem pri Zelenih konec avtonomije za narodne manjšine. In skupaj s predstavniki manjšinskih organizacij koroških Slovencev, gradiščanskih Hrvatov, Madžarov, Čehov in Slovakov, povezanih v dunajskem centru narodnih skupin, bo bojkotiral nedeljski kongres.

Pri stranki Zelenih je treba zaradi kandidiranja imeti pred očmi pravila o rotaciji manjšinskih kandidatov, če je zdajšnji poslanec Slovenec, bodi naslednji kandidat Hrvat. In ker zagovarjajo tudi pariteto po spolu, bodi poslej na vrsti kandidatkinja. In na manjšinskem kongresu lahko sodeluje kot delegat ali celo kandidira vsakdo, ki tri oz. pet dni pred začetkom kongresa to pisno sporoči vodstvu Zelenih.

Že od lanskega decembra, od zveznega kongresa Zelenih, kot verjetni naslednici Karla Smolleta omenjajo gradiščanski Hrvatci Terezijo Stoits, pravnico v prosvetnem ministrstvu, sicer voditeljico delovne skupine za manjšinski program, in mag. Marijano Grandits, nekdanjo prvo kandidatkinjo Zelenih za gradiščanski deželni parlament. Kronisti (in kajpak Smolle) niso pozabili pripomniti, da je Stoitsitova še zmerom članica socialistične stranke. Prav tako so ob nedavnem koroškem manjšinskem kongresu Smolle in njegovi pristaši opozarjali, da so med Zelenimi dejavni tudi nekateri nekdanji in sedanji člani KP Avstrije.

Programski osnutek, ki naj bi ga sprejeli v nedeljo, nosi naslov Za novo kulturo sožitja med manjšinami in večinami. Pri

Slovenski državnozborni poslanec Karel Smolle

tem so osnovne teze: Manjšinski konflikti so konflikti v družbenih odnosih, v njih se zrcali razmerje sil med socialno in politično neenakimi skupinami. Odnos med manjšino in večino je odnos med centrom in periferijo: manjšine žive na zemljepisnem in socialnem obrobju. Merilo demokratične zrelosti je ravno način ravnanja z manjšinami. Manjšinska vprašanja so vprašanja sožitja in kulture. V avstrijskih manjšinah živi večkulturna tradicija. Moderna avstrijska nacija je po zgodovinskem nastanku, kulturno-duhovno večetnična.

Vodja Zelenih poslanec Andreas Wabl je osnutek pokritiziral, da ne vidi, kakšne posledice naj bi ta program imel v praksi. JOŽE ŠIRCELJ

Denar za drugo TV mrežo kaplja počasi

PIRAN — Že januarja so se predstavniki primorskih občin dogovorili s posebno projektno skupino RTV Ljubljana, da naj bi izvršni sveti teh občin čimprej sprejeli stališča do tega, kako bodo zbirali denar za usposobitev druge televizijske oddajniške mreže. O tem so se v piranskem izvršnem svetu dogovorili šele pred dnevi. Sklenili so, da bi v občini lahko potreben denar za drugo TV mrežo zagotovili iz sredstev sklada stavbnih zemljišč, namenjenih financiranju komunalne infrastrukture, predvsem pa iz sredstev turistične takske.

Za postavitev oddajnika na Nanosu, mikrovalovnih zvez in pretvornikov bi potrebovali približno 15 milijonov dinarjev, od česar naj bi primorske občine zagotovile približno pet milijonov dinarjev, občina Piran pa le 7,9 odstotka tega zneska ali 396 tisoč dinarjev. Ker so v tej občini prepričani, da gospodarstvo tega denarja ne bi moglo zbrati, saj je že tako preobremenjeno, so predlagali dva vira: turistično takso in delež sklada stavbnih zemljišč. Seveda pa je finančni načrt za leto 1990 že sprejet, zaradi česar bi bilo mogoče potreben denar zagotoviti šele ob pripravi rebalansa plana, to pa je v drugem letošnjem polletju.

Kaže torej, da so občine dokaj počasne pri uresničevanju obljubljenega. Prvi so bili v občini Koper, kjer so Televiziji že obljubili skoraj devetstotisoč dinarjev. Tako še zmeraj drži načrt, da bo RTV najprej postavila matični oddajnik za spremljanje drugega TV programa na Nanosu, šele zatem pa bodo postavili še mikrovalovne zveze in pretvornike, ki bodo omogočali boljšo vidnost drugega programa ljubljanske televizije. Vprašanje pa je, če se bo to lahko zgodilo tako hitro, kot so sprva napovedovali.

Trenutno lahko na Obali spremlja drugi program ljubljanske televizije manj kot deset odstotkov prebivalstva, zaradi česar se prebivalci čutijo prizadete. Še posebno pa je to lahko občutljivo v predvolilnem obdobju, ko si marsikateri gledalec želi dodatnih informacij v zvezi z volitvami.

BORIS ŠULIGOJ

V Umagu bojazen pred invazijo italijanskih in slovenskih ribičev

UMAG — Ribičem preprosto zmanjkuje morja, ali pa so ribe tako dragocene, da se zaradi njih vname vse več spopadov. Tokrat so povzdignili glas umaški poklicni ribiči in poslali peticijo svojim (hrvaškimi) republiškimi organom ter sredstvom javnega obveščanja zaradi - koprskih ribičev. Stvari so se namreč zdaj tako zasukale, da hodijo koprski ribiči družno z italijanskimi po ribe pred istrske obale...

Na ta način nam uničujejo morje - floro in favno v njem,« je zagnalo vik in krik kakih 50 umaških ribičev, ki so se zbalji za svoja lovišča. V Sloveniji so dosegli kar občutno prepoved ribolova. Na območju Tržaškega zaliva je na primer prepovedana uporaba dredže (kročarjenja, grabljenja školjk z morskega dna), sedem mesecev letno (do 15. februarja do 15. septembra) pa je tudi prepovedano kočarjenje. Ribiči se zato seliko pred obale hrvaške Istre, vendar ne le

slovenski, temveč tudi italijanski ribiči. V Koprso so namreč ustanovili mešano (jugoslovansko-italijansko) ribiško podjetje, ki je dobro opremljeno z močnimi ribiškimi barkaçami in najrazličnejšimi mrežami. Taki opremi se je težko postaviti po robu. Umaški ribiči so izračunali, da vozijo na ta način italijanski ribiči dnevno v Italijo po 900 kilogramov dragocene bele ribe in 150 kilogramov školjk. Gre pravzaprav za prevelike količine za območje, ki ima vse manj rib. Zato umaški ribiči zahtevajo takojšnje ukrepe hrvaške vlade, s katerimi naj bi zaustavili uničevanje narave. Podjetniškemu interesu je povsem vseeno, če bi nekega dne popolnoma izropali morske globine. Sosedje iz Umaga pa očitajo Slovence, da so svoje morje najprej zaščitili, zdaj pa omogočajo invazijo italijanskih ribičev v sosedove vode, tam, kjer tudi nimajo rib na pretek. B. Š.

Dnevi posvečeni velikemu violinistu G. Tartiniju

PIRAN — Prihodnji teden bodo delavci Kulturnega in kongresnega centra Avditorij Portorož in pripadniki italijanske narodnosti iz Pirana pripravili (drugič) Tartinijeve dneve. Gre za prireditve pod pokroviteljstvom Skupščine občine Piran, z njo pa naj bi vzbudili zanimanje za velikega violinista, pedagoga, znanstvenika, teoretika in skladatelja.

Giuseppe Tartini se je rodil 8. aprila 1692 v Piranu, tako bo letošnja prireditev (pa tudi tista iz prihodnjega leta) nekakšna generalna za proslavo 300-letnice rojstva velikega mojstra. Gre za virtuozca in umetnika, ki je v svojem obdobju pomenil avantgardo v glasbenem ustvarjanju, saj so njegova dela v obdobju baroka že bila v slogu rokokaja.

V ponedeljek, 9. aprila ob 18. uri in 30 minut bo v Tartinijevi hiši najprej predaval Elio Musizza o

Tartinijevi dediščini. V petek popoldan bodo odprli razstavo zanimivih rokopisov in predmetov Giuseppe Tartinija. Najbolj zanimiva bo seveda violina, ki jo je restavrador Vilim Demšar tako usposobil, da bodo na njej zaigrali Tartinijevo sonato. Violina je instrument znamenitega izdelovalca Don Nicolò Amatija iz Bologne in je stara približno 250 let. Po odprtju razstave bo o umetnikovem življenju govoril profesor Claudio Gherbitz s tržaškega konservatorija, o njegovem ustvarjanju pa profesor Rok Klopčič z ljubljanske akademije za glasbo. Ob koncu tedna bosta tudi dva koncerta - najprej v petek koncert tržaškega kitarista Pier-Luigia Corone in v soboto (14. aprila) zvečer še koncert Simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije iz Ljubljane. B. Š.

Po zaslugi zavarovalnice »Cassa Marittima Adriatica« Obnovljena palača Gopcevic lep korak k prenovi mestnega jedra

Stare palače Terezijanske četrti postopoma spet pridobivajo nekdanjo dostojanstveno podobo. Med zadnjimi so vrnili prvotni blišč palači stare črnogorske rodbine Gopcevic, ki se je s številnimi drugimi trgovskimi družinami priselila v Trst v prvi polovici 18. stoletja. Palačo ob kanalu v Ul. Rossini je kupila zavarovalnica »Cassa Marittima Adriatica per gli infortuni sul lavoro e le malattie«, ki jo je v približno poldrugem letu preuredila v novi sedež družbe. Celotna operacija je zavarovalnico stala približno sedem milijard in pol lir, uradno pa bodo prenovljeno palačo odprli jutri dopoldne. Po predvidevanjih naj bi se uradi zavarovalnice v novi sedež preselili v prvi polovici maja.

Večnadstropno palačo so namreč v celoti spremenili v reprezentančno in upravno poslopje. Preureditvena dela je izvedlo gradbeno podjetje SICE, s katerim je z ozirom na tip in na umetniško vrednost stavbe tesno sodelovalo deželno Nadzorništvo za naravno, arhitektonsko, arheološko, umetniško in zgodovinsko dediščino v FJK. Zato pri obnovi palače - kot je na včerajšnji tiskovni konferenci povedal arh. Fragiaco - niso naleteli na nepremostljive ovire. Seveda pa je bila bistvenega pomena vzpostavitev ravnovesja med trdnostjo stavbe in restavriranjem starih notranjih in zunanjih okrasov. Na prvi pogled bi lahko rekli, da jim je podvig - ki so ga med drugim izvedli v relativno kratkem obdobju - popolnoma uspel.

Včerajšnjega srečanja z novinarji, ki je bilo v enem izmed lepo obnovljenih salonov v prvem nadstropju novega sedeža zavarovalnice, sta se udeležila tudi predsednik družbe Salvatore Vindigni in generalni direktor Giorgio Marangoni. V kratkih obrisih sta predstavila problematiko zavarovanja in zdravstvene oskrbe pomorščakov in s tem v zvezi tudi nastanek in delovanje zavarovalnice Cassa Marittima Adriatica. Predpise o zdravstveni oskrbi pomorščakov v primeru bolezni ali nesreče je mogoče zaslediti že v srednjeveških zapisih in v statutih morskih mest. Zakonsko pa so pravico do zdravstvene oskrbe uredili leta 1882 s takratnim Trgovskim zakonikom.

Ko so leta 1904 odobrili Enoten tekst o obveznosti zavarovanja pred nesrečami na delu, so v Trstu ustanovili posebno organizacijo na pomorskem področju »Sindacato Giuliano Infortuni«. Današnja družba Cassa Marittima Adriatica je kot podobni zavarovalnici v Genovi in Neaplju, ki sta prav tako nasledili prejšnjim »sindikatom«, nastala leta 1931. Do ustanovitve državne zdravstvene službe za pomor-

ščke je Cassa Marittima Adriatica pol stoletja opravljala nalogo zdravstvenega servisa in zavarovalnice.

Dandanes ima ustanova pretežno značaj zavarovalnice, saj so pri njej zavarovane tako ladje kot tudi njihove posadke. Pri družbi je trenutno zaposlenih približno 60 oseb, skupno pa je zavarovanih okrog 13 tisoč zaposlenih na tem področju, ki obsega tako tovorni in potniški promet po morju kot razne industrijske dejavnosti in ribištvo. Predstavniki družbe so na tiskovni konferenci izrecno poudarili, da je Cassa v odličnih finančnih »vodah«, o čemer pričča tudi nov, prestižni sedež. (bip)

Na sliki zunanost prenovljene palače Gopcevic v Ul. Rossini.

Obračun tržaške operne hiše Verdi Večja pozornost občinstva ob nezanimanju sponzorjev

Proračuni in obračuni so v podjetjih in ustanovah navadno trenutek resnice, kar velja še toliko bolj za obračune, ki pokažejo, kakšna je bila žetev. Za kulturne ustanove naj sicer ne bi veljala ista pravila, čeprav se tiste, ki so zasebne narave, prav tako srečujejo z neizprosnimi računnicami. Podobno naj bi veljalo tudi za javne kulturne ustanove, ki morajo zaključiti svoje finančno leto brez primanjkljave, vendar uživajo precejšnje javne podpore. Kljub vsemu pa je obračun dokaj dober kazalec poslovanja in dela neke kulturne ustanove.

Dolg uvod smo uporabili zato, da ne bi predstavili obračuna tržaške občinske operne hiše Giuseppe Verdi samo z golimi številkami. Upravni svet je namreč s predsednikom, tržaškim županom Richettijem na čelu te dni soglasno sprejel obračun za preteklo sezono 1989. Iz podrobnega poročila pa razberemo kaj več kot golo bilanco.

Predvsem je operna hiša zaključila svoje poslovno leto brez izgube. Njeni dohodki so znesli skupaj 28 milijard in 740 milijonov lir, kar je veliko, če podatek primerjamo z nekaterimi drugimi kulturnimi ustanovami v našem mestu. Velika večina prihodkov pa je prišla v Verdijeve blagajne iz raznih javnih ustanov, in sicer kar 89,5 odstotka. Od tega je prišel največji del iz državne blagajne, in je znesel 79,14 odstotka, ostalo so prispevale razne deželne ustanove.

Drugačna je slika, če pogledamo, koliko je tržaška operna hiša zaslužila. S prodajo vstopnic in abonmajev je zbrala 2 milijardi in 307 milijonov lir, kar je samo 8 odstotkov vseh prihodkov. V času, ko se veliko govori o sponzorizaciji, je tržaška gledališka hiša prejela v letu 1989 le 266 milijonov lir. Zanimanje sponzorjev se je si-

cer v enem letu povečalo, saj so leta 1988 vložili v operno hišo le borih 25 milijonov lir. Vsekakor pa so to izjemno majhne vsote, če jih primerjamo s »ceno« Verdija. Preprosto povedano, tržaška operna hiša živi skoraj izključno od javne podpore, zasluži so relativno skromni, zelo skromna pa je sponzorizacija. Ob tem se nam kar samo vsiljuje spoznanje, da veliki sponzorji vlagajo le v tista kulturna »dejanja«, ki imajo vsestranski in evropski odmev, to, kar je kljub zadovoljivi kvaliteti krajevno, pa jih ne zanima. Italijanski biznismen vlaga le v to, kar je izjemno, osnovna »kulturna stavba« pa ostane - predvsem za nekatere dražje dejavnosti - na državnih ramenih.

Kako pa operna hiša, kot je Verdi uporablja svoj denar? Največ izdatkov gre za uslužbenca, za stalne in tiste začasno delovno pogodbo, in sicer skupno 69,18 odstotka. Za umetniške goste, ki jih povabijo na posamezne nastope (operne ali koncertne), so lani plačali 5 milijard in 278 milijonov. Ob tem je treba omeniti, da je v stalni službi pri Verdiju 249 delavcev (glasbenih in drugih), 52 delavcev pa je zaposlenih za določen čas.

Najbolj obiskane so seveda operne predstave, saj si jih je lani ogledalo 68 tisoč ljudi, to je povprečno 1.025 oseb na predstavo. Simfonične koncerte pa je poslušalo približno 38 tisoč ljubiteljev. Posebnost tržaške operne hiše pa je Festival opere, ki priteguje vsestravno pozornost. Poslovni obračun Verdija nam tako govori o solidni operni hiši, ki pa se morda še ni povsem in dovolj prebila na vsestravno, predvsem pa ne na evropsko (na primer v dežele skupnosti Alpe-Jadran) kulturno sceno.

Družba Micoperi pred stečajem

Približno sto gradbenih delavcev čez noč ob delo

Po treh mesecih, odkar je podjetje Adriatica Lavori Marittimi prenehalo z deli, ki jih je imelo v zakupu, je sedaj prišla (sicer ne nepričakovano) vest, da bo to podjetje, ki je član družbe Micoperi, odpustilo približno 100 delavcev. Do odpusta bo prišlo kljub temu da so sredstva za finansiranje del na Sedmem pomolu, razpoložljiva. Novica je nadvse zaskrbljujoča, saj se bodo delavci znašli dobesedno na cesti, brez plače in odpravnin.

Družba Micoperi je sporočila novico sindikalnim združenjem gradbenih delavcev CGIL, CISL in UIL na sestanku, ki je bil na sedežu družbe predvčerajšnjim. Predstavniki družbe so povedali, da bodo delavce odpustili brez kakršnega koli odlašanja, ker tudi potem ko bo zapadel rok dopolnilne blagajne (13 tednov), ne bodo mogli nadaljevati z deli.

Odpust delavcev sovpada s prošnjo, ki jo je vložila družba Micoperi na milansko sodišče za to, da bi dosegla predhodni sporazum, ki bi preprečil njen stečaj. Družba Micoperi je sicer velikana na področju del na odprtem morju, očitno pa so njeni temelji skrajno krhki, saj se je po velikih načrtih znašla pred stečajem.

Sindikalni predstavniki delavcev ugotavljajo, da je položaj dramatičen. Dogovori s tržaško pristaniško ustanovo in tudi razgovori s podjetjem niso obrodili rezultatov. Pred meseci, ko je

podjetje Adriatica Lavori Marittimi prekinilo z delom, so sindikati začeli akcijo, da bi po doglednem času ponovno nadaljevali z gradnjo pomola. Položaj pa se je samo še zaostril. Življenjski pogoji delavcev so sedaj že kar dramatični: v treh mesecih so namreč prejeli samo dva predujma na račun odpravnine, in sicer obkraj po 500 tisoč lir. Po odpustu jim bo zavod INPS zavrnil vsakršno nadaljnjo prošnjo za dopolnilno blagajno in jim bodo lahko izplačali le znesek, ki pripada brezposelnim. To je poseben prispevek, ki ga bodo izplačali le za prve tri mesece letošnjega leta. Zaradi katastrofalnega položaja podjetja niso delavcem zajamčili niti izplačila odpravnine, skratka, brezposelni bodo ostali na cesti tudi brez tistega denarja, ki jim po pravici gre.

Sindikati so že napovedali, da bodo šli na sodišče, saj je podjetje Adriatica Lavori Marittimi oškodovalo delavce tudi zato, ker jim ni omogočilo nadaljnje vpisa v dopolnilno blagajno.

Danes bo na gradbišču Sedmega pomola skupščina ogroženih delavcev, sindikalisti pa so v tiskovni noti ostro obsodili dejstvo, da gradbeni delavci živijo v stalni negotovosti. Obenem so pozvali tržaška gradbeno podjetja, naj nemudoma objavijo morebitna prosta delovna mesta. Medtem pa seveda ostaja pod vprašajem tudi sama gradnja Sedmega pomola.

Odgovor rajonske svetovalske skupine KPI

Še o antenah pri Frlugih in o rabi slovenščine

Včerajšnji intervju s predsednikom rajonskega sveta za Kolonjo in Škorkljo Pietrom Baxo je takoj izzval odgovor svetovalske skupine KPI, ki je želela pojasniti svoje stališče o rabi slovenščine v tem rajonskem svetu in o ljudskem posvetovanju o vprašanju anten pri Frlugih.

Načelnica komunistične skupine v rajonskem svetu za Kolonjo in Škorkljo Bruna Zorzini Spetič nam je namreč poslala sporočilo, v katerem ugotavlja, da »... ima predsednik Pietro Baxa (LpT) očitno zelo kratek spomin, saj vztraja pri trditvi, da ni mogel upoštevati slovenščine med ljudskim posvetovanjem s prebivalci Frlugov, ker je bil opozorjen z zamudo.« »To ni res,« nadaljuje Zorzinijeva. »V rajonskem svetu smo pogostoma sprožili vprašanje jezikovnih in drugih pravic slovenskega prebivalstva pri Frlugih in v drugih zaselkih, vendar smo naleteli na gluha ušesa. O tem lahko pričajo sami prebivalci Frlugov, ki so se pogostoma udeležili sej.«

»Kar zadeva vprašalno polo za ljudsko posvetovanje glede anten pri Frlugih,« nadaljuje svetovalka Zorzinijeva, »sem zadevo sprožila na seji načelnikov svetovalskih skupin v imenu KPI, a so predstavniki vseh strank to zahtevo odbili. Prav tako niso soglašali s predlogom, da bi prebivalcem nudili na razpolago vsaj prevod vprašanja v slovenščino. Po drugi strani pa

mi je bilo dejansko onemogočeno, da bi bila ta problem sprožila na seji rajonskega sveta. Vse organizacijske aspekte je namreč osebno rešil predsednik Baxa s pomočjo občinskih funkcionarjev in nas je o njih obvestil šele potem, ko je bilo vse urejeno. Sicer pa se predsednik Baxa protislovno sklicuje na nekakšno juridično mnenje Občine, češ da je prevod v slovenščino »prepovedan«. Takega dokumenta predsednik ni pokazal nikomur, sicer bi mu osporovali. Primorski dnevnik je večkrat poročal o zadržanju članov rajonskega sveta za Kolonjo in Škorkljo, zato je vsako sprenevedanje popolnoma odveč.«

Zorzinijeva pa dodaja tudi oceno o Baxovem zadržanju do Frlugovcev, do našega dnevnika in do posvetovanja. »Glede anten pri Frlugih pa se mi zdi odveč in izkrivljajoče, da ima Baxa še dvome o željah prebivalcev (in da jih utemeljuje z novinarskim poročilom), saj ima pred sabo rezultate posvetovanja. KPI je bila vedno mnenja, da je radijske in televizijske antene treba premestiti s Frlugov na oddaljeno območje, ki bi bilo primerno tudi z naravovarstvenega vidika. Prav to med drugim predvideva zakonski osnutek o televizijskem oddajanju, o katerem razpravlja parlament. Dvoumno je samo ravnanje tržaške občinske uprave in strank, ki jo podpirajo.«

Danes v CCA

O Plečniku in Fabianiju

Danes ob 18. uri bo v prostorih tržaškega Krožka za kulturo in umetnost zanimivo predavanje o delu znamenitih arhitektov Plečnika in Fabianiju. Predaval bo prof. Damijan Prelovšek.

S tem predavanjem se pričena ciklus, ki ga je pripravil odsek za likovno umetnost in arhitekturo Krožka za kulturo in umetnost (odsek vodi arh. Tamburini). Sledila bodo predavanja o Wagnerju in dunajski šoli, o jugendstilu in secesiji, skratka, poslušalci se bodo lahko seznanili z novimi pogledi na umetniško obdobje, ki je bilo izjemno plodno in pomembno in ki nam je zapustilo stavbe velike zgodovinske vrednosti.

O Plečniku in Fabianiju govoril prof. Damijan Prelovšek, ki je eden največjih poznavalcev Plečnikovega dela. Med drugim je član SAZU, častni profesor na akademiji v Salzburgu in kurator Plečnikove dediščine, sodeloval pa je tudi pri pripravi največjih Plečnikovih razstav. Predavatelj in pobudo bo občinstvu predstavila arh. Rosana Petaros.

Dan po predavanju pa si bo skupina članov Krožka za kulturo in umetnost ogledala najznamenitejše Plečnikove stavbe v Ljubljani. Skupino bo vodil prav današnji predavatelj prof. Prelovšek.

Drevi večer samospevov

Drevi ob 20.30 bo v baziliki sv. Silvestra večer samospevov, ki jih bo izvajala sopranistka Ana Pucar-Jerič (na sliki) ob klavirski spremljavi Andreja Jarca. Koncert je pripravila Glasbena matica v sodelovanju z ljubljanskim Cankarjevim domom.

Še do nedelje na tržaškem županstvu

Šolska spričevala na razstavi

V dvorani za tisk tržaškega županstva bo še do nedelje na ogled zanimiva razstava, ki po svoje priča o zgodovini našega mesta. Na pobudo krožkov Vanoni in Vergerio so namreč razstavili zasebno zbirko spričeval tržaškega profesorja Vinicia Graffitija, ki že več let potrpežljivo zbira tovrstne dokumente o naši preteklosti.

Na ogled so torej spričevala šol vseh stopenj od polovice prejšnjega stoletja do današnjih opisnih spričeval osnovnih in nižjih srednjih šol. Med njimi so seveda tudi dvojezična, tako v nemščini in italijanščini kot v slovenščini in italijanščini in tudi v slovenščini in nemščini. Razstava, ki zbujata zanimanje predvsem zato, ker priča o malih osebnih zgodbah, pa po svoje priča tudi o tem, da je bil Trst vedno večjezično in večkulturno mesto, da je prav to, kar še vedno premnogi Tržačani zanikajo. Razveseljivo je tudi, da so na tržaškem županstvu sprejeli tudi »dvojezične napise«, ki jih sicer vztrajno odklanjajo.

Na sliki (foto Križmančič) utrinek z razstave šolskih spričeval.

Izmenjava med mladimi iz našega mesta in SZ

Po zelo uspehi lanski pobudi združenja Italija-ZSSR, ki je v sodelovanju z nekaterimi tržaškimi srednjimi šolami, med katerimi je bil klasični licej Petrarca, uresničilo prvo izmenjavo med tržaško in leningrajsko mladino, je veter perestrojke okreplil in še povečal željo po prijateljstvu in globljem vzajemnem spoznavanju med mladimi iz našega mesta in njihovimi vrstniki iz Leningrada in Moskve.

Letos se je v Trstu kar osem srednješolskih zavodov prostovoljno odločilo za učenje ruščine na neobveznih tečajih, ki potekajo zunaj šolskega urnika. Za naše mesto je podatek obenem tudi rekord, ki dokazuje, da je naša mladina odprta, da sprejema novosti in da spremlja še zaveda pomembnosti sprememb, ki so se sprožile na Vzhodu. A tudi v Moskvi in v Leningradu se mladina resno spoprijema z italijanščino, z zgodovino in zemljepisom naše dežele, zato da bi si prisluzila 13-dnevno potovanje v Italijo. Le 39 finalistov (spremljevalci ne sodijo v to število) bo izbranih na podlagi znanja jezika in pripravljenosti ter možnosti, ki jih imajo za sprejem novega prijatelja v goste.

Na obeh straneh vlada živo in nestrpno pričakovanje. V ta namen prireja tržaška sekcija Italija-ZSSR srečanje med udeleženci lanske izmenjave z Leningradom in novimi tečajniki, ki bi se radi udeležili letošnje izvedbe. Interesenti bodo lahko prejeli informacije neposredno od udeležencev lanske izmenjave, ki bodo svoja izvajanja dopolnili s predvajanjem diapozitivov.

Srečanje bo v soboto, 7. t. m., ob 15.30 v veliki dvorani Krožka za kulturo in umetnost, Ul. S. Carlo 2. Vabljeni!

Danes prvi dan za predložitev seznamov kandidatov Stranke so v glavnem izdelale kandidatne liste za volitve

Od danes do srede, 11. aprila, bodo tajništva okoliških občin sprejemala kandidatne liste za upravne volitve, ki bodo 6. in 7. maja. Letos ne bo tradicionalne »dirke« (in običajnih polemik) za prvo mesto na glasovnici, saj bodo simbole razporedili na podlagi žrebanja. Izzrebali bodo tudi skrutinatorje, pri čemer pa bo imeli upravitelji prvič na razpolago seznam državljanov, ki so se prostovoljno javili za to službo. Volišča bodo odprta v nedeljo (ves dan) in v ponedeljek do 14. ure, ko bodo predsedniki in skrutinatorji začeli šteti glasove in preference. Štetje bo nedvomno teklo hitreje v zgoniški in v repnabrski občini, kjer je volilni sistem relativno malo in kjer je volilni sistem večinski, nekoliko bolj zapleteno pa bo v Nabrežini in v Dolini, kjer imajo proporcni sistem. Tudi tukaj bodo vsekakor volilni rezultati in imena izvoljenih znani že v večernih urah. Kandidatne liste so v glavnem že sestavljene, manjka le »placet« nekaterih pokrajinskih vodstev strank.

Z upravnimi volitvami se je na sinočni seji ukvarjal federalni odbor KPI, ki je ratificiral kandidatne liste občinskih sekcij stranke. V Dolini bo nosilec liste, ki jo bodo predstavili na današnji tiskovni konferenci, dosednji župan Edvin Švab, med kandidati pa bo precej novih imen. Za mesto v

občinskem svetu se bosta vsekakor znova potegovala odbornika Stojan Sancin in Dionisio Gherbassi. Nosilec zgoniške Napredne liste bo dosedanji župan Miloš Budin, med glavnimi kandidati KPI pa sta še dosedanja odbornica Tamara Blažina-Simoneta in sekcijski tajnik Lucijan Milič, novoizvoljeni član strankinega federalnega odbora. V Repnu bo glavni kandidat KPI na Napredni listi skoraj gotovo dosedanji podžupan Aleksij Križman. Nabrežinski komunisti pa so tokrat izbrali trojico nosilcev liste, ki jo bodo sestavljali Ivo Širca, Luciano Ceschia in Giorgio Depangher. Med kandidati bo precej neodvisnih, med njimi tudi zeleni Marino Vocci.

Pokrajinsko vodstvo Slovenske skupnosti bo na današnji seji ratificiralo kandidatne liste, ki so v glavnem že oblikovane. V dolinski občini bo znova na prvem mestu sekcijski tajnik in dosedanji načelnik v občinskem svetu Sergij Mahnič, skupaj pa bo nosilec liste baje kar pet. Med njimi bosta tudi dosedanja občinska svetovalec Boris Gombač in Lojze Tul. V Nabrežini bo po pričakovanju nosilec liste dosedanji župan Bojan Brezigar, med kandidati pa bo tudi dosedanji svetovalec Martin Breclj. Na listi devinsko-nabrežinske SSK je tudi precej mladih kandidatov.

Z volilnimi programi in s kandidatnimi listami se je sinoči ukvarjalo tudi pokrajinsko vodstvo tržaške PSI. Tajnik Perelli nam je povedal, da so tako v Nabrežini kot v Dolini socialisti sklenili volilni sporazum s socialdemokrati. V dolinski občini bo nosilec liste dosedanji podžupan Marino Pečenik, v Nabrežini pa bosta listo odprla Vittorino Caldi (PSI) in pokrajinski tajnik PSDI Franco di Piazza. Glavni slovenski kandidat bo Stanislav Kariž. V repnabrski občini bo nosilec Napredne liste znova dosedanji župan Pavel Colja, v Zgoniku pa bo glavni kandidat PSI na Napredni listi (z novim simbolom) dosedanji podžupan Boris Štrekelj.

Demokristjani so že uradno določili svoje kandidate. V Nabrežini bo nosilec liste KD nekdanji predsednik Pokrajine Dario Locchi, veliko pa si tržaški demokristjani obetajo od kandidate nekdanjega nacionalističnega poslanca Giacoma Bologne, ki je za krajše obdobje prestopil k Listi za Trst, nato pa se je vrnil v matično stranko. V Dolini bo nosilec liste KD dosedanji načelnik v občinskem svetu Roberto Drozina, na drugem mestu pa bo dosedanji svetovalec Roberto Raffaele. V Zgoniku bo listo KD odpiral Arnaldo Pastrovicchio, v Repnu pa Claudio Frommel.

Zeleni se bodo predstavili na volitvah tako v Dolini kot v Nabrežini. Listi bodo predstavili na današnji tiskovni konferenci. V zelenem taboru so dosegli sporazum, v bistvu neke vrste kompromisno rešitev med Zeleno alternativno listo Maurizia Bekarja in zelenimi, ki se sklicujejo na deželno svetovalsko skupino smejočega se sonca in na listo mavrice. Bekarjeva lista (verjetno s simbolom smejočega se sonca) bo sodelovala na volitvah v Dolini, v Nabrežini pa se bodo narovarstveniki predstavili s simbolom golobice in z vidnimi kandidatom, deželnim svetovalcem Andreo Wehrensennigom in voditeljem Lige za zaščito okolja Linom Santorum. Zeleni marjetice pa se bodo v Nabrežini, kot znano, predstavili skupaj z melonarji. S. T.

Otvoritev v prazničnem duhu Beneški Slovenec Petričič razstavlja v TK Galeriji

Sinočnja otvoritev razstave slik in grafik Pavla Petričiča v TK Galeriji je bila vsa v prazničnem duhu. Odprtja se je namreč udeležilo veliko število ljudi, ki pozna dragoceno Petričičevo družbeno-politično in pedagoško delo ter si je zato z zanimanjem ogledalo tudi njegovo žal manj znano umetniško ustvarjanje. Kot je ob odprtju razstave dejala Barbara Gruden, ima beneškoslovenski avtor namreč včasih skoraj podcenjujoč odnos do svojega umetniškega dela. Tako da je skoraj s težavo sprejel vabilo, da se končno predstavi tržaškemu občinstvu. Tak podcenjujoč odnos pa je po mnenju Grudne povsem neupravičen, saj so nekatera njegova dela - zlasti tista manj iskana, v katerih avtor ne izkazuje za vsako ceno svojega sicer dobrega poznavanja likovnih sredstev - res pravi biseri.

V Galeriji Tržaške knjigarne je beneškoslovenski umetnik predstavil vsekakor dela iz zadnjih petih let, tako da dejansko ne gre za antološko razstavo. Kljub temu pa razstava prikazuje široko paleto Petričičevega ustvarjanja, saj so na ogled tako grafike v različnih tehnikah, kot tudi slike v olju, a prav tako v različnih tehnikah na temo pokrajine in tihožitja. Tehnična in slogovna raznolikost sta tako ve-

liki, da bi gledalca lahko celo zmedli. Vendar je v Petričičevem delu zaznava tudi neka kontinuiteta, ki jo prepoznavamo v slikarjem neobremenjenem odnosu do okolja in torej tudi do slikarstva. Le-to beleži torej slikarjeva razpoloženja, ki niso nikakor že vnaprej podvržena neki, pa čeprav samo umetniški ideologiji.

Na sliki (foto Davorin Križmančič) Barbara Gruden in Pavel Petričič na včerajšnji otvoritvi slikarske razstave v TK Galeriji.

Maccanicov osnutek razdvaja LpT in petstrankarsko večino

Tajniki petstrankarske večine, ki vodi Pokrajino in Občino Trst so se včeraj zjutraj znova sestali s predstavniki Liste za Trst. Pogovorjali so se o morebitnem vstopu melonarskega gibanja v oba odbora, tudi včeraj pa pogajanja niso zabeležila bistvenih korakov naprej. Na nekaterih upravnih zadevah so si stališa strank in LpT sicer precej blizu, na drugih pa ne. Do precejšnjih razhajanj je prišlo včeraj tudi pri obravnavi Maccanicovega osnutka za zaščito Slovencev. Po mnenju melonarjev je ta osnutek slab, »ker nudi Slovence preveč«, nekateri večinske stranke, posebno Krščanska demokracija, pa so mnenja, da je predlog »uravnovešen in realističen«.

Tudi v večinskem zavezništvu obstajajo vsekakor precej različna gledanja na Maccanicov zaščitni predlog. Vodstvo KD je včeraj zopet ponovilo, da bo prižgalo zeleno luč za vstop Liste v občinski in v pokrajinski odbor le potem ko bodo svetovalci LpT podprli finančna proračuna obeh uprav. Politična pogajanja se bodo nadaljevala prihodnji teden.

Alarm v ZDA Obdolženo sonce

Zagorela polt
in tveganje kožnega raka

NEW YORK — Alarm so sprožili v Združenih državah Amerike. Število primerov kožnega raka je namreč v teh zadnjih letih občutno poraslo, glavni krivec pa je kot kaže sonce oziroma njegovi škodljivi ultravijolični žarki, prav tisti, ki povzročajo zagorelost.

Zadnji svetovni kongres o kožnem raku, ki ga je v Združenih državah organizirala Skin Cancer Foundation, najbolj prestižna ameriška ustanova za raziskovanje na tem področju, je pokazal, kako je prav povečano izpostavljanje soncu v teh letih sovpadlo s povišanjem števila obolenj za kožnim rakom.

Problem je precej hud in v Ameriki povzroča resno zaskrbljenost za osebe, ki se izpostavljajo sončnim žarkom z namenom, da bi si pridobile zagorelo polt. Prav zato so se znanstveniki lotili iskanja novih sončnih pregrad.

Nedavno so tako v laboratorijih multinacionalne družbe Korff, ki ima sedež v New Yorku in proizvaja kozmetična sredstva za lekarnarje, izdelali vrsto zaščitnih sredstev za sončenje, ki vsebujejo tri filtre, sposobne nuditi največjo zaščito pred najbolj nevarnimi žarki UV.

Te specialne proizvode za sončenje Korff, ki omogočajo zagorelost brez tveganj, je mogoče dobiti v Združenih državah Amerike, v Italiji pa so na prodaj v lekarnah.

Osebe Stalnega gledališča FJK bo spet stavkalo

Osebe Stalnega gledališča Furlanije-Juljske krajine (Teatro Stabile FVG) bo danes spet stavkalo, do 12. aprila pa bodo uslužbenci še dvakrat zapustili svoja delovna mesta v znak protesta proti pasivnosti pristojnih uprav, ki še niso rešile finančnega položaja največjega deželnega gledališča.

Tako so sklenili na včerajšnjem zborovanju s sindikalnimi predstavništvi FILIS-CGIL, FIS-CISL in FILSIC-UIL potem ko so ugotovili, da je finančni položaj Stalnega gledališča Furlanije-Juljske krajine še vedno nejasen in negotov in da uslužbencem niso bile zagotovljene ne prihodnje plače ne delovna kontinuiteta. Zato so proglasili tri dni stavke (prvič bodo stavkali, kot rečeno, danes) in zahtevali takojšnji sestanek s predstavniki deželnega odbora. Gledališko osebo namreč pričakuje, da bodo Dežela in krajevne uprave končno uredile finančni položaj gledališke ustanove.

Graški velesejem postaja vse pomembnejše središče

Včeraj so na sedežu tržaške Trgovinske zbornice predstavili Graški velesejem, ki se bo začel 28. t. m. in bo trajal do 6. maja. Gre za najstarejšo sejmsko prireditev v Avstriji, saj so ga prvič priredili leta 1906. Od takrat se je veliko zgodilo, kolo zgodovine pa je hotelo, da se je Štajerska ponovno znašla v srcu Evrope in da ponovno prevzema mesto, ki ga je imela v času habsburške monarhije.

Letošnja prireditev in prisotnost na njej dokazujeta, kako je graški velesejem ponovno postal veliko trgovsko središče. Letos bo na njem sodelovalo več kot dva tisoč razstavljalcev, od katerih jih bo kar 700 iz tujine. Italijanski razstavljalci so po številu takoj za zahodnonemškimi. Številno bo tudi predstavništvo iz dežele FJK, saj bo šlo v Gradec 13 razstavljalcev, ki bodo prikazali zlatarske izdelke, dekoracije za vrtove, stenske in talne obloge, čevlje, lesene izdelke itd.

Močno pa bodo zastopane vzhodne države. Na velesejem bodo prišla tako podjetja iz vseh jugoslovanskih republik, občutno širša bo udeležba iz Mad-

S koncertom rock glasbe so se študentje »polastili« univerze

Muhasto vreme je včeraj vendarle omogočilo prireditev rock koncerta, ki ga je na stopniščih pred novo univerzo priredil medfakultetni odbor (tisti, ki je med nedavno zasedbo Inštituta za zgodovino prirejal zborovanja in razprave). Nenavadno prireditev si je ogledalo kar lepo število mladih (in ne samo študentov). Na Panterocku '90, kot so prireditev pomenljivo poimenovali, je nastopilo šest skupin iz vse dežele, njen namen pa je bil opozoriti na togost in zaprtost univerzitetnega življenja in si simbolično prilastiti in prikrojiti univerzo.

Na sliki (foto Križmančič) trenutek s svojevrstnega rock koncerta.

Obračun ilegalnih begov preko meje

Od začetka letošnjega leta do danes je bilo poskusov ilegalnih prehodov preko italijansko-jugoslovanske meje zelo veliko, vendar pa je pojav skoraj nemogoče številčno opredeliti, kljub podatkom, ki so jih zadnje dni posredovali tako italijanski kot jugoslovanski varnostni organi.

Zadnji primer se je dogodil včeraj pri Opčinah, ko so varnostni organi ustavili dva romunska državljana, noč prej pa so pri Trebčah odkrili dva jugoslovanska in enega romunskega državljana, ki so se prav tako nezakonito, brez potrebnih dokumentov, pritihotapili v Italijo.

Po izjavah glasnika jugoslovanskega ministristva za obrambo Obradoviča, so v prvih dveh mesecih letošnjega leta graničarji ubili dva, ranili pa pet oseb, ki so hotele ilegalno preko meje. V lanskem letu pa so na jugoslovanski strani našli skupaj skoraj 8 tisoč poskusov ilegalnega pobeга preko italijansko-jugoslovanske meje, seveda v Italijo.

Danes ustanovni zbor Tržaškega foruma za konstituantno

Za novo politično silo na italijanski levici: to je geslo »foruma za konstituantno«, ki se bo na današnji ustanovni skupščini osnoval tudi v našem mestu. Ob 17.30 je namreč v novoodprtem gledališču Miela na Trgu Abruzzi sklicana skupščina »Tržaškega foruma za konstituantno«.

Tudi v Trstu so se torej odzvali pozivu skupine italijanskih intelektualcev različnih političnih in kulturnih sfer. Nosilci tržaške pobude so Darko Bratina, Luciano Ceschia, Giovanni Forni, Fabio Marchetti, Giorgio Ubani, Marino Vocci in Bruno Zvech. Na današnji skupščini bosta o pobudi govorila Luciano Ceschia in eden izmed podpisnikov vsedravnega poziva, Fernando Bandini, ki bosta orisala »razloge za preosnovo levece«.

Drevo koncert v Saležu

Kulturno društvo Rdeča zvezda bo prav gotovo razveselilo ljubitelje kornorke glasbe z drevišnjim koncertom, ki ga ob 20.30 prireja v novi prireditveni dvorani v Saležu. Nastopila bosta še mlada, vendar pa tudi že v širšem glasbenem prostoru dobro uveljavljena tržaška instrumentalna solista Igor Kuret (violina) in Barbara Faiman (harfa). Izvajala bosta Krumpfolzovo sonato v F-duru, Boieldieuovo prvo sonato op. 8, Paganinijevo andante cantabile, Spohrovo sonato v c-molu in Donizettijevo sonato. (B. S.)

6. 4. 1983 6. 4. 1990
7 let je minilo, odkar si nas zapustil

Peter

V naših srcih boš vedno živ. Z žalostjo se te spominjamo mama, oče, Vasilij, Sandy in vsi, ki so te imeli radi.

Kontovel, Prosek, Barkovlje, Beograd, 6. aprila 1990

Ob smrti LIVIA PESANTEJA, kulturnega in družbenopolitičnega delavca, iskrenega prijatelja Slovencev, izrekamo družini in svojcem globoko sožalje

Slovenska deželna komisija PSI

Ob izteku mandata sedanjemu občinskemu svetu in pred upravnimi volitvami v dolinski občini

Edvin Švab: Delo v vzdušju tvornega sodelovanja

Dolinsko občinsko upravo lahko imamo v naši pokrajini za zgled politične in upravne stabilnosti. Od leta 1975 do danes jo je vodil koalicijski odbor komunistov in socialistov, z županom Švabom (KPI) in podžupanom Pečenikom (PSI), ki že petnajst let tvori vodilno »politično dvojico« v občini. Ali bosta ostala tudi v novi mandatni dobi, bodo odločali volilci, nas v tem trenutku bolj zanima petletni obračun te uprave, z njegovimi sončnimi in senčnimi platmi. Župan Švab, kje bi pravzaprav sploh začeli?

»Na prvo mesto bi postavil vzdušje sodelovanja in tvorne dialektike, ki je vseskozi prevečalo delo našega občinskega sveta. Odnosi med komunisti in socialisti so bili seveda bolj odnosi z opozicijo, ko je šlo za važnejše sklepe in odločitve, pa smo vedno iskali in tudi našli skupni imenovalec z vsemi svetovalci. Prizadevali smo si za kolikor toliko skupne rešitve, ne da bi pri tem kogarkoli ponižali. Prevladoval je neke vrste umestni dogovor, ki ga ne bi označil kot kompromis, ampak kot dogovor, ki potrjuje čut odgovornosti vseh svetovalcev večine in opozicije.

Petletni obračun je torej po vašem še kar dober?

Rekel bi, da je tako. Če se trenutno povrnem še na čut odgovornosti vseh občinskih svetovalcev, moram dodati, da pri nas ni bilo ljudi (politikov) z dvojnimi obrazom in da se je uveljavila politika načelnosti in načelnega reševanja vprašanj.

Če bi sestavili neke vrste prednostno lestvico uspehov, kaj bi postavili na prvo mesto?

Mislím, da je občinska uprava pripela pomemben delež pri uvelja-

vitvi in širjenju pozitivne podobe celotne dolinske občinske skupnosti, tudi v širšem prostoru. Gre za občane, ki pošteno delajo in pošteno mislijo. Na čisto upravnem področju bi vsekakor postavil na prvo mesto dosledno izvajanje občinskega regulacijskega načrta. S tem planom smo omejili divje ali zelo intenzivno naseljevanje ljudi in temu vzporedno smo uravnovešeno razvili vse občinske storitve. Postali smo enakoveren sogovornik z drugimi političnimi in upravnimi dejavniki. Pri tem bi posebno omenil enakoverno dogovarjanje z Ustanovo za industrijsko cono EZIT, končno pa smo se kot doslej vedno borili za ohranitev in za dosledno spoštovanje narodnostne specifičnosti te naše občine.

Kaj pa neuspehi?

Mislím, da smo vse večje stvari rešili, ali vsaj pravilno zastavili. V Dolini nam vsekakor še ni uspelo zgraditi načrtovanega občinskega večnamenskega družbenega centra kot v ostalih vaseh, kar velja tudi za park miru in sožitja na Krasu na meji med našo in tržaško občino. To pa je sicer bila moja čisto osebna pobuda.

V kratkem bo v vaši občini zrasla obrtniška cona. To bo nedvomno velika gospodarska pridobitev za vso skupnost. Kako je s postopkom za izvedbo tega projekta?

Občina je že pred časom dala pobudo za ta načrt, njegovi glavni akterji pa so obrtniki, ki so se združili v obrtniški konzorcij Dolina. Dovolite, da se ob tej priložnosti javno zahvalim

temu konzorciju in zlasti njegovemu predsedniku Dušanu Pangercu. EZIT je pred kratkim odobril ustrezne urbanistične načrte za to cono, dela za urbanizacijo področja pa so se že začela. Na področju bo prostora za 60 obrtniških obratov, polovico stroškov za urbanizacijo (ceste, luč, razsvetljava itd.) je že finansiral Sklad za Trst z investicijo v višini dveh milijard in pol lir. Pričakujem, da bodo prve obrtniške delavnice začele obratovati že prihodnje leto.

Veliko truda in veliko pozornosti je dolinska uprava posvetila zaščiti okolja, predvsem pa Glinščice. Kaj ste naredili na tem področju?

Predvsem bi rekel, da smo skušali v praksi uresničiti vse načrte, ki smo jih teoretično zastavili. Glavno pozornost smo namenili ustanovitvi Parka Glinščice in zaščitnega območja Pesek, za kar je deželna vlada že odobrila ustrezne dekrete. Kot važno dopolnilo tega projekta pa je trenutno v gradnji ob kulturnem domu F. Prešeren v Boljuncu neke vrste sprejemni center za obiskovalce parka v Glinščici, kjer bodo izletniki tudi s pomočjo sodobnih elektronskih naprav dobili vse informacije o Glinščici, o njenih naravnih lepota, o njeni zgodovini itd.

Šlo bo za neke vrste informacijski center, ki ga bo zaenkrat upravljala občinska uprava, kasneje pa bo mo mogoče, tudi zato, ker bodo vse to naše zaščiteno področje prej ali slej vključili v načrtovani naravni Kraški park.

S. T.

Občina Dolina v številkah

površina	24,8 kvadratnih kilometrov
število prebivalcev	6.030
volilnih upravičencev	5.264
stranke v obč. svetu	KPI, PSI, SSK in KD
kulturna društva	KD Primorsko in PD Mačkolje (Mačkolje), KD Jože Rapotec (Prebeneg), KD Valentin Vodnik (Dolina), KD France Prešeren (Boljunec), PD Slovenec (Boršt-Zabrežec), SKD Slavec (Ricmanje-Log), KD Krasno polje (Gročana), KD Fran Venturini (Domjo)

športna društva ŠD Breg (s sedežem v občinski telovadnici), CS - ŠD Domio (s sedežem pri Domju), obe športni društvi sta danes precej mešani, z razliko, da je CS - ŠD Domio pretežno bolj italijansko (tudi bilo ustanovljeno kot tako, sicer na najbolj mešanem robu občinskega območja)

vasi: Žavlje, Frankovec, Dolga krona, Križpot, Mačkolje, Prebeneg, Dolina, Kroglje, Boljunec, Gornji konec, Zabrežec, Boršt, Hrvati, Botač, Jezero, Draga, Pesek, Gročana, Ricmanje, Log, Pulje, Domjo, Lakotišče, Krmenka

gospodarske dejavnosti: INDUSTRIJA: poleg maloindustrijskih objektov so večji obrati tovarna Velikih motorjev - vključena v Fincatieri z bivšo VM oz. Isotto Fraschini, naftni rezervoarji družbe za čezalpski naftovod SIOT; na tem območju je tudi kamnolom (nad Ricmanjami) Scoria; kot trgovinska dejavnost je mišljena prodaja goriva (naftna, plinsko olje, premog, drva...) pri Domju (tri večje tvrdke);

KMETIJSTVO: v glavnem se dolinski občani bavijo z njim part-time, nekateri se s kmetijstvom tudi preživljajo; v Gročani in v Dragi je še nekaj živinorej; med aktivne živinorejce spadajo člani zadruge Dolga krona; na gričih Celu in Brdo je nekaj let urejen oljčni nasad; **GOSTINSTVO:** v bistvu ima vsaka vas vsaj eno gostilno, ponekod tudi več (Boljunec kot preddverje doline Glinščice), v turističnem smislu je gostinstvo razvito predvsem v obmejnih vaseh; **OBRTNIŠTVO:** največji projekt je gradnja Obrtniške cone v Dolini.

Podžupan Pečenik Opozicija: Nobene pohvale

Marino Pečenik, podžupan in vodilni socialist v dolinski občini, je mnenja, da so bili politični odnosi v tej krajevni upravi v glavnem dobri. »V petletni mandatni dobi smo v Dolini vsekakor doživeli več pozitivnih kot negativnih upravnih in političnih trenutkov. Ne smemo namreč pozabiti, da se naša uprava sooča z objektivno res hudimi situacijami, saj občinsko ozemlje zajema tudi industrijsko cono, ki ima kot znano svoje specifične potrebe. V zadnjem času pa so se tudi pristojnosti občinske uprave znato povečale, kar je seveda naložilo upraviteljem nova bremena in nove odgovornosti. Dolinska koalicija se je soočala tudi s težavami in tudi z manjšimi notranjimi krizami. Ob izteku mandatne dobe pa lahko rečem, da so v odboru splošni in skupni interesi občinske skupnosti vedno prevladali nad interesi te ali one stranke. Mislím, da je omembe vreden dosežek.«

Mnenja sem, da si dolinska občinska uprava ne zasluzi pohvale, vsaj kar zadeva določene, bistvene smernice splošnega razvoja občinske skupnosti. V mislih imam, skorja prisilno odobritev »parkov« na kraškem področju občine (Gročana, Pesek, Draga). Takratna naša bojazen, se bo na žalost, po vsej verjetnosti, v bližnji bodočnosti uresničila. Kar pomeni, da naši občani, katerim so vsilili park ne bodo odločali o njihovi ureditvi in še manj občinska uprava. V dolinskem občinskem svetu smo bili v naših zahtevah po drugačnem odnosu do okolja skorja vedno sami, naj si bo to, ko je šlo za uvajanje nepotrebnih parkov na kraškem področju občine, kakor za ropot in tresljanje tovarne Velikih motorjev in prah kamnoloma nad Borštom ter pri zahtevi po postavitvi akustičnih panojev vzdolž avtoceste.

Občinsko upravo obtožujemo, da trati denar za faraonske projekte, in to jih je cela vrsta, od socialnega centra pri Domju, do sprejemnega centra v Boljuncu ter do načrtovane knjižnice v Boljuncu. Prepričani smo namreč, da bi opustitev megalomanskih načrtov, in njihova nadomestitev s bolj smotrnimi zgradbami blagodejno vplivala na celotno upravno delovanje občine. Prav zaradi takih izbir se srečujemo pri vsakodnevnem uravljanju z velikimi finančnimi težavami. Naj navedem samo pomanjkanje finančnih sredstev za popravilo stavb, ki so splošnega pomena, kot so šolska poslopja. Naj dodam še, da je občinska uprava prav zaradi nesmotrnega uravljanja in zaplavljanja letos okrinila oz. celo neizplačala društvom prispevke. **BORIS GOMBAČ — SSK**

Ob koncu mandata sedanje uprave in skorajšnjih upravnih volitvah v repentabrski občini

Pavel Colja: Zadovoljen z opravljenim delom

Pavel Colja že 20 let kot predstavnik Napredne liste (koalicija KPI - PSI) sedi v repentabrskem občinskem svetu in zadnje tri mandatne dobe je bil kot župan za krmilom občinske uprave. O uspešnosti upravljanja bo seveda najbolj merodajna »sodba« volilcev, vseeno pa se nam je zdelo umestno, da župana najprej vprašamo za sicer nevhvaležno oceno opravljenega dela.

»Naj ne zveni neskrupno, če izrazim zadovoljstvo nad upravnimi dosežki v zadnjih petnajstih letih, še posebno pa v zadnjem mandatnem obdobju. Naj v podprejetev te trditve navedem le podatek, da smo v zadnjem petletju dokončali dela za 650 milijonov lir, v teku so dela za 440 milijonov lir,

načrtovanih in finančno kritih posegov je še za 640 milijonov lir. Milijarda in 730 milijonov lir investicij za tako majhno občino pa le nekaj pomeni. Dosegli smo dobro stopnjo storitev, predvsem pa smo skupnosti zagotovili primerne socialne strukture. Poleg nogometnega igrišča in telovadnice sta za tovrstno delovanje na razpolago tudi dom Albina Bubniča v Repnu in pred kratkim preurejeni kulturni dom na Colu. Če po eni strani kaže, da so se te družbene postojanke še celo preobsežne za potrebe krajevnega prebivalstva, je naša uprava zasledovala nekoliko ambicioznejši cilj, da z javnimi sredstvi omogoči dejavnost tudi društvom in skupinam iz drugih krajev in tako ima tudi slovenska narodnostna skupnost kot taka od tega korist. Finančna zmogljivost občine je še kar zadovoljiva, če upoštevamo splošno stisko krajevnih uprav.«

V primerjavi v drugimi stvarnostmi ste imeli nenavadno kvalitetne odnose z »opozicijo« Slovenske skupnosti. Kako vam je to uspelo oziroma komu gre pripisati zaslugo za tako zadovoljivo sodelovanje?

»Ko sem pred dvajsetimi leti zastopal vrste opozicije, je bil odnos s takratno večino mučen, saj je bila zaprta do vsake sugestije in ni prejudicialno sprejela niti enega mojega predloga. Pred petnajstimi leti sem si kot župan zastavil cilj, da mora v tako majhni skupnosti priti do enotnega pogleda na upravnopravno problematiko. Odnosi s Slovensko skupnostjo so bili v teh letih res odlični, ker so vsi doumeli, da morajo skupni interesi prevladati nad strankarsko

opredelitvijo. Pri reševanju konkretnih stvari ni prišlo do demagoških nasprotovanj in odnosi so bili res korektni. Zaslugo nosijo gotovo vse politične sile, ki so bile zastopane v občinskem svetu. Naj označim kot zelo pomembno in edinstveno dejstvo, da je Slovenska skupnost letos in še nekajkrat prej odgovorno podprla proračun in upam, da se bodo v novem občinskem svetu taki odnosi ohranili in utrdili ob spoštovanju različnosti gledanj in mišljenj.«

Kakšni so pri vas odnosi med slovensko in italijansko komponento?

»Skoraj 30 odstotkov prebivalstva je italijanske narodnosti, od katerih kar 120 le nekaj mesecev živi v treh kasarnah in to vojaško osebje nima nobenga stika s krajevno realnostjo. Z drugimi italijanskimi državljanji pa so odnosi še kar dobri in smo jih skušali pritegniti k sodelovanju s kako skupno prireditvijo, vendar rezultati niso bili vedno najboljši. Vsekakor obstaja velika strpnost.«

Kaj menite o zgočem vprašanju globalne zaščite slovenske narodnostne skupnosti v Italiji?

»Kot občina poslujemo dvojezično na podlagi odloka zavezniške vojaške uprave. Nujno je priznanje globalnega zaščitnega zakona, da zapečati to dejansko stanje, vendar v pokrajinskem merilu ne sme biti razlik v pravicah Slovencev in nesprejemljivo je razvrščanje v razne kategorije. Slovenci se moramo opredeliti za strpno in pogumno politiko, brez popuščanj na osnovnih principih, vendar pa tudi brez ekstremne radikalizacije.«

Kateri večji problemi še čakajo na rešitev?

»Največje odprto vprašanje je po moji presoji tovarno postajališče pri Fernetičih. Od leta 1976 se

je letni promet povečal od 20 tisoč na 170 tisoč tovornjakov in v tem kontekstu se je razvila važna gospodarska dejavnost, pri kateri sodelujejo tudi slovenska podjetja. Ne smemo pa dopustiti, da Fernetiči postanejo parkirišče kamionov in nasprotujejo vsakemu nadaljnjemu širjenju postajališča. Treba je smotrno izkoristiti obstoječo infrastrukturo. Kar zadeva izkoriščanje teritorija bi želel, da bi prišlo do dogovorov med domačini za kako skupno pobudo pod nadzorstvom občinske uprave. Fernetiči predstavljajo temeljno izhodišče in temeljni izpit, da tudi v bodoče očuvamo uravnovešeni razvoj pri narodnostni sestavi občinske skupnosti. Zato si nihče ne domišlja, da lahko postanejo Fernetiči Trojanski konj za spreminjanje narodnostnih razmerij in odnosov. Drugi večji problem je povezan z regulacijskim načrtom, ki mora rešiti nekatere zazidane potrebe, vendar mora varianta obsegati tudi novo obrtniško cono, s katero imamo še nakatero problemem zaradi varstva okolja.«

Bi na koncu kot župan navedli še eno pozitivno in eno negativno postavko, ki zadevata repentabrsko občino?

»Muči me sicer splošni problem upadanja rojstev in upam, da se bo ta negativna demografska tendenca premaknila na bolje. Srčno si želim več otrok v slovenski šoli in več uporabnikov socialnih struktur. Zelo pozitivno je sodelovanje z pobrateno občino Logatec in prepričan sem, da bo tudi nova uprava z enako predanostjo negovala te dobre stike.«

B. S.

Mnenje opozicijske liste Repentabrška občina v številkah

Načelnik svetovalske skupine Slovenske skupnosti Emil Guštin je poudaril, da je imela njegova lista z večinsko korektno in plodne odnose, k čemur je pripomoglo tudi dejstvo, da so bili vsi svetovalci domačini in Slovenci. Prav glede reševanja domačih problemov in obrambe slovenstva sta večina in opozicija našli skupen jezik. Tako so svetovalci SSK predlagali resolucijo o Maccanicovem osnutku, vključitev postavke za odškodnino uslužbencem, ki uporabljajo slovenski jezik, dosegli so odstranitev smerokaza za vojbo, ki je bil za prebivalstvo žaljiv.

Tudi glede konkretnega upravljanja se je opozicija zavzemala za izboljšave v občinskem proračunu in prispevala k boljšemu upravljanju. Kot primer je navedel porazdelitev sredstev med društvi in skupinami, namestitev telefonske govorilnice v Repnu, avtobusne čakalnice, prispevek k delom za metanizacijo občine, ki se kot kaže premika z mrtve točke.

Kritičen pa je bil Guštin glede regulacijskega načrta, ki je povezan z obrtniško cono in s tovrstnim postajališčem pri Fernetičih. Regulacijski načrt še ni bil predstavljen, čeprav bi ga morali po prvotnih programih v tem času že odobriti.

Guštin je očital tudi upravi, da je skrbela za okolje v bližini telovadnice in socialnega centra, medtem ko so drugi predeli občine bolj zapuščeni. Temu problemu bi uprava morala posvečati več pozornosti zaradi turizma.

Število prebivalcev: na začetku letja je bilo prijavljenih 863 prebivalcev.

Volilni upravičenci: v volilne sezname je trenutno vpisanih 733 oseb in sicer 418 moškega in 315 ženskega spola. Sorazmerno visoko število moških upravičencev je odraz bivanja orožnikov v vojašnici na Colu, finančnih stražnikov in policijskih agentov na Fernetičih.

Vasi: Repen, Col in Fernetiči.

Volilni sistem: večinski. Na 15 svetovalcev, jih bo 12 pripadalo zmogoviti listi, drugouvrščena pa bo imela pravičico do 3 svetovalcev. V zadnjih petnajstih letih je imela Napredna lista (koalicija KPI-PSI) dvanajst svetovalcev z županom Pavlom Coljo na čelu, Slovenska skupnost pa ima tri svetovalce.

Predstavitelji list: od 6. do 11. aprila lahko stranke ali skupine prijavijo liste. Na zadnjih občinskih volitvah jih je bilo sedem.

Kultura in šport: v repentabrski občini se uspešno udeležujejo Kulturno društvo Kraški dom, v okviru župnijske skupnosti delujejo ženski pevski zbor, mešani mladinski in

otroški pevski zbor Zvonček in ansambel Burja. V Repnu ima svoj sedež nogometni klub Kras.

Socialni objekti: poleg travnatega nogometnega igrišča, telovadnice in doma Albina Bubniča, so za družbeno dejavnost pred kratkim predali namenu obnovljeni Kulturni dom na Colu.

Cerkev: svetišče na Tabru, posebno na praznik Marije Device, vabi romarje tudi iz širšega zaledja.

Spomeniki: v Repnu imajo spomenik padlim v NOB, naravni kamniti spomenik na Colu pa je posvečen spominu na vse žrtve fašizma. Tipični izraz kraške arhitekture sta Kraška hiša in Kraški muzej v Repnu.

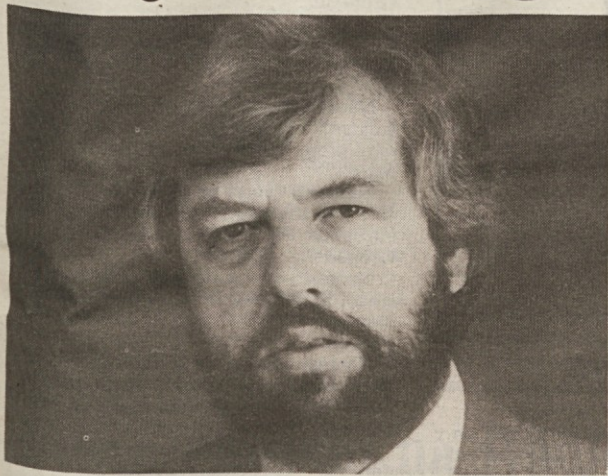
Šola in vrtec: poleg otroškega vrtca ima na Colu sedež slovenska osnovna šola Alojz Gradnik in italijanska osnovna šola E. Boegan.

Gospodarske dejavnosti: tradicionalna obrtniška dejavnost je kamnoseštvo v javah. Posebno razvito je tudi gostinstvo in kmetijstvo, ki proizvaja tipično vino - teran.

B. S.

Položaj v devinsko-nabrežinski občini pred majskimi upravnimi volitvami

Bojan Brezigar: Za sožitje in gospodarski napredek

Novinar Bojan Brezigar je na čelu devinsko-nabrežinske uprave od leta 1985, najprej kot župan koalicije Slovenske skupnosti, demokristjanov in socialistov, nato zaveznik Tuto in Certom, ki sta odgovarjala za javna dela oziroma za zaščito okolja. Brezigarja, ki je bil pred dvema letoma izvoljen tudi v deželni svet, smo uvodoma vprašali kako ocenjuje petletno delo krajevnega občinskega sveta. »Občinska skupščina se je v petih letih sestajala zelo redno. Na zasedanjih sta seveda prišli do izraza pestra notranja dialektika in različnost stališč med strankami, tako da je občinski svet, kljub različnim ocenam o delu uprave, izpolnil svojo nalogo. Vsi sklepi so bili sprejeti na podlagi konkretnega sočnanja in izmenjave mnenj, pri čemer so se seveda ustvarjale večine in manjšine. Kar se mene tiče, sem vsekakor skušal prespevati, da so bili odnosi v občinskem svetu kar se da korektni. Pri tem smo uvedli dve pomembni novosti: vse sklepe smo predhodno obravnavali v svetovalskih komisijah, ki žal niso bile dobro obiskane, načelnikom skupin pa smo redno dostavljali na dom sklepe občinskega odbora.«

Če bi na kratko naredili obračun opravljenega dela, kaj bi postavili na prvo mesto?

Prizadevanja za razvijanje sožitja in gospodarski razvoj naše občine. Mislim, da smo obe točki dobro izpostavili in v glavnem tudi izvedli. Glede sožitja sem prepričan, da je naša uprava ustvarila pogoje za enakopravnost in za boljše razumevanje med tukaj živječimi skupnostmi. Ta enakopravnost izhaja iz nekaterih vidnih aspektov našega poslovanja. Kot primer bi omenil dvojezični prapor občine, ki je bil odobren z dekretom predsednika republike. Naša prizadevanja na tem področju pa so prišla do izraza tudi v številnih drugih posegih. Na kulturnem in na družbenem področju smo npr. zagotovili sedež številnim društvom in organizacijam, pri čemer bi omenil Vigred, Devin, Grmado in zbor Fantje izpod Grmade in dekliski zbor Devin. Ostaja še odprto vprašanje sedeža nabrežinske godbe, načrt pa je že izdelan.

Kaj pa gospodarski razvoj občine?

Tukaj bi najprej omenil Sosljanski zaliv. Ustvarili smo pogoje za njegov turistični razvoj in istočasno preprečili

drugačno namebnost zaliva, ki bo dostopen za vse občane. V Štivanški papirnici smo zajamčili novih 170 delovnih mest in ohranili sedanjo stopnjo zaposlenosti. Glede metanizacije smo podpisali pogodbo s podjetjem ACEGA, dela za izvedbo tega projekta so v polnem teku. Med drugim smo dokončali oziroma posodobili javno razsvetljavo in odobrili načrte za obrtniško cono v Nabrežini. Bili smo vsekoli pozorni do vprašanj zaščite okolja in dokončno uredili Rilkejevo sprehajalno pot.

Kateri načrt pa je pravzaprav ostal v predalu?

Takoj po izvolitvi za župana sem se začel zanimati, da bi pristojna telesa podelila občini kolajno za zasluge v odporniškem gibanju. Ne smemo namreč pozabiti, da so nacifašisti na našem ozemlju požgali štiri vasi in da je vsa naša občinska skupnost dosti prispevala in žrtvovala v boju za svobodo. Kolajna za zasluge v odporništvu bi pomenila zato priznanje ne samo za nekdanje partizane, ampak za vse naše občane. V teh petih letih sem za to napravil celo vrsto posegov in bil celo pri dveh obrambnih ministrih. Dosega tega cilja bi pomenila zame moralno dolžnost, na žalost pa mi ni uspelo, da bi bil moj trud poplačan z uspehom.

Kaj nam lahko poveste o gradnji občinskega Kulturnega doma v Nabrežini?

Kraška gorska skupnost nam je svojčas namenila za ta projekt 400 milijonov lir. Uprava je takoj obnovila nalogo za izdelavo načrtov arhitekta Kokorovcu in Antoniju. Načrti so pripravljani. Stara stavba sredi Nabrežine, kjer bomo uredili Kulturni dom, se nahaja v zgodovinskem jedru vasi, zato smo morali predhodno oblikovati obnovitveni plan za to območje. Postopek je terjal precej časa in pri tem, moram povedati, da nam opozicija ni pomagala, da bi ta postopek na nek način pospešili. Dela za ureditev knjižnice se bodo vsekakor v kratkem končno začela, za dvorano pa izdelujemo izvršilne načrte. Pri financiranju tega projekta nam bo pomagal Sklad za Trst, ki je v svoj štiriletni proračun že vključil vsoto 2,8 milijard lir za gradnjo Kulturnega doma.

S. T.

KPI stroga pri ocenah uprave

Devinsko-nabrežinski komunisti zelo strogo ocenjujejo delo krajevnega občinske uprave, posebno drugega Brezigarjevega odbora, »ki so ga označevale centralistične izbire in zaprtost do opozicije in do zahtev in potreb občinske skupnosti«. Giorgio Depangher, tajnik občinske sekcije KPI in dolgoletni občinski svetovalec, je tudi mnenja, da se je občinski odbor pri nekaterih zelo važnih političnih in upravnih izbirah (npr. pri Sosljanskem zalivu in pri štivanški papirnici) preveč prilagodil težnjam in zahtevam zasebnikov, istočasno pa je v občinskem svetu spodbujal »politični transformizem«, spričo katerega so nekateri svetovalci zapustili stranke, s katerimi so bili izvoljeni in prestopili v večinsko koalicijo.

Depangher meni, da se je občinski odbor slabo odrezal predvsem pri problematiki Sosljanskega zaliva in pri urbanističnem postopku za razširitev papirnice Cartimavo. »Glede Sosljana ni igral neodvisne in samostojne vloge, ki pripada javni upravi in je v bistvu spregledal interese prebivalstva, od družbe Finsepol pa ni zahteval jasna jamstva proti nevarnosti privatizacije zaliva. To se je zgodilo tudi glede papirnice, kjer se je upravi zelo mudilo, njene izbire pa so bile zelo površne. Na srečo je KPI pri tem vprašanju zahtevala in dosegla nekatera jasna in konkretna jamstva na področju zaščite okolja in interesov delavcev štivanškega obrata.«

Devin-Nabrežina v številkah

Občina Devin-Nabrežina je po površini druga največja v tržaški pokrajini. Meri 45,16 kv. kilometra, kar predstavlja 21,32% pokrajinskega ozemlja. Po prebivalstvu pa je tretja največja občina v pokrajini. V njej stalno biva 8.311 prebivalcev (približno 3 odstotki pokrajinskega prebivalstva) in sicer v 17 naseljih, največje od katerih je Sesljan (več kot 2.500 prebivalcev), najmanjše pa Trnovca (nekaj več kot 60 prebivalcev). Druge vasi oziroma zaselki so: Nabrežina Center, Nabrežina Kamololomi, Nabrežina Postaja, Nabrežina Sv. Križ, Vižovlje, Devin, Štivan, Ribiško naselje, Medja vas, Cerovlje, Mavhinje, Slivno, Prečnik, Šempolaj in Praprot. V volilnih seznamih je vpisanih 7.161 volilcev, 3.476 moških in 3.685 žensk.

Po raziskavi, ki jo je naročil Banco di Santo Spirito na vsedrjavni ravni, je leta 1987 znašal v devinsko-nabrežinski občini razpoložljiv povprečni letni dohodek na prebivalca 14,4 milijona lir, kar je precej pod pokrajinskim (16,7) in deželnim (16,2) povprečjem, medtem ko je precej nad državnim povprečjem (13,27).

Na gospodarskem področju je kmetijstvo kot drugod v pokrajini izgubilo pomen, ki ga je imelo še takoj po drugi svetovni vojni. Omeniti pa velja, da je v zadnjih časih mogoče zapaziti nekatere nove pobude, zlasti v živinoreji, vinogradništvu in cvetličarstvu.

Največji industrijski obrat v občini je štivanška papirnica, ki zaposluje 600 ljudi, 180 iz občine. Veliko tradicijo imajo kamnarske dejavnosti, ki pa danes zaposlujejo le okrog 100 ljudi. Bolj živahna sta obrtnišvo in še zlasti trgovina, posebno pespektiven pa je turizem. Precejšen del aktivnega prebivalstva sestavljajo uradniki in svobodni poklici, ki pa podobno kot drugi imajo večkrat delovno mesto izven občine.

V okviru občine redno deluje kakih 40 kulturnih in športnih združenj (nekateri imajo sedež zunanje nje). Od teh je 13 izključno ali pretežno slovenskih.

PSI o odnosih z večino

Predstavniki devinsko-nabrežinske Socialistične stranke Vittorino Caldi, ki je bil dolgo let podžupan in odbornik za javna dela, mandat pa je končal kot svetovalec, je mnenja, da je Brezigarjeva občinska uprava v glavnem izpolnil programske smernice iz sporazuma med demokristjani, socialisti in Slovensko skupnostjo.

»Žal pa moram povedati, da so se odnosi v občinskem svetu po krivdi odbora v zadnjih časih zelo poslabšali in da je zmanjkal preporetbi politični dialog med večino in opozicijo, v kateri smo bili socialisti in komunisti. Upravi se je pri pomembnejših odločitvah vedno zelo mudilo, zato je večkrat grobo kršila osnovna načela demokratičnega sočnanja, na katerem je temeljilo politično sodelovanje med KPI in PSI v prejšnji mandatni dobi. Svetovalci opozicije smo zaradi tega s težavo sodelovali pri delu občinske skupščine.«

Pred majskimi administrativnimi volitvami čas obračunov tudi v Zgoniku

Miloš Budin: Uspešno delo ob prispevku opozicije

Zgoniško občinsko upravo vodi vsa povojna leta Napredna lista, sad koalicije komunistov, socialistov in neodvisnih levičarjev, Slovenska skupnost pa je v opoziciji. Tako je bilo tudi v mandatni dobi, ki se je komaj iztekla. Župan je bil komunist Miloš Budin, podžupan pa socialist Boris Štrekelj. Tudi Budina smo uvodoma vprašali za krajšo oceno 5-letnega dela občinskega sveta. »V našem občinskem svetu so bili odnosi zelo konstruktivni, tako znotraj večine kot med koalicijo in opozicijo. Na zadnji občinski seji sem se zaradi tega tudi javno zahvalil opoziciji in seveda vsem svetovalcem, ki so pokazali veliko navezanost na občino in na naše kraje. Politični odnosi v Napredni listi so bili zelo dobri. Edini problem je bila razpoložljivost upraviteljev za delo, ki zahteva danes veliko prisotnost, služba pa vsem tega ne dopušta. To seveda velja za vse, ne glede na strankarsko pripadnost posameznika.«

Kaj bi postavili na vrh prednostne lestvice doseženih uspehov?

Na prvo mesto bi postavil dejstvo, da smo zgoniški občini zagotovili naraven razvoj, da smo tako preprečili zunanje »upade« in iznakaženje naše realnosti ter da smo zagotovili občanom sodoben življenjski standard. Zdi se mi, da občinski servisi delujejo dobro in da večji javni deli, kot sta športno-kulturni center v Zgoniku in

knjižnica v Saležu, po eni strani zagotavljata velike možnosti domačinom, po drugi pa nudita priložnost za večje manifestacije, ki presegajo občinski okvir. Nam vsem je v veliko zadovoljstvo, da tudi ljudje iz drugih krajev radi zahajajo v našo občino. Med raznimi javnimi deli, za katere se je že začel postopek, bi vsekakor še omenil enoteko v Zgoniku in metanizacijo celotnega občinskega območja.

Kateri načrt ste zastavili, niste pa ga še izvedli?

Žal mi je, da še nismo mogli začeti z urejevanjem vsakega rekreacijskega parka s pokritim balinarskim igriščem v Samatorci, čeprav imamo že zemljišče in tudi načrte. To pa zaradi tega, ker nam osrednja posojilnica v Rimu po skoraj dveh letih še ni odobrila nakazila za izpopolnitev javne razsvetljave. Tako je denar za Samatorco zaenkrat zamrznjen v primeru, da bi bil odgovor iz Rima negativen. To pa bi bilo škandalozno, saj so v Rimu kar dvakrat »izgubili« naše dokumente.

Kaj pa problem sožitja v zgoniški občini?

Tudi z narodnostnega vidika je položaj pri nas normalen. Slovenci se tu čutimo doma, gospodarji na svoji zemlji. Italijanske občane sprejemamo povsem normalno. Ni nikakršne diskriminacije, enakopravnost je pravzaprav v vsakdanjih stvareh.

Vi ste se tudi kot predsednik Kraške gorske skupnosti in seveda kot župan v prvi osebi ukvarjali s problemi gradnje avtoceste, ki teče tudi skozi vašo občino. Kaj bi povedali o tem?

Glede tega so nam bili prva skrb ljudje, tako pri razlašcanjih za avtocesto kot pri določanju služnosti za nov metanovod. Mislim, da smo v prizadevanjih za ublažitev iznakaženja našega občinskega teritorija tudi uspeli.

Občinske uprave se v zadnjem času soočajo z novimi pristojnostmi in novimi funkcijami. Kako ste se znašli pri teh novih poslih?

Mislim, da smo tudi v tem pogledu v naši občini veliko naredili. Tako smo npr. na socialnem področju veliko skrb posvetili delovanju otroških vrtcev in potrebam šolskih otrok, precej pozornosti pa smo namenili službi za ostarele, onemogle in telesno prizadete. To so nove potrebe, ki jih nekoč zaradi različnega načina življenja ni bilo.

Kaj si želite za naprej?

Za zdaj upam, da bo novi občinski svet ostal tak, kakršen je bil v tej mandatni dobi.

Kako se Miloš Budin počuti v trojni funkciji župana, deželnega svetovca KPI in predsednika stranke deželne slovenske komisije?

Vse to zahteva velik, predvsem časovni napor, ampak to velja za vse, ki izberejo pot politike. Časa za zasebno življenje je vsekakor malo.

S. T.

SSk spodbujala večino

Tajnik zgoniške sekcije Slovenske skupnosti Joško Gruden meni, da je opozicija v Zgoniku igrala konstruktivno vlogo in tudi vlogo spodbujevalca večinske koalicije, tako da je posebno pri upravnih zadevah v veliki večini primerov podprla rešitve oziroma sklepe občinskega odbora. Glede večjih javnih del oziroma investicij pa je imela opozicija največ pomislekov pri odobritvi sklepa o gradnji enoteke v Zgoniku. »Naši predstavniki so tudi med razpravo v občinskem svetu jasno povedali, da je ta gospodarska pobuda gospodarsko napačno zastavljena in torej za našo občinsko stvarnost nefunkcionalna. SSK je pri tem osvojila mnenja stanovskih organizacij kmetov, ki so izrazile velike pomisleke nad tem projektom, zato smo namesto enološkega centra predlagali ustanovitev zadružne kleti. Mi smo proti navadnemu reklamiranju alkoholnih pijač, zato se nam zdi ta investicija res neupravičena. Pač pa smo podprli gradnjo knjižnice oziroma kulturnega centra v Saležu, ker smo bili mnenja, da je treba kulturne strukture v naši občini združiti v eno.«

Nekaj statističnih podatkov o zgoniški občini

Število prebivalcev: konec leta 1989 je bilo 2.222 občanov. Prirastek je v zadnjih letih skoraj nezaten, saj se je število prebivalcev v zadnjem desetletju povečalo za približno 150 oseb.

Volilni upravičenci: trenutno ima volilno pravico 1.787 oseb, od katerih jih je 894 moškega in 893 ženskega spola. Med temi sta tudi dva vojaka iz Trenta in Bocna.

Vasi: zgoniško občino sestavljajo Božje Polje, Brišče, Briščiki, Devinsčina, Gabrovec, Koludrovca, Repnič, Salež, Samatorca, Zagradec in Zgonik.

Volilni sistem: ker ima Zgonik manj kot 5 tisoč prebivalcev, velja večinski sistem. Kandidatna lista, ki prejme največ glasov, neposredno izvoli dvanajst svetovalcev. Drugouvrščena lista pa ima pravico do treh svetovalcev. V zadnjih treh mandatnih dobah je Napredna lista (koalicija KPI in PSI) imela dvanajst, Slovenska skupnost pa tri svetovalce. Župansko mesto zaseda Miloš Budin.

Predstavitel list: rok za predstavitel volilnih list traja od 6. do 11. aprila. Liste, ki niso zastopane v parlamentu oziroma v deželnem svetu, morajo zbrati od 60 do 90 podpisov. Na vsaki listi so lahko najmanj trije in največ dvanajst kandidatov. Vrstni red list na glasovnici (pred petimi leti jih je bilo sedem) bo določil žreb.

Vojaški objekti: orožniki imajo kasarno na Devinsčini, finančni stražniki v Saležu, vojašnica pa je pri Briščikih. Volilno pravico imajo le vojaki, ki so v službi, ne pa tisti, ki služijo redni vojaški rok.

Kultura in šport: kulturno poslanstvo v občini opravlja KD Rdeča zvezda iz Saleža, na športnem področju pa delujeta ŠK Kras in Shinkai karate klub.

Socialni objekti: športno-kulturno središče v Zgoniku je postalo važno stičišče tudi širše skupnosti s pobudami družbenega in družinskega značaja. V Saležu je bila pred kratkim odprta občinska knjižnica in kulturno središ-

če, v Repniču imajo vaško hišo, pri Briščikih pa končujejo z gradnjo Kulturnega doma.

Cerkve: v zgoniški fari sta cerkvi Sv. Mihaela v Zgoniku in Sv. Urha v Samatorci.

Spomeniki: o velikem deležu zgoniških občanov v narodno-osvobodilnem boju pričajo spominska obeležja v Zgoniku (občinski in vaški spomenik) in v Gabrovcu, Saležu, Samatorci in na Devinsčini

Sole in vrtci: štiri slovenske sole so 1. maj 1945 v Zgoniku, Lojze Kokoravec - Gorazd v Saležu, Jože Srebrnič v Gabrovcu, in šola pri Briščikih. V Zgoniku ima sedež italijanska osnovna šola Emilio Comici. Otroška vrtca delujeta v Zgoniku in Gabrovcu.

Gospodarske dejavnosti: kmetijska dejavnost, predvsem vinogradništvo in cvetličarstvo, je prevladujoča panoga s katero se veliko delavcev ukvarja tudi part-time. Razvita sta tudi obrtnišvo in gostinstvo, večina prebivalcev pa je v odvisnem delovnem razmerju izven občine.

Mladi Borštani se pripravljajo na postavljanje svojega mlaja

Tudi v Borštu so pred leti obnovili lep in star slovenski običaj, da mladi v prvomajski noči na sredi vasi pred cerkvijo postavi lepo okrašen mlaj. Mladi Borštani, ki jih vidimo na enem od sestankov, se že pridno pripravljajo na ta dogodek. (mm)

GLASBENA MATICA TRST

v sodelovanju z Odborom za pripravo praznovanja 130-letnice rojstva H. Wolfa in Cankarjevimi domom iz Ljubljane

VEČER SAMOSPEVOV

ANA PUSAR JERIC — sopran
ANDREJ JARC — klavir

Danes, 6. aprila, ob 20.30 v baziliki sv. Silvestra v Trstu. *Vabljeni!*

gledališča

VERDI
Simfonična sezona 1989/90
Nocoj ob 20.30 (red B) simfonični koncert orkestra gledališča Verdi pod vodstvom Spirosa Argirisa. Pianist HOMERO FRANCESCH bo izvajal Beyerjeve, Beethovne in Dvoržakov skladbe.
Ponovitev jutri, 7. t. m., ob 18. uri (red S).

ROSSETTI
Nocoj ob 20.30 (red prost) bo Stalno gledališče Furlanije-Julijske krajine ponovilo LO ZOO DI VETRO Tennesseeja Williamsa. Režija Furio Bordon. V abonmaju odrezek št. 9. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.
Ponovitev do 8. t. m.
V četrtek, 12. aprila, bo na sporedu koncert FIORELLE MANNOIE. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

LA CONTRADA - CRISTALLO
Nocoj ob 20.30 bo gledališka skupina Pro.Sa. S.r.l. iz Rima ponovila komedijo GIAN GAME DONALDA J. COBURNA; režija Gianfranco De Bosio. V glavnih vlogah nastopata Valeria Valeri in Paolo Ferrari.
Ponovitev do nedelje, 8. aprila, po običajnem urniku.

šolske vesti

Ravnateljstvo poklicnega zavoda J. Stefan vabi starše v ponedeljek, 9. t. m. na roditeljski sestanek, ki se bo vršil ob 16. uri za 1. in 2. razrede vseh oddelkov in ob 17.30 za 3., 4. in 5. razrede.

Ravnateljstvo DTTZ Žiga Zois z oddelkom za geometre v Trstu sporoča, da bodo roditeljski sestanki (skupne govorilne ure) za posamezne razrede po naslednjem razporedu: v torek, 10. t. m. na podružnici v paviljonu B v Ul. San Cili-16 ob 17. uri: 1. a, 2. b, 2. c, 3. geom., 4. geom., 5. geom. in ob 18.30: 2. a, 1. b, 1. c in 1. č. Za ostale razrede oddelka za knjigovodje bodo roditeljski sestanki v petek, 20. t. m. po razporedu, ki bo pravčasno javljen.

Ko so

DAMJANI

doktorat podelili, se je mami in tatu orosilo oko. A drugi do domače se res veselili, saj vsaka pravda zdaj doljena bo.

Čestitam vsi domači

Na pravni fakulteti tržaške univerze je uspešno diplomirala

DAMJANA KRALJ

Iskreno ji čestitajo

člani društva Jus

KRISTINA!

Čestitam ti in želim, da bi še tako uspešno nadaljevala s svojim študijem

MG Kresna noč in Magnet

BABISU MAVROMATISU

čestitam za njegov uspeh v študiju.

Magnet

Dne 4. t. m. je doktorirala z odliko in pohvalo iz političnih ved

KRISTINA GUŠTIN

Čestita ji družina Taučer.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Ivan Cankar

Jakob Ruda

Režija DUŠAN MŁAKAR

IGRAJO: Vladimir Jurc, Miranda Caharija, Lučka Počkaj, Bogdana Bratuž, Livij Bogatec, Anton Petje, Alojz Milič, Maja Blagovič, Stojan Colja, Ivo Barišič, Adrijan Rustja.

PREMIERA danes, 6. aprila, ob 20.30

v Kulturnem domu v Trstu; abonma red A

PONOVI TVI jutri, 7. aprila, ob 20.30; abonma red B

v sredo, 11. aprila ob 20.30; abonma red D

KD Rdeča zvezda

vabi na koncert

Igorja Kureta

violina

Barbare Faiman

harfa

ki bo danes, 6. aprila, ob 20.30 v društvenih prostorih v Saležu.

razstave

TK Galerija v Ul. sv. Frančiška 20 je na ogled razstava PAVLA PETRIČIČA.

V galeriji Cartesius v Ul. Marconi 16 je na ogled do 12. aprila razstava slikarke L. M. Sguazzi.

V galeriji Rettori Tribbio 2 bo še danes na ogled razstava slikarja EDOARDA DEVETTE.

V galeriji Bassanese, Trg Giotti 8/1, bo do 10. aprila odprta razstava slikarja PIERA PIZZI CANNELLE.

V prtljnih prostorih TKB v Ul. F. Filzi 10 razstavlja JANEZ MATELIČ.

Na Gradu sv. Justa - Bastione florito je na ogled razstava nemške grafične umetnosti po I. svetovni vojni in po II. svetovni vojni.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 6. aprila 1990

IRENEJ

Sonce vzide ob 6.36 in zatone ob 19.39 - Dolžna dneva 13.00 - Luna vzide ob 16.07 in zatone ob 4.58.

Jutri, SOBOTA, 7. aprila 1990

IVO

PLIMOVANJE DANES: ob 1.49 najnižja -25 cm, ob 7.24 najvišja 25 cm, ob 13.28 najnižja -42 cm, ob 19.56 najvišja 47 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12,2 stopinje, zračni tlak 1010,7 mb ustaljen, veter 10 km na uro vzhodnik, vlaga 83-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 11,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alberto Babich, Federica Babich, Gregor Pertot, Matteo Dellasanta, Davide Bigatto, Margherita Brandi.

UMRLI SO: 63-letni Valentino Burolo, 87-letna Antonija Gherbaz vd. Rugsnach, 84-letna Vittoria Miani vd. Triscoli, 85-letni Giovanni Felc, 98-letna Italia De Mattia, 79-letna Maria Sauro vd. Gnesda, 83-letna Bortola Pitacco, 99-letna Caterina Nucci vd. Braiucca, 79-letna Nerina Zuppin vd. Capolla, 90-letna Francesca Cesar, 85-letna Maria Acquavita vd. Caseler.

DNEVNA IN NOČNA

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 2. aprila,

do sobote, 7. aprila 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan).

FERNETIČI (tel. 416212), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan), Ul. Dante 7, Istrska ulica 18.

FERNETIČI (tel. 416212), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18.

FERNETIČI (tel. 416212), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba ob 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

izlet

SKD Barkovlje prireja na velikonočni ponedeljek, 16. t. m., izlet v Rovinj z zgodnjo večerjo v Limeskem zalivu. Za informacije tel. na št. 415797 ali 363452.

SK Devin obvešča, da je še nekaj prostih mest za izlet v Budimpešto od 28. aprila do 2. maja. Informacije na tel. št. 200236 v večernih urah.

prispevki

Ob smrti drage sestre Zore Mršnik roj. Križmančič daruje brat Milko z družino 100.000 lir za KD Skala iz Gropade.

Namesto cvetja na grob pok. Zore Mršnik roj. Križmančič daruje družina Kalc (Gropada 22) 20.000 lir za KD Skala iz Gropade.

Namesto cvetja na grob pok. Zore Mršnik roj. Križmančič darujeta Ladko in Tončka z družino 20.000 lir za KD Skala iz Gropade.

Namesto cvetja na grob pok. Zore Mršnik roj. Križmančič daruje družina Pregarc (Log) 20.000 lir za KD Skala iz Gropade.

Namesto cvetja na grob pok. Zore Mršnik roj. Križmančič daruje Tončka Kalc (Gropada 66) 50.000 lir za KD Skala iz Gropade.

Namesto cvetja na grob pok. Zore Mršnik roj. Križmančič darujeta Mimica in Nevenka 30.000 lir za KD Skala iz Gropade.

Namesto cvetja na grob pok. sestrične Zore Mršnik roj. Križmančič darujejo Zofka, Rado in Celestina 50.000 lir za KD Skala iz Gropade.

Namesto cvetja na grob Danice Gruden vd. Verginella darujeta Žarko Praselj 10.000 lir ter Saško Tence 10.000 lir za ŠD Mladina.

V spomin na nono trenerke Betty darujejo igralke ekipe Friulexport A 120.000 lir za odbojgarsko društvo Bor.

V počastitev spomina Vide Pertot darujeta Elda in Štefka 20.000 lir za glasilo Delo.

Namesto cvetja na grob predragega Gigija Poljšaka daruje Mila Bole 20.000 lir za SKD Barkovlje.

V počastitev spomina dragega Gigija daruje Marija Reati 10.000 lir za cerkev sv. Jerneja v Barkovljah.

V počastitev spomina dragega Gigija Poljšaka darujeta Sonja in Vanja Lokar 100.000 lir za SKD Barkovlje.

Namesto cvetja na grob dragega Gigija daruje družina Zorn 20.000 lir za SKD Barkovlje.

V počastitev spomina dragega prijatelja Gigija darujejo Nereo in Štefka 30.000 lir ter Elda z mamo 30.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na katero de Marchi - Sardagna darujejo za Pro Senectute: Pina Legiša (Cerovlje) 10.000 lir, Mima Šemec (Vižvnlje) 15.000 lir, Dušan Colja (Cerovlje) 5.000 lir, Carli (Sesljan) 20.000 lir, Pahor (Medja vas) 10.000 lir, Štepančič (Sesljan) 10.000 lir, Medelin (Sesljan) 5.000 lir, Markovič (Sesljan) 15.000 lir ter Maria Angelotti (Sesljan) 20.000 lir.

V počastitev spomina prerano umrle sestrične Lucille Fantini darujeta Elči in Lojze Abram 40.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Namesto cvetja na grob pok. Rudolfa Križmančiča darujeta Matilda in Franco (Trebče) 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Bazovici.

Namesto cvetja na grob Učove mame, Milke Jurkič, darujeta Elči in Lojze Abram 40.000 lir za SPDT.

V spomin na GIGIJA Poljšaka darujeta Elči in Lojze Abram 20.000 lir za TPK Sirena.

V spomin na Carmelo Rolih darujejo Milojka, Boris in Alex 30.000 lir za popravilo orgel v cerkvi v Repnu.

V spomin na teti Viktorijo Carli vd. čuk in na Silvano Grison daruje Eda Žerjal z družino 50.000 lir za cerkev sv. Andreja v Trebčah.

Ob 15. obletnici smrti Silvota Grgiča daruje Silva z družino 20.000 lir za PD Slovan.

N. N. daruje 28.000 lir za Zadržni center za socialno dejavnost.

V spomin na Ivanko Carli daruje Eda Milič 20.000 lir za cerkev sv. Andreja v Trebčah.

Namesto cvetja na grob Ernesta Pisarnja darujejo: Loredana Piscanc 20.000 lir, Berto Tauceri 5.000 lir, Alma Slobez 10.000 lir, Marcello Ferluga 10.000 lir, Gino Ferluga 20.000 lir, Sergio Ferfolja 20.000 lir, družine Silvio Ferluga 30.000 lir, Nino Bole 10.000 lir, Vittorio Piscanc 10.000 lir, Anica Posega, Mira Kerbec in Pepca Piscanc 30.000 lir, Rozina Volk 10.000 lir, Boris Debeljuh 10.000 lir, Marija od Ervina 15.000 lir ter družina Dante 10.000 lir za Center za rakasta obolenja in Sklad Mitja Čuk.

V spomin na dragega bratrance Rudolfa Križmančiča daruje Vinko Križmančič (Žepene) 50.000 lir za Sklad komunističnega glasila Delo.

Za postavitev plošče prvemu predsedniku OF tov. Josipu Tenceju iz Križa so darovali: sekcija KPI J. Verginella 50.000 lir, združjenje aktivistov OF Tržaškega ozemlja 50.000 lir, družina Švab (št. 37) 20.000 lir, Darinka in Silvano Košta 10.000 lir, Gabrijela in Mirko Kosmač 20.000 lir, Ida in Drago Purič 10.000 lir, Gabrica in Mirko Antoni (Gabrovec) 20.000 lir, Zdenka in Stanko Gruden (Nabrežina) 30.000 lir, Marta in Dauci Ciacchi 15.000 lir, Čisa Sulčić 15.000 lir, Leda in Bruno Sulini 10.000 lir, Neva in Guerinio Bogatec (Nabrežina) 10.000 lir ter Grozdana in Nino Košta 20.000 lir.

Ob 15. obletnici smrti dragega brata Silvestra daruje Milena 15.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Vido Pertot daruje Jelica Portograndi 50.000 lir za TPK Sirena.

V spomin na Darja Pecarja darujeta družini Colja in Žužek 50.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na teto Zoro Mršnik darujejo Robi, Ervin, Kristina in Egon 50.000 lir za KD Skala iz Gropade.

V spomin na ljubljeno sestrično Zoro Mršnik darujeta Sonja in Aldo 50.000 lir za KD Skala iz Gropade.

V spomin na sestro Zoro Mršnik roj. Križmančič daruje brat Milko z družino 50.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

V spomin na pok. Francesca Pelozo darujeta Pavla in Drago Košta 50.000 lir za ŠD Breg.

Nerožnata prihodnost za prireditve v Italiji

V Rimu se v teh dneh zaključuje srečanje o Stanju spektakla v Italiji, na katerem se je zbralo lepo število uglednih predstavnikov italijanskega gledališča, filma, glasbe in baleta. Včerajšnjega, predzadnjega dne srečanja se je udeležil tudi minister Carlo Tognoli, ki so ga ostre in predvsem številne kritike spravile v nemajhno zadrego. Veliko udeležencev je namreč ugotavljalo, kolika je odgovornost države, da je stanje na vseh omenjenih področjih vse prej kot rožnato ali zadovoljivo.

Gledališčniki so se pritoževali, da ni »prostora« za eksperimentiranje, glasbeniki so znali povedati, da konservativna je življenjska kriza, ki jo doživlja film, ne nudi mladim ustvarjalcem no-

bene možnosti, v vsej tej »revščini« je pravi pastorek balet. Da bi sploh lahko razmišljali o kvaliteti produkcije, je treba najprej spremeniti pogoje dela in ukrepati predvsem na pedagoškem področju. Akademije za film in gledališče ali baletne šole pa so prepuščene le dobri volji posameznikov.

Minister Tognoli je seveda nanizal nekaj predlogov. Govoril je, denimo, o preudarnosti razdelitvi tistih 100 milijard lir, ki jih država letno namenja filmu, glasbi in gledališču (skoraj nič baletu in plesu). Omenil je tudi tesnejšo povezanost s stalnimi gledališči. Žal, sedanje stanje ne nudi dosti razlogov za pretirani optimizem.

Stara glasbila na Radiu Trst A

V okviru rubrike *Mi in glasba* se začne danes ob 16. uri na Radiu Trst A niz oddaj z naslovom *V svetu starih glasbil*. Oddajo bo vodil Miloš Pahor, ki je bil tudi njen pobudnik in ki že dve desetletji proučuje stara glasbila, sam igra nanje in prireja koncerte. Pomislimo le na glasbene popoldneve stare in sodobne glasbe na Repentabru od leta 1981 dalje. Oddelek za resno glasbo Radia Trsta A je stalno sledil tej dejavnosti in tako je nastal bogat arhiv z repertoarjem, ki je bil tokrat tematsko razdeljen na deset oddaj. Današnja prva oddaja, ki jo je uredil Janko Sluga, je namenjena kljunasti flavti.

Zadnji tango prvi med najuspešnejšimi

Bertoluccijev *Zadnji tango v Parizu* je italijanski film, ki si ga je v zadnjih 40 letih ogledalo največ ljudi: našli so jih kar 14.726.000. Italijanski režiser, ki je v istem obdobju s svojimi deli uspel privabiti največ občinstva, je bil Sergio Leone: njegove filmske uspešnice so vzbudile pozornost 37.700.000 gledalcev. Prav toliko navdušencev pa je s svojimi filmskimi vlogami uspel zbrati tudi ameriški igralce Clint Eastwood. Podatke je prav te dni objavila strokovna revija *Cinema d'oggi*, ki je za svojo raziskavo upoštevala 32 najuspešnejših italijanskih filmov od 1950. do 1988. leta. Prvzaprav so lestvico najboljših sestavili na podlagi doseženega finančnega uspeha. V ta namen so enotno »posodobili« cene vstopnic: tudi s tega zornega kota je *Zadnji tango v Parizu*, v katerem sta glavni vloge odigrala Marlon Brando in Maria Schneider, na prvem mestu, zanj so namreč vnovčili več kot 81.720.000.000 lir (kljub temu, da ga več let zaradi zaplembe niso smeli predvajati). Sledi mu sicer žanrsko popolnoma različen film *Continuavano a chiamarlo Trinità*, v katerem nastopata Bud Spencer in Terence Hill. Ogledalo si ga je 14.016.000 ljudi, po računu na podlagi »posodobljenih« vstopnic pa je film prinesel 77.739.000.000 lir celotnega inkasa.

filmske premiere

eva fornazarič

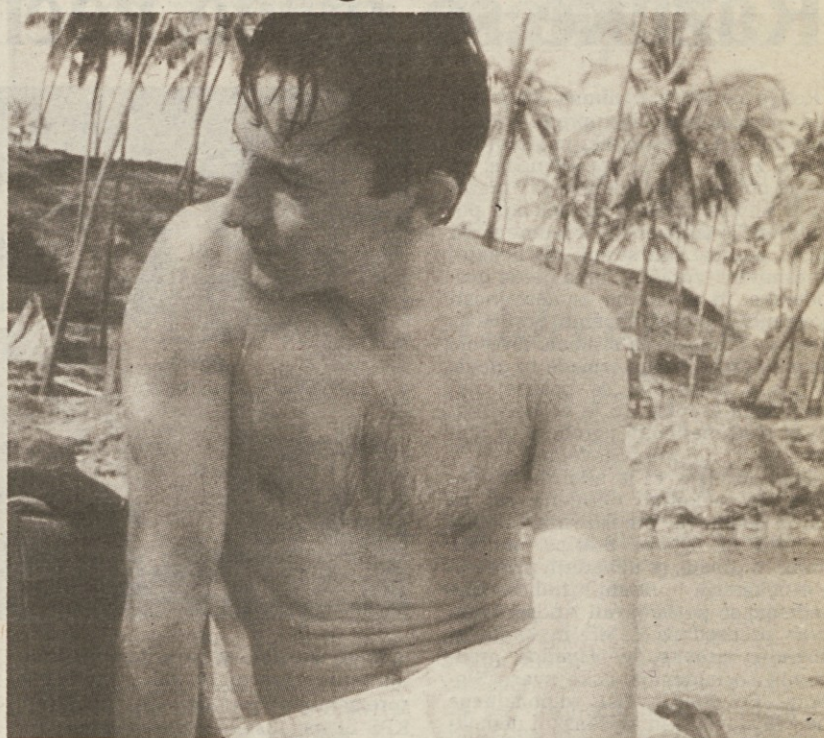
Ko se naležeš indijske bolezn

Filmski svet, tisti, ki se odraža v načrtih in delih posameznih režiserjev, je največkrat vse prej kot osebno doživet. Spektakularni filmi imajo največkrat prioriteto, ker so pač rentabilni in torej zelo priljubljeni, prej producentom in avtorjem kot občinstvu.

Zato bi morali z začudenjem in primerno pozornostjo slediti vsem režiserjem, ki si v dobrem ali slabem drzno razbiti to verigo in brez posebne kompromisne logike izpeljati do konca načrt o osebnem razmišljanju. Sem spada tudi francoski film *Nocturne indien* (Indijski nočno) v Italiji povsem neznanega Alaina Corneauja.

Kot režiser se je Corneau izkazal predvsem v dokumentarnih izkušnjah, poleg nedvomne vizualne ostrine pa se mu pozna, da je v svetovni literaturi doma in da mu obsežna kultura večkrat priskoči na pomoč. Poleg tega goji Corneau svojevrstno ljubezen do Indije. Pred desetimi leti se je prvič odpravil na pot v magično deželo, »zavohal« je Kalkuto, zasanjal se je v Bombay, osuplo je zrl v svet v Madrasu, nato pa se je prepustil čaru mitične Goe. Od prvega potovanja do danes je minila četrtnina njegovega življenja, sam pa je v nekem intervjuju priznal, da se vsako leto vrača v Indijo, ker ga neka notranja duševna stiska sili k temu.

O notranji duševni stiski pričča tudi *Nocturne indien*, ki je prvzaprav podajanje nekega življenjskega razmišljanja z zavestjo, da gre za neko intimno verigo sv. Antona. Italijanski pisatelj Antonio Tabucchi je 1987. leta objavil roman *Notturmo indiano*, v katerem je poglobil neko pripoved o »potovanju v Madras« z vlakom. Na vlak se srečata dve osebi, enemu je ime Peter Schlemihl (nekako tako kot Camusov človek, ki je izgubil lastno senco in lovi svojo identiteto), drugi pa je mlajši možki, ki tudi sam nekaj išče v neskončnem indijskem svetu. Iz tega je zrasel roman, ki je popolnoma očaral Corneauja. Režiser je odkril, da sta s Tabucchijem rojena istega leta

Jean-Hugues Anglade na plaži v Gol

(1943) in da sta Indijo podoživljala povsem enako.

Nocturne Indien pa ni le ekranizacija še tako dobrega in zanimivega romana. Prej je podajanje v filmski obliki neke vsebine, ki bi jo lahko bil napisal Tabucchi ali katerikoli naš prijatelj, ki se je na potovanjih nalezil indijske bolezn. V nekaterih primerih gre zgolj za obujanje spominov na ekstaze, včasih pa se ljubezen tako globoko zakorenini v človeka, da se prične manično zanimati za vse, kar je indijskega. Pri tem velja opozoriti gledalca na trik, s katerim se je Corneau izognil slehernemu obujanju filmskega vzdušja »britanskega kolonializma«, kar se redno dogaja v večini fil-

mih o Indiji. Glavnemu junaku je izorčil portugalski potni list in tako je ulovil dve muhi na en mah: podal je novo podobo indijskega duha in si privoščil filozofsko-literarno razmišljanje o Pessoa. Res ne vem, koliko je takih, ki bi si to upali. Prav tako ne vem, koliko je igralcev, ki bi kot Jean-Hugues Anglade pristali na povsem »nezvezdniško« vlogo in jo odigrali s tako izrazno močjo.

Positivni oceni filma pa moram žal pripisati tudi minus, saj je režiserja tu pa tam zaneslo in je pozabil na veliko modrost, da je treba kakršnokoli delo, naj bo literarno ali filmsko, piliti, čistiti, luščiti in krčiti, sicer se še tako dobra vsebina razvedeni, vsi gledalci se le niso nalezli indijske bolezn...

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Ljubljana 1	TV Koper	RADIO TRST A
7.00 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nanizanka: Gli occhi dei gatti 10.30 Jutranji dnevnik 10.40 Variete: Ci vediamo 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Piacere RAI 1 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Varieteja: Gran premio - Pausa caffè, 14.10 Tam Tam Village 15.00 Tednik: L'Aquilone 16.00 Variete: Occhio al biglietto 16.10 Mladinska oddaja: Big! 17.55 V parlamenta in vesti 18.05 Aktualno: Italia ore 6 18.40 Kviz: Lascia o raddoppia? 19.40 Almanah, dnevnik in politična tribuna 20.40 Film: Herbie, il maggiolino sempre più matto (kom., ZDA 1974, r. Robert Stevenson, i. Helen Hayes, Ken Barry) 22.15 Potovanje z Enzom Biagi: Sosednje dežele 23.15 Dnevnik 23.25 Variete: Comica donna 0.15 Dnevnik in vreme 0.30 Rubrika: Mezzanotte e dintorni 0.50 Ritmična gimnastika	7.00 Otroški variete: Pata-trac, vmes risanke 8.30 Nadaljevanke: Capitol 9.30 Tečaj angleščine in francoščine za otroke 9.55 Knjige: Casablanca 10.00 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.15 Diogenes, Gospodarstvo 14.00 Nad.: Quando si ama 14.50 TV igra: Tutti per uno 15.20 TV film: Alla ricerca del sogno perduto (sent., VB, r. Willy Patterson, i. Kathleen Quinlan, David Robb) 17.00 Vesti in Iz parlamenta 17.10 Rubrika: Tutto sul Due 18.15 Sport in knjige 18.35 Nanizanka: Faber 19.25 Rubrika: Rosso di sera 19.45 Dnevnik, šport, vreme 20.30 Variete: ... e saranno famosi 22.30 Variete: Ritira il premio... 23.00 Dnevnik - nocoj 23.10 Aktualnosti: Diogenes 0.05 Dnevnik in horoskop 0.50 Film: Assassinio a bordo (krim., VB 1964, r. Georget Pollock, i. Margaret Rutherford)	11.00 Hokej na ledu: Italija-Francia 12.00 Vabilo v gledališče: Agamemnon (Vittorio Alfieri, r. Davide Montemurri, i. Anna Proclermer, Giorgio Albertazzi) 14.00 Deželne vesti 14.30 Dokumentarec: Aladinova svetilka 15.30 Videosport: jahanje in rubrika o kolesarstvu 17.00 Nanizanka: Valerie 17.30 Dokumentarna oddaja: Geo 18.30 BlobCartoon 18.45 Športna rubrika: Derby (vodi Aldo Biscardi) 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Varieteja: Scusate l'interruzione, 20.00 Blob. Di tutto di più 20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da Andrea Barbato 20.30 Aktualnosti: Chi l'ha visto? 22.45 Dnevnik - nocoj 22.50 Kulturna oddaja: Babele (vodi Corrado Augias, 1. del) 23.50 Nočni dnevnik 0.05 Pred 20 leti	9.00 Mozaik. Spored za otroke in mlade: Narodni parki, 9.25 dok. Nedelja na vasi in 43 let pozneje, 10.40 nad. Bluebell (pon. 2. dela) 15.25 Svet na zaslonu 15.55 Žarišče (pon.) 16.30 Dnevnik in poslovne informacije 16.45 1. kongres svobodnih sindikatov Slovenije 17.15 Balet na ledu: Trnjulčica 18.15 Spored za otroke in mlade: Ku-ku, 18.30 risanke, 18.35 nanizanki Poltrona Express in Noro, norejšje, norišnica 19.00 Risanka in TV okno 19.18 Dobro je vedeti 19.30 Dnevnik, vreme in Zrcalo tedna 20.20 Volitive '90: Soočenje kandidatov 21.25 Dok.: Tajne službe 22.20 Dnevnik in vreme 22.40 Nadaljevanke: Smileyjevi ljudje (J. Le Carre, r. Simon Langton, 1. del) 23.35 Film: Slamnati psi (dram., VB 1971, r. Sam Peckinpah, i. Dustin Hoffman, Susan George)	13.45 Rubrika o nogometu: Mon-gol-fiera 15.00 Nočni boks (pon.) 15.45 Tenis: povzetki s turnirja za Davisov pokal 16.15 Oddaja o športu: Juke Box 16.45 Košarka - prvenstvo NBA 18.15 Wrestling Spotlight 18.45 TVD Novice 19.00 Odprta meja 19.30 TVD Stižiče 20.00 Nogomet - nemško prvenstvo 21.45 TVD Novice 21.55 Oddaja o košarki: Sottocanestro 22.40 Veliki tenis 0.10 Rubrika: Eurogolf	8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, Kalendar, (7.30) Pravljičica; 8.10 Aladinova svetilka; 8.40 Soft music; 9.05 Ne vse, toda o vsem; 9.10 Revival; 9.40 Beležka; 9.50 Orkestri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Blues; 12.00 Slovenski film; 12.20 Melodije; 12.40 Primorska poje: MePZ Skala iz Gropade (dir. Anastazija Purič); 12.50 Orkestri; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Otroški koticke: Spoznavajmo svet; 14.30 Od Milj do Devina; 15.00 Glasbena medigra; 15.10 Kulturni dogodki; 15.40 Jazz; 16.00 Mi in glasba; 16.45 Postni govori; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Roman: Vojna in mir (69. del); 17.25 Mladi val; 19.20 Zaključek.
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TELEFRIULI	RADIO KOPER (italijanski program)
7.10 Nanizanka: La grande vallata, 8.00 Una famiglia americana, 9.00 Love Boat, 10.00 I Jeffersoni Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro 16.00 Zdravniški pregled 16.30 Canale 5 za vas 17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. il prezzo è giusto, 19.00 il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito 20.25 Variete: Striscia la notizia 20.35 Film: Ti presento un'amica (kom., It. 1987, r. Francesco Massaro, i. Giuliana De Sio, Michele Placido) 22.35 Variete: Rivediamoli 23.05 Variete: Maurizio Costanzo Show 0.55 Variete: Striscia la notizia (pon.) 1.10 Nanizanka: Lou Grant - Losciopero	8.30 Nanizanka: Ironside - La vendetta 9.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 11.00 Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo 12.15 Nanizanka: Strega per amore 12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke 13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 Topazio, 15.20 La valle dei pini, 15.50 Veronica, il volto dell'amore, 16.45 General Hospital, 17.35 Febbre d'amore 18.30 Variete: Star 90 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbareschi) 19.30 Nanizanka: Mai dire si - Amnesia 20.30 Film: Sansone e Dalila (zgod., ZDA 1949, r. Cecil De Mille, i. Victor Mature, Hedy Lamarr) 22.50 Filmski tehnik: Ciak 23.40 Aktualno: Money (vodi Lorenzo Ticca) 0.40 Rubrika: Veliki golf - Australian Open 1.40 Nanizanka: Dragnet - Unico indizio	7.00 Otroška oddaja: Caffèlatte in risanke 8.30 Nanizanke: SuperVicky, 9.00 Mork & Mindy, 9.30 Agente Pepper, 10.30 Simon & Simon, 11.30 New York New York - Il vicino di casa, 12.35 Chips, 13.30 Magnum P.I. 14.30 Variete: Smile 14.35 DeeJay Television 15.20 Italijanske smešnice 15.30 Nanizanka: Tre nipoti e un maggiordomo 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.00 Nanizanka: Arnold 18.30 Italijanske smešnice 18.35 Nanizanki: L'incredibile Hulk, 19.30 Genitori in blue jeans 20.00 Risanka: Alvin 20.30 Film: The Barbarians & Co. (fant., It. 1987, r. Ruggero Deodato, i. David in Peter Paul) 22.20 Rubrika: Calciomania 23.20 Nanizanka: Troppo forte - L'idolo infranto 23.50 Variete: Playboy Show 0.50 Italijanske smešnice 1.00 Košarka NBA: Cleveland-Boston	12.30 Nan.: Quattro in amore 13.00 Otroški variete: Sugar 15.15 Nad.: Mariana, 16.15 Passiones, 17.15 Senora 18.15 Branko in zvezde 18.30 Smešnice 18.45 Aktualno: USA Today 19.00 Filmske novosti 19.30 Risanke in smešnice 20.15 Branko in zvezde 20.30 Nanizanki: Supercarrier, oltre il muro del suono - Furto d'armi 21.30 Houston Knights - due duri da brivido 22.30 Rubrika: Forza Italia 24.00 Odeon sport	17.45 Aktualno: Ženska TV 18.45 Igra: Il paroliere 19.00 Nanizanka: Autostop per il cielo 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Nanizanka: Matlock 21.30 Rubrika o nogometu 23.00 Vesti in sport 24.00 Film: Storia di tre donne (dram., ZDA 1983, r. Bank-Houde)	7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servisi; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Jugoton; 17.30 Primorski dnevnik, nato Aktualna tema; 18.00 O glasbi... ob glasbi; 18.30 Glasbene želje; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.
TELE 4	RADIO KOPER (slovenski program)	RADIO OPČINE			
(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servisi; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Jugoton; 17.30 Primorski dnevnik, nato Aktualna tema; 18.00 O glasbi... ob glasbi; 18.30 Glasbene želje; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.	7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servisi; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Jugoton; 17.30 Primorski dnevnik, nato Aktualna tema; 18.00 O glasbi... ob glasbi; 18.30 Glasbene želje; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.			

Okrogla miza o skorajšnjih volitvah v Sloveniji

Vse stranke so za spremembe

Razlike so glede načina izvedbe

Res je, da volilna tribuna, ki jo je v sredo zvečer priredila uprava Kulturnega doma s predstavniki in kandidati strank z novogoriškega območja, ni uspela pojasniti marsikaterega vprašanja, je pa bila zanimiv in vsekakor pomemben prispevek k razumevanju stališč posameznih strank do nekaterih osnovnih vprašanj, tako glede gospodarske in politične samostojnosti Slovenije, glede sprememb gospodarstva in družbenega sistema, urejanja pravne države, vloge armade in glede, za nas v zamejstvu še posebej pomembnega aspekta, to je urejanja odnosov med matičnim narodom in Slovenci, ki živijo izven Slovenije.

Okroglo mizo, ki je bila glede udeležbe, žal nekoliko okrnjena, saj na njej ni sodeloval predstavnik zelenih, je vodil dr. Darko Bratina, stališče strank in gibanj, (v nekaterih primerih in o nekaterih vprašanih tudi osebna gledanja) so pojasnjevali Andrej Pasarevič, predsednik ZSMS in kandidat Liberalne stranke, Ivo Hvalica, predstavnik socialdemokratske zveze Slovenije, Edi Stanič, član regionalnega vodstva slovenskih krščanskih demokratov, Janez Vuk, predstavnik slovenske demokratične zveze, Branko Dolenc, predstavnik socialistične zveze, Mirko Brulc, predstavnik ZKS — stranke demokratične prenovne, Dominik Soban, neodvisni kandidat in Tomaž Marušič, kandidat kmečke zveze, ki se poteguje za mesto župana v Novi Gorici.

Kaj je skupnega vsem strankam? Nedvomno, da so vsi za korenite spre-

membe. Razlike se pojavljajo pri iskanju poti, pri receptih, kako izpeljati te spremembe. Programi treh blokov (KPS in socialistična zveza, Demos, Liberalna stranka) so na nekaterih področjih močno podobni. Tako recimo ZKS skoraj v celoti soglaša s kmečko zvezo glede agrarne reforme.

S posebno pozornostjo so poslušalci okrogle mize sledili zlasti odgovorom na vprašanja, kako si posamezne stranke zamišljajo sodelovanje (na vseh področjih) med matico in deli slovenskega naroda izven Slovenije.

Predstavnik socialdemokratske stranke zgleđa, da ima že tudi recept in manjšini napoveduje vlogo, kakor jo imajo Nemci na Južnem Tirolskem.

Okrogla miza res ni izčrpala vseh vprašanj, velja pa opozoriti na pozitiven aspekt: za isto mizo so menda prvič, sedeli predstavniki različnih strank, kar se menda doslej na območju Nove Gorice še ni zgodilo. Že v tem je uspeh pobude, saj gre v bistvu za prispevek k dozorevanju mlade demokracije in pluralizma v Sloveniji.

Na sliki (foto Čubej): Udeleženci okrogle mize.

Poudarjen človekoljubni pomen darovanja krvi

Srečanje krvodajalcev

iz tržiškega okoliša

V Pierisu je bilo v nedeljo množično srečanje ob 34. dnevu krvodajalcev sekcij, ki delujejo na Trziškem. Srečanje se odvija izmenično v eni od občin v tem predelu pokrajine, kjer je krvodajalstvo izredno razširjeno. Skupno štejejo sekcije na Trziškem, med katerimi je tudi slovenska v Doberdolu, skoraj 2.800 članov, ker je blizu petih odstotkov vsega prebivalstva. Podatek je dokaj razveseljiv, saj je to najvišji odstotek v naši deželi, kjer štejejo krvodajalske organizacije povprečno 3 odstotke prebivalstva, medtem ko je na vsedrjavni ravni krvodajalcev komaj za en odstotek vseh prebivalcev.

Množičnega srečanja v Pierisu so se udeležili vsi najvidnejši predstavniki krvodajalskih združenj v naši deželi. Prišli so tudi predstavniki kar 32 organizacij Rdečega križa iz raznih krajev Slovenije, Hrvaške in drugih jugoslovanskih republik. Slovenske delegacije je vodil član republiškega odbora Rdečega križa Slovenije Šušter.

Na skupščini v športni hali je zbrane nagovoril predsednik tržiških krvodajalcev Riccardo Braulin, ki je poudaril pomen krvodajalstva, v katerem se uresničuje človeška solidarnost. Navedel pa je tudi nerešene probleme in potrebo po večji pozornosti javnih institucij do teh vprašanj. Nekaj zagotovil s tem v zvezi je dal deželni odbornik za zdravstvo Mario Brancati, ki je dejal, da je deželna uprava na tem da sprejme načrt o zbiranju krvi, ki naj bi ga nato izvajali v tesnem sodelovanju s krvodajalskimi združenji.

Bistveno izboljšanje stanja pričakujejo glede pridobivanja hemoderivatov, saj nameravajo skleniti pogodbo s specializiranim podjetjem za predelavo tukaj darovane krvi.

Na srečanju so tudi podelili priznanja, kolajne in diplome najzvestejšim krvodajalcem. Štirje so prejeli posebno priznanja za več kot sto darovanj, člani doberdolske sekcije pa so prejeli vrsto srebrnih in bronastih kolajn ter diplome za število darovanj krvi, ki so ga nekateri med njimi dosegli v zadnjem letu.

Praznik se je zaključil z družabnostjo v Gradežu, v Doberdolu pa je bilo popoldne še srečanje med domačimi krvodajalci in delegacijami iz Slovenije in Jugoslavije.

razstave

V galeriji Kulturnega doma v Gorici bodo danes ob 18.30 odprli razstavo likovnih del slikarke Fanči Gostiša iz Idrije. Na ogled bo vsak dan od 10. do 12.30 in od 17. do 19.30 do 20. aprila.

Na tržiški fakulteti za politične vede je z najvišjo oceno in pohvalo diplomiral

IGOR PRINČIČ

Iskreno mu čestitajo
tata, mama in sestra Magda

Na fakulteti za politične vede v Trstu je z odlično diplomiral

dr. IGOR PRINČIČ

Z njim se veseli
kolektiv Kinoateljeja

Košarkarska sekcija SZ Dom kliče trikratni zdravo

IGORJU PRINČIČU

doktorju iz političnih ved

Tajništvo Zveze slovenskih kulturnih društev s posebnim zadovoljstvom čestita

IGORJU PRINČIČU

svojemu goriškemu tajniku ob uspešno opravljenem študiju na Trziški univerzi

prispevki

Ob obletnici smrti moža Viljema daruje Angela Nanut 80 tisoč lir za mešani pevski zbor Oton Župančič in 20 tisoč lir za vzdrževanje partizanskega spomenika v Štandrežu.

Ob 20-letnici smrti Marjele darujejo svojci 100 tisoč lir za mešani pevski zbor Oton Župančič.

Vanka in vnuk Peter Braini darujeta 50 tisoč lir za KD Andrej Budal v Štandrežu.

razna obvestila

KD Sovodnje vabi danes, 6. aprila, ob 20.30 v Kulturni dom, kjer bodo recitalorji skupine O. Župančič podali recital "Najbolj smo srečni, ko sin mirno spi". Na večeru bo nastopil tudi mešani pevski zbor KD O. Župančič.

Pripravljalni odbor za sestavo LISTE OBČINSKE ENOTNOSTI iz Doberdola, vabi volilce in občane, da se udeležijo predstavitve kandidatov, danes, 6. aprila, ob 20. uri, na sedežu društva Jezero.

kino

Gorica

CORSO 17.00-22.00 »Nato il 4 luglio«. Prep. ml. pod 14. letom.

VERDI 18.00-22.00 »Lambada«. Prep. ml. pod 14. letom.

VITTORIA 17.30-22.00 »Optional sexy«. Prep. ml. pod 18. letom.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Občinska - Ul. sv. Mihaela - tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Rismondo - Ul. Toti 52 - tel. 410701.

Na gradu posvet o fotografiji

Danes ob 10.30 se bo v pokrajinskem muzeju na gradu začel posvet o valorizaciji in zaščiti zgodovinskega fotografskega gradiva, ki ga prireja pokrajinsko odborništvo za kulturo. Popoldne bodo predavali prof. Italo Zannier iz Benetk, Claudio De Polo iz muzeja fotografije v Firencah in zgodovinar fotografije mag. Mirko Kambič iz Ljubljane. Popoldne bo med drugimi poročala tudi dr. Nataša Nemec iz Goriškega muzeja.

Školč govoril dijakom

Le še dva dni je do "zgodovinskih" volitev v bližnji Sloveniji. Zanimanje za dogajanje v matični domovini je bilo in je tudi v zamejstvu zelo veliko. Sicer velja povedati, da smo tako na Goriškem, kakor na Trziškem in tudi v Benečiji v teh zadnjih nekaj tednih imeli dovolj neposrednih informacij o dogodkih v Sloveniji in Jugoslaviji, o programih posameznih strank itd. Ta teden je bilo v Gorici kar nekaj takih prireditiv.

Tudi dijaki slovenskih višjih srednjih šol so želeli nekoliko поблиže spoznati značilnosti slovenske pomladi in se seznaniti s pripravami na volitve. Tako so v sredo zjutraj v mali dvorani Kulturnega doma priredili srečanje s predsednikom ZSMS - Liberalne stranke dr. Jožetom Školčem (foto Čubej).

Doslej so s to aparaturo opravili že več kot 600 pregledov

V goriški bolnišnici končno »otvorili« novo napravo TAC

Čas pred volitvami je najprimernejši za otvoritev. Tako so se včeraj zdravstveni in drugi goriški krajevni upravitelji ter predstavniki oblasti zbrali v radiološkem oddelku splošne bolnišnice, da bi uradno predali namenu novo napravo TAC (tomografia assiale computerizzata). Naprava deluje v goriški splošni bolnišnici že od začetka januarja in so jo doslej uporabili že za več kot 600 pregledov.

Na slovesnem srečanju je nadškof Bommarco blagoslovil novo sodobno aparaturo. Predsednik KZE arh. Giampaolo Robustelli je poudaril, da gre za pomembno pridobitev za goriško zdravstvo. TAC je Gorica pričakovala že dosti časa in končno so se uresničila pričakovanja zdravstvenega osebja pa tudi prebivalstva, ki pozorno spremlja stanje na področju zdravstva.

Deželni odbornik za zdravstvo Mario Brancati je prav tako označil novo

pridobitev kot pomembno etapo v posodabljanju zdravstvenih struktur. Po težkih odločitvah v zvezi z zapiranjem bolnišnic je napolnil čas posodabljanja naprav. Brancati je dejal, da bo Dežela izpolnila pričakovanja Gorice za novo bolnišnico kot tudi Trziča za dograditev tamkajšnje. Potrebni bi še precej let, zato v pričakovanju ne gre zanemariti obstoječih struktur, pač pa jih posodabljati s potrebno opremo.

Po kratkem pozdravu župana Scarana je primarij radiološkega oddelka dr. Giorgio Petz povedal, da so zelo zadovoljni za delovanjem naprave, opozoril pa je tudi na problem: zaradi pomankanja osebja je ne morejo uporabljati v dveh izmenah, pač pa le v eni povprečno za 12 do 13 bolnikov dnevno, tako da je TAC doslej še delno neizkoriščena.

POSOJILNICA V DOBERDOBU

vabi v nedeljo, 8. aprila, ob 10.30 na

REDNI OBČNI ZBOR

ki bo v mladinskem domu v Doberdolu, Goriška ulica 8 z dnevnim redom, ki je bil najavljen članom.

Danes v Gorici 18. DOSP

SMReKK bo italijanskim dijakom podaril knjigo o Slovencih

V Gorici pričakujejo danes več kot tisoč dijakov primorskih šol z obeh strani meje, ki se bodo udeležili 18. dijaškega obmejnega srečanja Primorske. Srečanje gosti letos italijanska trgovska šola "Cossar" v sodelovanju z drugimi goriškimi višjimi srednjimi šolami. Udeleženci se bodo zbrali že kmalu po 8. uri v zavodu San Luigi. Sledila bodo športna in druga tekmovanja, v dvorani Cocolin v Ul. Seminario bo ob 10. uri okrogla miza, ravnatelj pa bodo imeli srečanje na zavodu ITI. Sklepna slovesnost bo popoldne, predvidoma ob 15. uri v zavodu San Luigi.

Slovenski mladinski klub SMReKK bo italijanskim šolam na srečanju podaril knjigo Pavla Stranja »Gli sloveni in Italia dalla A alla Z«. Ob ugotovitvi, da pomeni DOSP prispevek k medsebojnemu spoznavanju in odstranjevanju predsodkov, poudarjajo pri SMReKKu, da se ti cilji lahko dosežejo samo z večjo izmenjavo informacij, s tem da odnehamo z izjavami prevle-

čenimi z retoriko in sproščeno gradimo kulturni napredek v tem prostoru.

Zelena lista zbira podpise

Pobudniki za predstavitev liste Zelenih za goriški občinski in rajonske svete bodo danes začeli zbirati 750 podpisov, ki so potrebni za predstavitev liste. Pod simbolom golobice z napisom ZELENI v štirih jezikih bodo kandidirali med drugimi dosedanjí občinski svetovalec zelenih Renato Fiorelli in deželna svetovalec zelenih marjetice Goričan Giorgio Cavallo ter smejočega sonca Andrea Wehrenfenig. Tudi s tem želijo poudariti težnjo po združevanju zelenih gibanj, ki so se strnila v deželno Federacijo. Podpise bodo zbirali v občinskem volilnem uradu med 9. in 12. uro. Župana so zaprosili za daljši urnik, vendar njihovi prošnji ni ugodil.

Primeren čas za zatiranje žarišč nekroze v vinogradih

Opazovalnica za rastlinske bolezni, ki ima sedež v Gorici in ki je v sodelovanju s konzorcijem za zaščito briških vin ter z nekaterimi drugimi ustanovami prevzela skrb za stalno nadzorstvo nad vremenskimi razmerami in nad razvojem raznih bolezni in zajedalcev vinske trte, obvešča, da je zdaj najbolj primeren čas za zatiranje trtne nekroze.

Gre za glivično bolezen, ki se pogosto pojavlja zlasti v vinogradih tokaja, furlanskega verduca, refoška in kabernet-sauvignona.

Na skorji okuženih mladik je opaziti pege in razpoke in pogostoma tudi peščenim zrcem podobne izrastke.

Če so bolezenski znaki močno prisotni, je zdaj najbolj primeren čas za preventivno škropljenje, svetujejo sodelavci Opazovalnice za rastlinske bolezni. Zgodnje škropljenje na podlagi ditiokarbamatov je zelo uspešno. Priporočajo škropljenje ob vlažnem vremenu, ki naj se izvede v dveh fazah. Prvič ob komaj odprtih popkih, drugič nekoliko kasneje, ko popki dosežejo

dolžino nad dva centimetra in začno razvijati liste.

Med škropivi strokovnjaki opazovalnice priporočajo Mancozeb in sicer 280 gramov na hektoliter vode. Prav tako je za zatiranje nekroze mogoče uporabiti propineb, metiram ali folpet. Uspešno je tudi samo enkratno škropljenje v vegetacijski fazi D (popki dolžine 2 cm), vendar v tem primeru priporočajo uporabo fosetila in mancozeba.

Za uspešno zatiranje glivičnega odmiranja lesnih celic, je pomembno tudi kako izvedemo škropljenje. V tej fazi nikakor ne gre varčevati s količino pripravljene brozge. Treba jo je razpršiti vsaj 5 hektolitrov na hektar. Sodelavci opazovalnice poudarjajo, da gornje navodilo ne gre jemati kot opozorilni znak. Pomeni predvsem koristno navodilo vinogradnikom, ki morajo sami ugotoviti morebitno prisotnost bolezni in se nato odločiti. Eno pa je gotovo: zdaj je najbolj primeren čas za škropljenje.

Perspektive v novi Evropi

Stvarnost in možnosti Gorice, Furlanije-Juljske krajine in Novi Evropi. To je tema javnega posvetovanja, ki ga prireja danes, 6. t. m., kulturni krožek Frontiera aperta.

Posvetovanje bo v konferenčni dvorani Trgovinske zbornice s pričetkom ob 17.30.

Napovedana je udeležba uglednih predstavnikov političnega, gospodarskega in upravnega življenja.

Danes posvetovanje o mladih in mamilih

Goriška KZE je pobudnik dvodnevne posveta (danes in jutri) o preprečevanju zasvojenosti od mamil in vlogi mladinskih centrov. Pri organizaciji posvetovanja začne se danes ob 9.30, v deželnem avditoriju sodelujejo strokovnjaki skupine Abele iz Torina ter ustanove Labos iz Rima.

Posvetovanje se bo sklenilo jutri popoldne z okroglo mizo, kjer bodo skušali razčleniti problematiko v deželi Furlanije-Juljski krajini.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Ivan Cankar

JAKOB RUDA

Režija: Dušan Mlakar

V ponedeljek, 9. aprila, ob 20.30 — Abonma red A

V torek, 10. aprila, ob 20.30 — Abonma red B

V KULTURNEM DOMU V GORICI

Za ponedeljkovo predstavo vozi avtobus po običajnem voznem redu.

Člane odborov je izvolil GO na svoji zadnji seji v Trstu

Sestava novih pokrajinskih in področnih odborov SKGZ

Na svoji zadnji seji v Trstu je glavni odbor SKGZ izvolil člane področnih in pokrajinskih odborov Zveze. Osnovno vodilo pri sestavljanju odborov je bilo, da bi bili čimbolj učinkoviti, gibljivi in operativni. Prav zato so predsedniki odborov pri oblikovanju svojih predlogov glavnemu odboru upoštevali kriterij, po katerem je bil oblikovan tudi izvršni odbor, in sicer, da bi bili odbori maloštevilni, ker to omogoča agilnejše in učinkovitejše delo.

Te smernice so delno pogojevala pravila SKGZ, ki nekaterim področnim odborom nalagajo, da vključijo v svoje okvire predstavnike ustanov in članic Zveze same. Zaradi tega so nekateri odbori številnejši.

GOSPODARSKI ODBOR

Predsednik:
Darj CUPIN
Člani: Branko JAZBEC, Edi BUKAVEC, Vito SVETINA, Vojko KOCJANČIČ, Boris SIEGA, Boris RACE, Alfonz GUŠTIN, Damjan KLANJŠČEK, Jože CEJ, Karlo DEVETAK, Igor KOMEL, Ines TRUŠNJAK, Maurizio NAMOR, Fabio BONINI, Miha KARLIČ

MLADINSKI ODBOR

Predsednik:
Damjana KRALJ
Člani: Katja TURK, Niki FILIPOVIČ, Katja PALČIČ, Dana SVETINA, Danjela BIRSA, Aleš WALTRITSCH, Tanja SVETINA, Tea VOLK, Aljoša RACE, Andrej CUPIN, Robert KOŠUTA, Martina SARDOČ, Peter GRUZOVIN, Mitja TAVČAR, Nada ROJC

ODBOR ZA TELESNO KULTURO

Predsednik:
Ivan PETERLIN
Člani: Franko DRASIČ, Odo KALAN, Jurij KUFERSIN, Rafko DOLHAR, Radivoj PEČAR, Livio VALENCIČ, Vladimir BUDIN, Marko LUTMAN, Marko ROJAC, Pavel FAKIN, Ivan BRASS, Mario ŠUSTERŠIČ, Aleksander KOREN

ODBOR ZA EVROPO

Predsednik:
Ferruccio CLAVORA
Člani: Pavel STRANJ, Laura BERGNACH, Emidij SUSIČ, Branko JAZBEC, Dušan UDOVIČ, Barbara GRUDEN
Odbor bo dopolnjen s člani treh pokrajinskih odborov.

ODBOR ZA INFORMACIJE

Predsednik:
Dušan UDOVIČ
Člani: Sergij PREMUR, Pavel STRANJ, Sergio FERRARI, Niki FILIPOVIČ, Igor PRINČIČ, Ferruccio CLAVORA, Janez BELIČIČ, Fabio GERGOLET

ODBOR ZA KULTURO

Predsednik:
Janez POVŠE
Člani: Adrijan SEMEN, Sveto GRGIČ, Jože PIRJEVEC, Miroslav KOŠUTA, Silvij TAVČAR, Marko KRAVOS, Aljoša VOLČIČ, Darko BRATINA, Rudi PAVŠIČ, Jole NAMOR, Barbara GRUDEN, Filibert BENEDETIČ, Lida TURK, Ace MERMOLJA, Marij ČUK, Marko SOSIČ, Mirjam MIKOLJ, Aleš DOKTORIČ, Marino VERTOVEC, Luigi PALETTI, Franco VECCHIET

POKRAJINSKI ODBOR ZA GORIŠKO

Predsednik:
Boris PERIC
Člani: Darko BRATINA, Igor PRINČIČ, Jože CEJ, Karlo DEVETAK, Leopold DEVETAK, Aleš DOKTORIČ, Damjan KLANJŠČEK, Sonja KLANJŠČEK, Igor KOMEL, Edmund KOŠUTA, Marko MARINČIČ, Rudi PAVŠIČ, Janez POVŠE, Mirko PRIMOŽIČ, Aldo RUPEL, Nada SANZIN, Samo SANZIN, Livio SEMOLIČ, Aleš WALTRITSCH

POKRAJINSKI ODBOR ZA TRZAŠKO

Predsednik:
Suadam KAPIČ
Člani: Mirjam KORSIČ, Pavel SLAMIČ, Sandor TENCE, Boris SIEGA, Lucijan VOLK, Katja TURK, Adrijan SEMEN, Vojko SLAVEC

POKRAJINSKI ODBOR ZA VIDEMSKO

Predsednik:
Viljem ČERNO
Člani: Ferruccio CLAVORA, Giorgio BANCHIG, Fabio BONINI, Jole NAMOR, Maurizio NAMOR, Pavel PETRICIG, Salvatore VENOSI.

Drugo temeljno vodilo pri oblikovanju odborov je bilo pluralnost. V odborih je kar precej ljudi, ki ne izhajajo iz krogov SKGZ in njenih članic (prvič je v teh odborih tudi en član italijanske narodnosti). Proces vključevanja ljudi vseh nazorov, idej in pogledov se s tem ni izčrpal. Kot je bilo poudarjeno na glavnem odboru, se mora proces nadaljevati po načelu odpiranja vsem, ki želijo s svojo strokovnostjo in s svojo navezanostjo na narodnostno skupnost prispevati svoj tvoren delež k reševanju manjšinske problematike in k bogatejši dejavnosti narodnostne skupnosti.

V nadaljevanju objavljamo seznam pokrajinskih in področnih odborov in imena njihovih članov.

V treh uradnih pismih

SSk in Andreotti o zaščiti manjšine

Slovenska skupnost je decembra lani poslala predsedniku vlade Giuliju Andreottiju pismo s pripombami na vsebino vladnega zaščitnega osnutka, ki ga je pripravil minister A. Maccanico. Predsednik vlade je odgovoril na pismo SSk, na to pismo pa je Slovenska skupnost odgovorila s svojimi protiugotovitvami. Dopisovanje, ki zadeva vprašanje pravic slovenske narodnostne skupnosti v Italiji objavljamo v celoti.

Pismo SSk Andreottiju

Predstavitelj zakonskega osnutka o zaščiti slovenske manjšine v Italiji, ki ga je ministrski svet odobril 17. novembra 1989 na predlog ministra za deželne zadeve A. Maccanico smo ocenili kot pozitivno, ker gre za prvi uradni odgovor vlade na pričakovana manjšine. Ta namreč že od leta 1970 dalje - ko se 6. člen Ustave in Memorandum Londonskega sporazuma v glavnem nista izvajala in ko v posebnem statutu Avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine iz leta 1963 pravice slovenske manjšine niso bile priznane - enotno zahteva sprejem zakonskega besedila, ki naj bi bilo globalno tako kar zadeva obseg izvajanja kot samo normativno vsebino.

Toda prav vsebina Maccanicovega zakonskega osnutka je zaradi svoje omejenosti in protislovnosti sprožila številne kritike in zahteve po bistvenih spremembah.

1. Nesprejemljivo je omejevanje individualnih pravic pripadnikov manjšine na osnovi spiskov občin in krajev, ki so navedeni v zakonskem osnutku.

2. Kar zadeva skupne pravice (dvojezični vpisi in proglaš, uporaba slovenskega jezika v izvoljenih organih itd.) pa je treba seznaniti ministra Maccanico nevedno razširiti in specificirati, medtem ko je potrebno hipotezo o jezikovnem preštevanju kot osnovi za zaščito odločno zavrniti.

3. Nedopustno je razlikovanje pripadnikov manjšine v tržaški in goriški pokrajini od tistih v videmski, katerim osnutek niti ne priznava etnične pripadnosti (uporablja se izraz »slovenskega izvora«). Če se za ta področja do-

govori za postopen pristop, pa mora zakon predvideti možnost bodočega izenačenja pravic v vseh treh pokrajinah.

4. Za nas je tudi nesprejemljivo, da zakonski osnutek predvideva nižjo raven zaščite, kot jo že zdaj uživa manjšina (to še posebej velja za uporabo jezika v izvoljenih organih in v odnosih z oblastmi, za dvojezično toponomastiko, šolstvo itd.). S tem pa je očitno kršen 8. člen Osimskega sporazuma, ki predvideva ohranitev že obstoječih ukrepov in zagotovitev vsaj take ravni zaščite, kot jo predvideva Posebni statut, ki je priložen Londonskemu Memorandumu.

5. Zakonski osnutek je tudi zelo pomanjkljivo, kar zadeva manjšinsko šolstvo, v njem pa sploh niso predvidene oblike avtonomije za boljše delovanje šolskih institucij manjšine.

6. Prav tako niso predvidena določila, ki naj bi zaščitila socio-ekonomsko interese in okolje, kar ne bi bilo le v korist slovenske manjšine temveč vsega prebivalstva, ki živi v obmejnem pasu.

7. Podrobneje bi bilo treba obravnavati tudi problematiko kulturnih ustanov in državnih podpor kulturnim aktivnostim manjšine.

8. Slovenci iz Furlanije-Juljske krajine pa se pritožujemo tudi nad tem, da se pri pripravi besedila zakonskega osnutka vlada ni posvetovala s predstavniki manjšine, pa čeprav je to obljubila. Zato se zdi še bolj upravičena zahteva, da se v samem zaščitnem zakonu predvidijo oblike posvetovanja in dogovarjanja, kar zadeva bodoče izvajanje in dopolnjevanje samega zakona.

pisma uredništvu - pisma uredništvu

Nedopustno nasedanje

Dragi tovariš urednik,
»Unija Italijanov in organizacija bencuneca za sodelovanje« je Primorski dnevnik 29. 3. t.l. objavil dopis iz Benetk, ki se začne z besedami: »... Prvič v dolgih letih po množičnem eksodusu 350.000 Italijanov iz Istre in Dalmacije, so se v Benetkah uradno srečali predstavniki obeh delov iste italijanske skupnosti - tisti, ki so ostali v Jugoslaviji...«. Te besede pa se nadaljujejo z besedami: »... Do včeraj prepovedana zgodovinska vprašanja in tabu teme, kar je množični eksodus Italijanov zagotovo bil...«.

Kot dolgoletni - upokojeni - urednik Primorskega dnevnika se spominjam, da sta obe gornji trditvi netočni in terjata zato, da se ta ugotovitev, ki sem jo že po telefonu sporočil uredništvu, tudi natisne - sporazumno z uredništvom.

Že pred desetimi leti (1980) je namreč izšla v Trstu obširna publikacija Deželnega inštituta za zgodovino Osobodilnega gibanja v Julijski krajini (znanega nekdanjega zagovornika rapalske meje) pod naslovom: »LA STORIA DI UN ESODO«, ki vsebuje za 150.000 oseb nižji podatek od »eksodus«. Kmalu po izidu te publikacije, je Primorski dnevnik objavil o njej dva dolga članka dveh pričevalcev takratnega dogajanja: Branka Babiča in pok. Julija Beltrama (ta je izšel najprej v Ljubljani). Sicer pa je Primorski dnevnik o eksodusu že pred 44. leti in pozneje (zlasti 1955) vedno poročal, seveda vedno polemično z neofašističnimi in drugimi protijugoslovanskimi povarjanji dogodkov (zlasti glede vzrokov) in napihovanju števil (do 350.000). »Eksodus« torej nikakor ni bil »tabu tema«. Zato je seveda vsakršno nasedanje omenjenemu sovražnemu pisanju vsekakor nedopustno.

S tovariškimi pozdravi
Stanislav Renko

Za alternativno lokacijo sinhrotrona

Špoštovani urednik
skupno s prijatelji, s katerimi delim ljubezen za Kras, sem bila pred nekaj nedeljami na sprehodu. Po daljši hoji

smo se zbrali na čudovitem travniku, kjer smo pomalicali pod velikimi hrasti in ob žvrgolenju ptic. Malo prej smo prehodili ves gozd pri Bazovici in opazovali sledove divjadi: srnjaka, ki je posmukal grmičevje, ostanke fazana, ki ga je ujela lisica, opazili smo celo polhov brlog in videli kačo.

Med potjo smo prečkali travnik, posut z marjeticami. Skrbno smo pazili, da ne bi poteptali niti cveta. Občudovali smo zvončke, vijolice in drugo spomladansko svetje, ne da bi karkoli odtrgali za spominski šopek, ker nismo hoteli na noben način prizadeti te naravne lepote. V gozdu je bil teren včasih težko prehodni, poln skal in tudi globokih kraških vrtač.

Končno smo prišli do travnika, ki ga je človek že zdavnaj spremenil v pašnik s tem, da je s trdim delom in v potu svojega obraza odstranil kamenje. Tu nas je čakalo grdo presečenčje: protestni napisi in skupinica ljudi ob šotorih. Pojasnili so nam, da so nas opazovali, kako smo skrbno pazili, da ne bi povzročili škode. Naš trud pa je bil zaman, ker bodo na travnik v kratkem zavozili bagerji in rineži, da bi prav na tem prelepem travniku zgradili sinhrotron.

In narava? Ali bo podlegla?
Najprej smo ostrmeli. Ničve v naši skupini ni točno vedel, kje naj bi gradili pospeševalnik. Sedaj pa se bomo zavzeli, da prijatelje, znance in sorodnike obvestimo o sramotni izbiri.

S poglobljanjem vprašanja smo zvedeli, da obstajajo alternativne možnosti za lokacijo sinhrotrona. Mislimo sicer, da je napredek potreben, to pa ni zadostno opravičilo za opustošenje kar 46 hektarov gozda in travnikov, ki ji bo zalil cement in jih spremenil v predmestje.

Mislimo, da nismo edini, ki ljubimo Kras, zato pozivamo vse, da ga branijo pred takim nasiljem. Saj je tako omejen, vendar tako lep košček zemlje, da ga vzljubi vsakdo, ki ima količkaj občutljivosti, res vreden zaščite. Čeprav smo navadni občani, odločno podpiramo WWF in naravovarstvenike, ki se upirajo takemu opustošenju.

Ne bi radi bili poslednji, ki lahko uživajo to neponovljivo lepoto. Prisiljeni bomo mobilizirati vse ljubitelje našega Krasa, da ga skupaj branimo in uveljavimo svojo pravico do te skupne dobrine.

Antonietta Revere
in 18 ljubiteljev Krasa

Človek in nasilje

Špoštovani gospod urednik,

že dalj časa je govor o problemu nasilja in nasilnih izpadov, povezanih z rasnim vprašanjem. Nedavna grenka lekcija o rasnih konfliktih v Južni Afriki nam torej ni služila.

Glede na stalen in, kot kaže, neizčrpen ciklus nasilja, ki je značilen za zgodovino našega planeta, se človek vpraša, ali ni pekel, o katerem se govori, naša Zemlja. Že Dante je v svoji pesnitvi Pekel pripravil konkretno »fotografsko razstavo« o favni tega našega planeta.

Spominjam se šolskih dni in študija človekove zgodovine. Že tedaj me je hudo presenetila stalnica, ki si je navidez nisem znal razložiti. Študij zgodovine je bil v bistvu študij serije obletnic, ki so imele skupno značilnost: velik davek krvi in človeških življenj (Prva punska vojna, prva svetovna vojna, prva prejšnja vojna, druga svetovna vojna, stoletna vojna, šestdesetna vojna, tridesetletna vojna, vojne za neodvisnost... ah, skoraj bi pozabil, vojna zaradi opija).

In sedaj nova pretveza za nasilje: različna barva polti, različno versko prepričanje. Nova? Najbrž ne. S tega vidika so namreč prebivalci Zemlje res dolgočasni in ponavljajoči se.

Pred kratkim sem v v neki knjigi prebral odstavek, ki po mojem dobro pojasnjuje problem zgodovine Zemlje. Gre za odlomek pisatelja L. Rona Hubbarda. »Poglavje etike,« piše Hubbard, »je bilo skoraj pozabljeno. Etika, kot jo lahko definiramo v Dianetics, je v bistvu racionalna težnja k najvišji možni ravni preživetja človeka, naroda in človeške skupnosti.

Etika je razum. Vse, kar je neracionalnega v medčloveških odnosih, je v bistvu ne-etika, ker vse neracionalno vodi v uničenje ljudi, skupin, rase.« In ker smo že na področju etike, se zastavlja vprašanje: »svoboda« je nekaj telesnega ali duševnega? In če je nekaj duševnega, zakaj z napredkom izpopolnjujemo uničevalna sredstva? Oprostite, gospod urednik, pozabljam, da je govor o planetu Zemlja, na katerem se uči zgodovina, da bi podkrepili teorijo Giovan Battista Vica o zgodovinskih ciklih. Kdaj bomo pričali tretji svetovni vojni?

Paolo Scalabrin
Vittuone (MI)

Odgovor predsednika vlade

Špoštovani deželni tajnik!

Prejel sem vaše pismo s pripombami v zvezi z zakonskim osnutkom v korist slovenskega prebivalstva, ki ste jih v imenu Slovenske skupnosti dostavili vladnemu komisarju za Furlanijo-Juljsko krajino.

Kot vam je znano, namerava vlada s tem ukrepom okrepi raven zakonske zaščite, ki jo prizadeto prebivalstvo že uživa. Zato se mi zdi, da v tem sklopu ni mogoče govoriti o neprimernosti ukrepa, ki ga je seveda še mogoče izboljšati, vendar pa ob vztrajanju pri geografski omejenosti in diferencirani zaščiti v treh pokrajinah.

Kar zadeva ohranitev že prej uveljavljenih ukrepov, kot to predvideva Osimski sporazum za Tržaško, zakonski osnutek te ukrepe pa potrjuje. Še več, da bi lažje izvajali te ukrepe, je v 20. členu zakonskega osnutka predvideno pooblastilo vladi, ki bi lahko sprejela odlok, s katerim bi uredili in zbrali vse normative, ki že urejajo zaščito slovenske manjšine.

Vlada v ministrstvu za deželne zadeve tak ukrep že pripravlja, istočasno pa si prizadeva za izpopolnitev zakonskega osnutka, ki je bil predan v razpravo v senat, kjer lahko po mojem mnenju rešite nekatere probleme, ki ste jih v zvezi z osnutkom navedli.

Odgovor Slovenske skupnosti

Špoštovani gospod predsednik!

V imenu deželnega tajništva Slovenske skupnosti in v svojem osebnem imenu se vam zahvaljujem za odgovor na naše pripombe v zvezi z vsebino zakonskega osnutka za zaščito slovenske manjšine v naši deželi. Naša stranka je pazljivo obravnavala vaše pismo in se je seznanila z zagotovili, da je osnutek mogoče izboljšati in dopolniti.

Vendar pa bi radi še enkrat poudarili, da nas »značilnosti geografske omejenosti in različne ravni zaščite v treh pokrajinah« ne morejo zadovoljiti. Slovenska manjšina zahteva, da se individualne pravice in pravica do uporabe materinega jezika v odnosih z javnimi uradi priznajo vsem pripadnikom manjšine. Ta pravica je med drugim že zagotovljena s Specialnim statutom, ki je priložen Londonskemu memorandumu, in ponovno zapisana v Osimskem sporazumu, na specifičnem področju pa je priznana tudi z novim Kodeksom kazenskega postopka. Prav tako je potrebno seznaniti krajev, ki pridejo v poštev

za zaščito, ponovno preveriti in ga razširiti, za videmsko pokrajino pa je potrebno predvideti možnost, da se v prihodnosti omejena raven zaščite izboljša.

Kar zadeva vsebino 8. člena Osimskega sporazuma, pa si dovoljujem pripomniti, da ne govorimo o ohranitvi veljavnih ukrepov pred podpisom omenjenega sporazuma, temveč tudi predvideva, da vsaka od obeh strani s svojimi notranjimi ukrepi zagotovi ohranitev take ravni zaščite pripadnikov manjšin v obeh državah, kot je to predvideval Posebni statut.

Naša stranka je za izboljšanje in dopolnitev zakonskega osnutka pripravila celo vrsto amandmajev, ki jih bo predstavila v senatu, istočasno pa tudi upa na konstruktivno soočanje s stališči vaše vlade. Ravno tako menim, da je glede pooblastila vladi za ureditev in poenotenje vseh obstoječih predpisov, ki urejajo zaščito slovenske manjšine, potrebno in priporočljivo najti obliko za posvetovanja s predstavniki manjšine.

Pogovor z režiserjem Dušanom Mlakarjem pred drevišnjo premiero v SSG

»Iskati strup v sebi, sebe premisliti...«

Niti teden ni minil in spet smo pred novo premiero v Stalnem slovenskem gledališču. V tržaškem Kulturnem domu se bo namreč drevi odstrnil zastor nad Cankarjevim »Jakobom Rudo« in s tem se bo zaključila letošnja »zimsko« sezona SSG. Pričakovanje za drevišnjo premiero je precejšnje tudi zato, ker pomeni uprizoritev nadaljevanje Cankarjevega ciklusa, s katerim je naše gledališče napravilo pravi podvig. »Jakoba Rudo« režira Dušan Mlakar, s katerim smo imeli sledeči pogovor.

Takoj potem, ko je napisal »Jakoba Rudo«, je Ivan Cankar v pismu izjavil o svoji drami: Jaz sem tako malo ponosen nanjo, da bi je ne šel gledat, tudi ko bi bil takrat v Ljubljani, ko jo bodo igrali. Zakaj je svoje delo podcenjeval, ko pa se ob branju vendarle zdi, da delo ni tako nekonsistentno?

Najprej je treba ugotoviti, od kod je Cankar pisal to pismo. Drugič, koliko je bil takrat Cankar star, tretjič, koliko dram je do takrat napisal in koliko jih je bilo uprizorjenih. In četrtič, kaj je Cankar takrat delal, ko je to pismo pisal. Ko vse to združimo, vidimo, da je bil upravičeno nezadovoljen. V tem času se mu je namreč že rojeval »Za narodov blagor«, star je bil 24 let in ni imel nobenih izkušenj, razen te, da je angažiran človek, človek z razboljeno dušo, ki vidi napake, bere sodobnike, da je človek trenutka. Vse to je Cankar v prvo dramo »Romantične duše« že vnesel pa tudi v drugo, ki je manj sociološko obarvana, čeprav je »Jakob Ruda« psihološko bolj prečiščen. Očitno se je Cankar pri pisanju zgledoval pri Ibsenu in Strindbergu in ob tem je najbrž imel tudi nekakšnega moralnega mačka, saj je izhodišče za dramo vendarle tujega izvora. Upam si pa trditi sledeče: ko bi Cankar danes gledal svojega »Jakoba Rudo«, kot smo si ga zamislili v SSG, mu prav gotovo ne bi bilo nerodno. Drznil sem si namreč avtorjevo dramaturgijo prirediti, vskladiti s svojim gledanjem, čeprav nisem nasilen nad avtorjem. No, to svoje gledanje sem posredoval tudi igralcem, da skozi posebno optiko gledajo na dramo.

Ob vsem povedanem podčrtujem sledeče: glede na celoten Cankarjev opus »Jakoba Rude« ne gre podcenjevati, tudi glede na nekatera izhodišča, ki postanejo v pisateljevem delu potem nekakšna stalnica. Ena izmed ključnih tematik je brez dvoma vloga umetnika in umetnosti...

Absolutno. Ta vloga je sicer pri »Jakobu Rudi« še v velikih zametkih. Znano je na primer, da je bil Cankarju model za vlogo Dolinarja znani slovenski slikar, kot so bili »vzorniki« za vse junake v drami konkretni ljudje iz okolice Vrhnike. No, motiv slikarja in umetnika nasploh se pri Cankarju ves čas pojavlja, tu sicer ni še dobro razvit, je pa vendarle prisoten. Na tem mestu pa moram omeniti še nekaj. Ko ne bi bil tisti čas, ko je pisal dramo, Cankar zaljubljen, bi bila zadeva prav gotovo drugače izpostavljena. To se pravi, da je pisatelj kljub vsem vzorom črpal predvsem iz sebe in je sebe vlagal v te like in še posebej v lik slikarja.

Vloga umetnosti v Cankarjevem času in danes. Nikoli ni bila veliko cenjena v trenutku nastajanja, zanima me pa predvsem sedanji trenutek slovenske gledališke umetnosti. Kaže, da se gledališče po obdobju angažirane politične ekspozicije vendarle spet vrača v neke izrazitejšje umetniško-estetske videze, ki jih, med drugimi, že vrsto let uveljavljate tudi sam. Ali je to vračanje v umirjene, umetniško izrazitejše barve nujna, ki jo zahteva današnji čas?

Naredil sem okrog sedemdeset gledaliških premier, star sem kolikor pač sem in v vsem svojem opusu sem vedno iskal človeka. Ves čas me

Dušan Mlakar

je zanimal človek s svojimi problemi. Nikoli me ni zanimalo politično gledališče in doživel sem to, da so se vsi ti trendi, ki so bili brez dvoma pozitivni za razvoj gledališča, utrudili, in gledališče se je spet začelo vračati k besedi in človeku, vračati k temu, kar je Cankar v »Jakobu Rudi« dobro pogruntal: da je človeka ves čas strah. Pogledajte, danes je evropskega človeka, kljub vsej demokracizaciji Vzhoda, strah in zdi se mi, da je to strah človeka pred samim seboj, kar je tudi osnovno vodilo mojega videnja v tej predstavi.

Ali ne gre tudi za občutke krivde? Zakaj krivda?

Strah, krivda... Veste, mislim, da se človek kar naprej sprašuje, kakšen je. In če je pošten do samega sebe, veliko dobrega v samemu sebi ne more najti, ker je vsak človek, če hoče preživeti v današnjem svetu, agresiven, intrigantski, posesiven, neskrupolozen. Agresivnejši pa je postajal ob življenju v čedalje večjem razkošju ekonomskih dobrin, v katerih smo se skoraj zadušili. Ker pa vidi, da ta stvar nikamor ne pelje, se začne spraševati, kje je vzrok za to in ga postaja strah. Rešitve namreč ne vidi in hrepeni, a ne me slabo razumeti, spet po nekem biču. Skratka, sadomazohistično hrepenenje po nekom, ki bi ves ta neoprijemljivi melos, občutje, ki je v zraku, uredil, determiniral, spravil v urejen tok življenja. Veliko potujem po Evropi in kar naprej imam občutek, da je ljudi strah. V Sloveniji je na primer ljudi strah kljub vsej demokracizaciji, ki se trenutno odvija, kljub vsem visokotelečnim besedam (mimo tega, da se o kulturi nič ne govori) se je vgnezdil strah. Preživeli smo čudnih petdeset let...

Mislim, da je v tem smislu tudi pri »Jakobu Rudi« zelo sodobna poanta. Namreč nekakšno zatiranje, razprodaja in prodaja sočloveka, saj Ruda dobesedno proda svojo hčer, nemara tudi zaradi tega, ker misli, da bi utegnila biti s tem srečna. Je temu vzrok premajhna komunikacija med ljudmi samimi?

Da Cankar skozi Rudo tako misli o Anini sreči, tega si ne bi upal trditi. Da pa je bilo tako početje v tistem času nekaj konvencionalnega, to ja, kot je stvar pri bogataših konvencionalna tudi danes, ker se denar ženi z denarjem in beračija se ženi z beračijo. Malo je tukaj razlik. Ta moment prodaje pri Cankarju je zame in za Jurca, ki to igra, zelo težka stvar. Namreč, kako to dvojnost, dvom, krivdo, skrivnost izpostaviti.

Občutek imam, čeprav tega ta trenutek ne bi znal dokazati, da predvsem mlajša slovenska generacija literarnih zgodovinarjev in teoretikov pušča Cankarja nekako ob strani. Kakšen pa je vaš odnos do Cankarja in splošneje, kako je s Cankarjevo povednostjo v današnjem času?

Igrati celotnega Cankarja v enem gledališču je zame velika ideja. Žal mi je, da niso vse stvari posnete, a to je drugo vprašanje. Kaj sodobna mlada generacija o Cankarju misli, to je njen problem. Jaz sem sodobna srednja generacija in imam svoj odnos do Cankarja, svoj pogled na njegovo literaturo, mislim pa, da noben režiser, pa naj bo še tako mlad, ne more mimo tega našega pisatelja. Predvsem sedaj, ko se teater vrača k besedi in nekakšnemu neorealizmu. Cankar je z vsemi svojimi implikacijami sodoben, kajti pogledajte, človek se ni v zadnjih petdesetih ali sto letih nič spremenil. Spremenilo se je njegovo okolje, sam pa je ostal tak v miselnosti, hotenju, isti kot kralj na Betajnovi, Gruden...

Najbrž prav zaradi tega, danes je tu še predvolilno podnebje, slovensko občinstvo Cankarja ne more ignorirati.

Seveda ne. V tej zvezi bom povedal ankdoto izpred nekaj let, ko sva s Štihom delala »Romantične duše«. Takrat je bila znana cestna afera. Pred premiero se je Štih dobesedno ustrašil, ali bomo lahko premiero sploh imeli. Tako je bila takrat drama aktualna, da je šel vprašati celo na komite v Celje, ali lahko igramo, ali ne. Silna stvar! Župančič je rekel, Cankar, ti si strup. Mislim, da velja to tudi za našo sedanjo predstavo v Trstu, če jo bomo gledali skozi ta ključ, da iščemo strup v sebi in skozi sebe pridemo do nekih spoznanj. Upam, do bomo pripravili gledalca vsaj delno do tega, da se bo o sebi malo vprašal. Če bo do tega prišlo, smo seveda ogromno naredili.

Zaključiva z nekaterimi »praktičnimi« ugotovitvami. »Jakob Ruda« prihaja na oder v času treh zaporednih premier SSG. Kako ste zmogli vse to usklajevati?

Uprizoritev je na začetku spremljala nesrečna zvezda. Že od lanskega aprila sem sicer vedel (po dogovoru z umetniškimi vodjo Košuto), da bom delal Cankarja in odločil sem se za »Jakoba Rudo«, kar je zame večji izziv, kot pa če bi spet režiral »Romantične duše«. Obetal se je najboljši. Ko pa smo začeli igro študirati, sem težko zbolel, bil sem v bolnišnici za daljše obdobje. No, gledališče in ansambel sta me počakala in po približno petintridesetih vajah smo »Jakoba Rudo« postavili na oder. Moram tudi reči, da so bile moje predpriprave temeljite, tudi jezik sva s Faganelom popravila že pred začetkom vaj in mislim, da bo sedaj stvar jezikovno sodobna, tekoča, in ohranjen je tudi temeljni Cankarjev melos. Delali smo z neverjetno intenzivnostjo, zadovoljen sem z zasedbo, ki sem jo sam hotel, zadovoljen sem z gostom iz Nove Gorice, nekaj težav smo imeli le z vlogo slikarja Dolinarja. Vendar vse je steklo v najlepšem redu in sedaj smo pred premiero. To pa je seveda spet drugo poglavje.

Pogovor zapisal MARIJ ČUK

Iz likovnih galerij

Risbe Sguazzijeve v galeriji Cartesius

Luisa Squazzi je izrazil likovni talent, ki bogati svojo vsakokratno identifikacijo s psihološkimi izkušnjami - kot se zdi bolj praktičnimi kot teoretičnimi. Njene risbe izdajajo nekaj različnih odzivnih sklopov-celot, v katerih spoznavamo zdaj težnjo po odsliskavi posameznih oblik, drugič je močnejše izraženo ukvarjanje s kompozicijo, bodisi formalno-risarsko, bodisi barvno, spet tretjič sledimo izjemno finemu občutku za celoto, za prekrivanje celotne slikarske oziroma risarske ploskve z risarskim in barvnim tki-vom, ki posamezne nosilne forme in pomenke simbole harmonično staplja z razgibanimi podlagami manjših, ponavljajočih se, ritmično urejenih form in barv.

Taka iznenačenja vrednosti prinašajo izredno prijeten občutek enotne strukture, hkrati pa tudi draž razbiranja in sprejemanja tiste likovne ravni, ki najbolj plodno eksistira v nikoli natančno določenem estetskem prostoru

med izpovednostjo in dekorativnostjo, med ekspresijo in impresijo, med zgolj optičnim in na drugi strani tudi glasbenim dožemanjem.

Luisa Squazzi prenaša te izkušnje tudi v grafiko, za zdaj v klasične tehnike in pretežno v črno-belo transpozicijo, le počasi pa tudi te svoje majhne kompozicije tonira - oprežno, spoštljivo in z okusom. Nasploh opažamo v njenem delu izredno sproščen pristop in hitro realizacijo, na meji spontanosti, čeprav ne tudi psihičnega avtomatizma: njeno delo je kljub hitrim realizacijam »v enem kosu in enem zamahu« dovolj nadzorovano, da lahko posreduje gledalcu temeljni likovni red, zasnovan na posameznih formah, na kompoziciji, na strukturi celote, v katero se zdaj integrira, zdaj pa utaplja in izginja morebitni prvotni simboli ali literarnovsebinski naboj. Ob tej prevladi likovnega nad tematskim, literarnim, pa si lahko razlagamo tudi vse dosedanje umetnične izpovedi, njen lirizem in njeno vse prežemajoče poetsko občutje.

JANEZ MESESNEL

Vrhunska umetnika v Ljubljani

Predah za reko Savo

V ljubljanski Moderni galeriji so v torek odprli razstavo Predah za reko Savo. Avtorja razstave sta Helen in Newton Harrison, ameriška umetnika in profesorja na University of California v San Diegu.

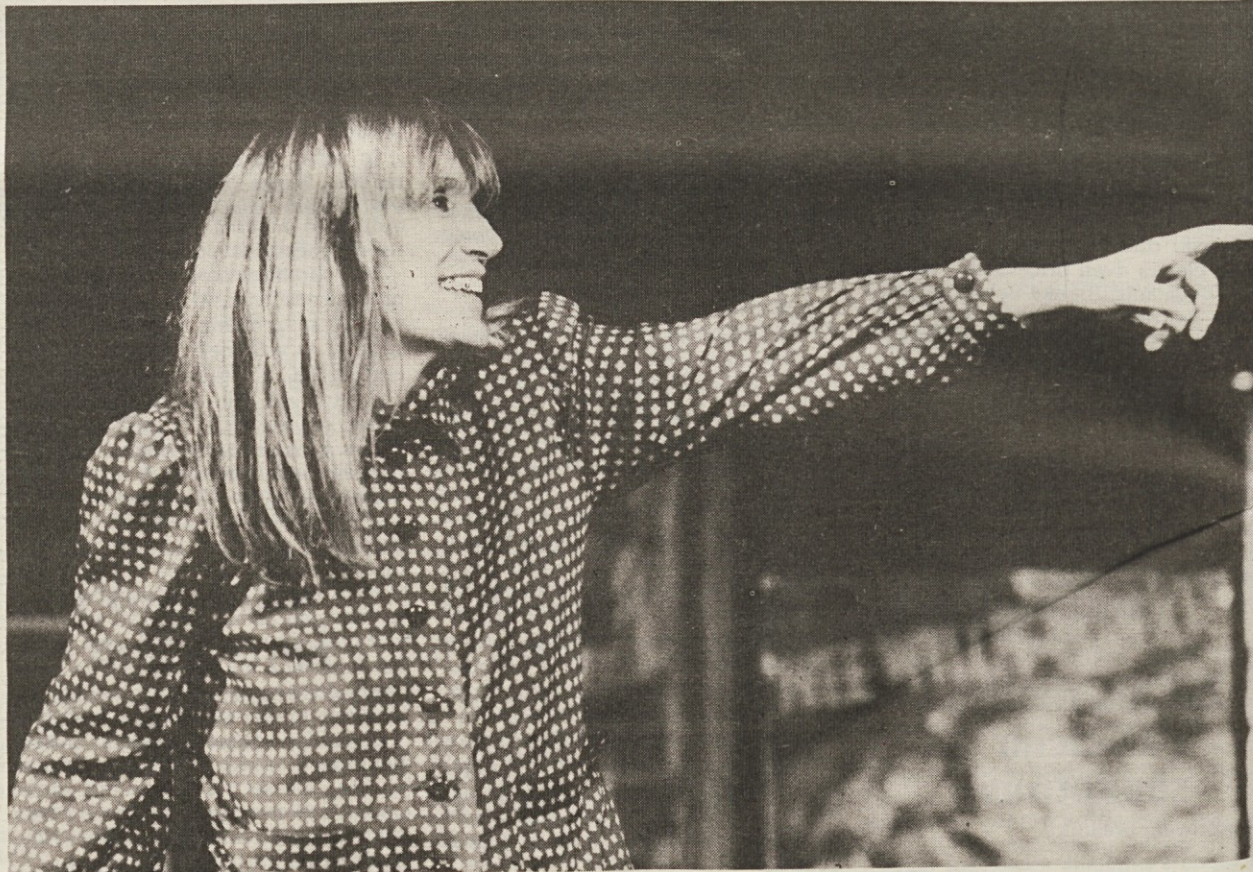
Helen Mayer Harrison in Newton Harrison spadata med najvidnejše svetovne umetnike, ki se ukvarjajo z vprašanji krajine, ekologije, politike in umetnosti. Njuna dela so vedno kompleksne konceptualne umetnine,

ki pa se vselej navezujejo na kak pre- reč ekološki ali socialni problem; diskusije in meditacije ob tem problemu odpirajo široke horizonte razmišljanja o svetu, tako o pojmovnih razsežnostih, skozi katere se le — to vzpostavlja, kot tudi o najkonkretnijih praktičnih vprašanjih, ki se v njem odpirajo. Dela obeh umetnikov nikoli ne ostajajo le poetične meditacije, torej le umetnost kot fikcija, pač pa vedno ponujajo tudi konkretne, praktične rešitve za problem, s katerim se ukvarjajo. Umetnika sta sodelovala na vrsti pomembnih mednarodnih prireditvah.

V svojem najnovejšem projektu, ki nosi naslov Predah za reko Savo (v lanskem letu je bil predstavljen v berlinski galeriji DAAD), se Harrisona ukvarjata z vprašanji, ki jih odpira ogroženost Save in njenih obrečnih predelov; gre namreč za hudo ogroženost enega največjih ohranjenih obrečnih področij v vsej Evropi, ki je prav zato z ekološkega stališča izjemno dragoceno. Avtorja v poetični meditaciji razmišljata o protislovljih in težavah, ki sta jih srečevala na svoji poti od slapa Savice do izliva Save v Donavo. Kljub vsemu pa sta Newton in Helen Harrison optimista: prepričana sta, da je mogoče (tudi s pomočjo posegov, ki jih predlagata) reko ohraniti pri življenju in ozdraviti, da še ni prepozno in da je še mogoča »nova zgodovina za Savo«.

Razstava bo odprta do vključno 6. maja.

Steklena menažerija v gledališču Rossetti

V gledališču Rossetti se nadaljujejo ponovitve »Steklene menažerije« Tennesseeja Williamsa. Delo v postavitvi Teatra stabile je režiral Furio Bordon, v glavni vlogi pa nastopa Piera Degli Esposti (na sliki)

Teden teatra v Istri

Na Reki in v Pulju bo od 8. do 14. aprila teden italijanskih gledališč. Na sporedu bodo uprizoritve del sodobnih italijanskih dramatikov, prireditve pa prirejajo italijansko gledališče z Reke, Unija Italijanov in Ljudska univerza s Trsta.

Gledalci bodo lahko sledili delom Foja, Morettija, De Filipa in Chitija, udeležili pa se bodo tudi okroglih miz italijanskih in jugoslovanskih kritikov in vrste razstav.

Na raznih prizoriščih se bodo zvrstile Fojeva igra »Sedma, kradi malo manj«, Morettijeva »Tamara: la femme d'or«, De Filippova »Lepa revščina« in Chitijeva »Jimmyjeva pokrajina«.

Dragocen knjižni bibliografski prikaz za poznavanje slovenske video kulture

Nemara je umestno še enkrat spregovoriti o »5. FILM VIDEO MONITORJU«, saj imamo v mislih katalog prireditve in sicer v prvi vrsti kot posebno »festivalsko« dejanje. Publikacije najrazličnejših festivalov lahko prevzemajo le informativno nalogo, vse pogosteje pa prireditelji vnesejo v ta element prireditve večje in širše ambicije: na poseben, svež način postreči svojemu občinstvu, ko gre za posredovanje osrednjih in poglobitnih festivalskih dogodkov; izpo-

staviti zanimivost publikacij(e) z razvidnim, izostrenim likovnim oziroma oblikovalskim prijemom in presenečenji. Večina pomembnejših prireditev v svetu se zatorej loteva t. i. pisanih informacij z vso možno pozornostjo, izvirnostjo in tudi tehtnostjo.

Toliko bolj smo veseli, če se to posreči tudi snovateljem dogodkov v našem prostoru, kjer je dosti manj materialnih pa tudi personalnih možnosti, da bi učinkovito izdelali tudi ta del prireditve, kamor sodijo gotovo publikacije. Ob letošnjem »5. FILM VIDEO MONITORJU« je ekipa »Kinoatelj« očitno prestopila k svojim osrednjim festivalskim publikacijam z vso odločenostjo in organiziranostjo ter ustvarila zanimiv informativno-likovni izdelek, ki si ga velja podrobneje ogledati. Na kratko: znotraj ovitka za video kaseto je vloženi troje knjižic oziroma brošur. Najprej je tu sila obširen katalog s podrobnimi opisi in biografijami ustvarjalcev vseh dogodkov programa. Katalog sta uredila Aleš Doktorič in Davorin Devetak, s svojo natančnostjo pa prav gotovo sega že v področje izčrpnih bibliografskih prikazov, dragocenih za poznavanje slovenske video kulture od filma, televizije do videa v dobesednem pomenu besede. »Hommage Jožetu Babiču« je druga publikacija, uredil jo je Aleš Doktorič ter natančno in pregledno razpostavlja bogat opus tega našega silno plodovitega režiserja. In slednjič je tu še brošurica s preglednim razporedjem festivalskih dni, naslovov in prizorišč.

Celoto je likovno uredil Danjel Jarc, gre pa za prijetno sivo barvo oživiljeno s črnimi, oranžnimi in belimi črtami ter medpolji, pri čemer so vsi elementi tega posebnega kataloga logično ubrani na isto barvo kakor tudi format. Pri obeh obširnejših publikacijah je oblikovalec povezal slovensko in italijansko besedilo - za slednje je skrbela Mariacristina Milocco - ter ju v sredini združil z na glavo obrnjenimi stranmi: knjižici se bereta z obeh nasprotnih strani, enkrat v enem in drugič v drugem jeziku. Na ta način je skupaj z ovitkom video kasete nastal zanimiv likovno-opremljevalski dogodek, ki na vsak način vzbuja pozornost, spreminja informacije v privlačnejšo preobleko ter ne nazadnje govori tudi sam zase, z likovnostjo kot tako. Prirediteljem je torej uspelo, da so s svojimi publikacijami postregli za dodatno kreacijo, kar je gotovo pomemben dosežek tega našega festivala.

JANEZ POVŠE

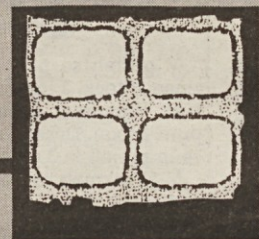
5. FILM VIDEO MONITOR

KINOATELJE · ZSKD · EAST WEST FILM INSTITUTE

SLOVENSKI FILM IN TV VIDEO 89
CINEMA E TV VIDEO SLOVENO 89

KULTURNI DOM GORICA-GORIZIA

02. - 06. III. 1990

Miroslav Košuta

TRIJE EVROPSKI EPIGRAMI

BAJKA O EVROPI

Evropa je spala na spečem levu
še dolgo po noči, pri belem dnevu.
Kdor naj bi jo sklical, nespretna reva,
pa je prebudil le lačnega leva.

TRI STRANI NEBA

Ruši se nam streha iz strani neba:
zdaj naenkrat ni nikjer več vzhoda.
Potemtakem je bila zabloda
prejšnja razdelitev našega sveta,
bo pa precej preglastic, stisk in muk,
če je tudi vzhod le (nerazviti) jug.

VDAJA VZHODNE EVROPE

Sestra z Zahoda bo kmalu spoznala,
da se je nad njo zgodil zločin:
zgubila je vojno (ne bo pa priznala)
na najbolj miroljuben način.

Zapis po razstavi slikarke Olivie Bregant v goriškem Avditoriju

Zadnjega marca se je v goriškem Avditoriju iztekla razstava slik, ki jih je goriška slikarka Olivia Bregant podarila organizaciji UNICEF v korist romunskih otrok. Umetnica, sicer rojena v Solkanu, a dolga leta živeča v Rimu, je svoj umetniški krog zapolnila s plemenitim dejanjem, ki naj bi dvojno osrečevalo: tiste, ki so njeno delo kupili in one, ki bodo z njeno pomočjo gledali »svetleje« v nov dan.

Občutljivo nežna, a hkrati na trenutke tudi kot vulkan eksplozivna Olivia Bregant je skozi vse življenje iskala notranje umiritve in potešitve v številnih potezah čopiča, svinčnika ali oglja, v pritiskih in dotikih roke v kiparskem materialu, v iskanju skladnosti, harmonije in lepote likovne izpovedi. Njeno iskanje ni bučno odmevalo in ni bilo namenoma izpostavljeno javnemu sprejemanju in odobravanju; bilo je v prvi vrsti

njena intimna, globoka umetniška in človeška izpoved, ki jo je kot dobra opazovalka vsega živčnega in lepega v naravi izražala v likovni govoric.

Počasi in vztrajno je srkala vase slikarsko dediščino mest, v katerih je živela, se v muzejih in galerijah Rima, kjer se je za dalj časa ustavila, učila na delih starih mojstrov renesanse in baroka ter slikarsko zaživela ob odkritjih del modernistov 20. stoletja. V začetku sedemdesetih let se je njeno slikarsko polje pričelo postopoma barvno svetliti in kompozicijsko svobodneje dihati. V njena slikarska platna je stopila svetloba in vanje je zavel optimizem. Slikarkin spomin se vrača v rodne kraje, misli se prepletajo ob podziviljanju pokrajine in njene še neokrnjene lepote, njene roke izoblikujejo številne pejsaže: sprva

še ekspresivno podane, še vedno spoznavne, še vendar uje v narativne vpetosti, a vendar že izražene zgolj s sozvočjem barv. Olju se umakne nova fresko tehnika, ki ji je nudila dotlej njej nepoznano izrazno moč. Še vedno ji je v tem času najbolj pri srcu pejsaž, tokrat je to Posočje ali še pogosteje Kras. Kras, ki mu v slovenski ustvarjalnosti že desetletje sledimo v številnih umetniških zvrsteh, se je dotaknil tudi Olivie Bregant. Toda ne v njeni dramatičnosti, barvno opojni varianti, pač pa v bleščeči svetlobi rume- ne, svetlo rujavne in zelene barve.

V osemdesetih letih je v umetniškim slikarskem opusu opaziti izrazito cenzuro: vsebinsko izhodišče ni več iskala v pokrajini, pač pa zgolj v detalju, v koščku cvetočega travnika, v pravkar vzcvetelem cvetličnem grmu, v posameznem cvetu. Odslej njene oči še izrazitejšo iščejo svet

svetlobe in harmonije, svet toplih barv in odtenkov, svet cvetličnih gred in pisanega pomladnega travnika. Njeno umetniško sporočilo je na slikarski podlagi le igra barvnih prelivov - zdaj barvno skladnih z drobnim črnim akcentom, zdaj živopisanih v dramatično vijoličasto barvo se prelivaajočih. Ta njena umirjena barvna skladnost v svetlejših odtenkih se postopoma stopnjuje v močnejše kontrastnejše dishamronije. Njene misli se dotikajo mistike, vesoljstva, smrti in življenja. Olivie Bregant v zadnjih ustvarjalnih letih vsebina v pravem pomenu te besede, ne zanima več. Ne zanima je predmetna stvarnost ne pripovednost. Zanima jo zgolj pisani barvni preplet, melodija toplih in hladnih tonov in odtenkov, lirčno, a tudi dramatično podoživljenih in podanih, z možnim dekorativnim pridihom.

NELIDA SILIČ-NEMEC

Odhodi in prihodi na deželno letališče v Ronkah

Urnik velja od 25. marca 1990

Za	Št. poleta	Odhod autobusa	Odhod letala	Prihod letala
MILAN	AZ 313 dnevno	5.35	7.05	7.55
RIM	AZ 307 dnevno	6.00	7.30	8.40
DUNAJ	AZ 1256 sre/pet/ned	10.10	11.40	13.00
RIM	AZ 301 dnevno	10.00	11.30	12.40
FIRENCE	AZ 1257 sre/pet/ned	14.00	15.30	16.30
MILAN	AZ 315 dnevno	14.00	15.30	16.20
RIM	AZ 311 od pon do pet	14.30	16.00	17.10
RIM	AZ 303 dnevno	17.40	19.10	20.20

Iz	Št. poleta	Odhod letala	Prihod letala	Prihod autobusa
FIRENCE	AZ 1256 sre/pet/ned	10.10	11.10	12.00
RIMA	AZ 300 dnevno	9.30	10.40	11.30
DUNAJA	AZ 1257 sre/pet/ned	13.40	15.00	15.45
MILANA	AZ 314 dnevno	13.50	14.40	15.30
RIMA	AZ 310 od pon do pet	14.00	15.10	16.00
RIMA	AZ 302 dnevno	17.10	18.20	19.10
RIMA	AZ 306 dnevno	20.55	22.05	22.50
MILANA	AZ 312 dnevno	21.40	22.30	23.10

Letalska agencija (Trg Sv. Antona 1):
Splošne letalske storitve tel. 040/68017-630143-65108
Potniške rezervacije tel. 040/61506-61507
Potovanja-križarjenja-počitnice ... tel. 040/61996
Menjalniške storitve tel. 040/61996
Terminal ne Železniški postaji tel. 040/422711
Blagovni ekspedit (iz Trsta) tel. 040/62105
Blagovni ekspedit (iz Ronk) tel. 0481/778000 (FAX 474437)

Urniki potniške agencije:
od ponedeljka do petka 8-12.30 in 14.30-18.30
ob sobotah 9-12

Urniki urada na Železniški postaji:
od ponedeljka do petka 5.30-7, 8.30-12 in 13.30-18
ob sobotah zaprto

Urniki blagovnega ekspedita:
od ponedeljka do petka 8.30-12.30 in 14.30-18.30
ob sobotah zaprto

Agencijski uradi so zaprti ob nedeljah in praznikih, avtobusni servis je vedno zagotovljen in brezplačen. Ob dnevih, ko so agencijski uradi zaprti, lahko kličete deželno letališče na telefonsko številko 0481/7731.

Ob novinarski nagradi Bogdanu Tirnaniću

Kultura je tokrat premagala politiko

Znano, pravzaprav najbolj cenjeno jugoslovansko novinarsko nagrado "Veselka Tenžere", je letos prejel beograjski novinar in pisec, bolje rečeno "novinarski pisec", Bogdan Tirnanić. Rojen je bil leta 1941 v Beogradu, sodeluje pa pri beograjski "Borbi" kot novinar njene Nedeljske izdaje in njene takimenovane "Druge strani TV". To nagrado dodeljujejo ob vsaki obletnici revije "Danes", ki je konec februarja, zaobjema pa dela, ki so bila objavljena prejšnje leto.

V novinarskih krogih to nagrado najbolj cenijo, saj je izrazita "kulturna" nagrada, ki neposredno zadeva novinarske stvaritve, medtem ko je na primer nagrada "Moša Pijade", ki jo dodeljuje Novinarska zveza Jugoslavije, bolj "politična".

V obrazložitvi nagrade je žirija zapisala, da je Bogdan Tirnanić že proti koncu 60 let vlil v sestavke, ki jih je pripravil, "nov duh in občutljivost, nove tematike in pristope, s čimer je ustvaril novo bralno publiko, obenem pa tudi odprl nove kulturne smeri" v javnih občilih. Nagradili so ga kot izvirnega novinarja "kolumnista", ki je, kakor večinoma pišejo, globok kritik pojavov množične kulture in pa rezultatov sodobnih sredstev obveščevanja.

O njem sodijo predvsem, da je "kolumnist", kar pa je, kakor vemo, širok pojem; to je lahko novinar, ki ima redno na razpolago svoj stolpec, novinar, ki ima kjerkoli v časopisu pravico do svojega stolpca, ali pa tudi urednik kar cele strani. Kolumnist lahko pomeni še marsikaj, v bistvu pa je lahko le sposoben novinar, najbolj ugleden in najbolj bran, v vsakem primeru steber lista. Tirnanić je kot novinarski pisec, ali pa kot pisec - novinar nesporno med vrhunskimi jugoslovanskimi časnikarji, zlasti med tistimi, ki se ukvarjajo s kulturo.

Ugotavljajo, da je to pravi časnikarski "maratonec", ki nikoli ne neha teči. Njegova novinarska žilica nikoli ne usahne, tudi za kratek čas ne. Pisanje, zlasti novinarsko pisanje, je njegov takorekoč "umetniški poklic". Pričel je pisati leta 1964 v beograjski reviji "Srečanje" (Susret) in je pri tej reviji vztrajal do leta 1969, ko so jo prepovedali, naposled pa ukinili v tedanji prvi birokratski ofenzivi proti takimenovanemu liberalizmu. Že takrat se je rad ukvarjal s filmom in njegovimi pojavi, podpiral je nove filmske smeri in stvaritve, ki so nekako odsevale jugoslovanski neo-realizem, so jih pa obsodili kot "filme črnega vala".

Film je tudi pozneje, pri »Borbi«, bil njegova priljubljena zvrst, pa čeprav se je ukvarjal še z drugimi kulturnimi problemi. Lani pa so izdali dve njegovi knjigi, to je dve

knjigi Tirnanićevih izbranih del, ki sta imeli naslov »Pogled Paja Patke« in »Coca cola art.«.

Prva knjiga je posvečena stripu kot »komunikacijskemu sredstvu«, ki se čedalje bolj uveljavlja. Stripa ne berejo več le mladi, pač pa tudi odrasli. To je »plastična in učinkovita literatura«. Tirnanić ga imenuje »književnost v slikah«. Zlasti njegova je zasluga, da so strip takorekoč potegnili, kakor beremo, iz »kulturne kleti«, ga dokončno osvobodili »polkulturne oznake«. Strip, ki lahko izredno prepričljivo odslkava duh časa, je upravičeno vse bolj cenjen, bodisi da gre za Disneyeva dela, ali pa za stvaritve Jugoslavana Andrije Maurovića.

»Coca cola art.« pa zadeva problematiko reklame. Ne pritegne toliko kot prva knjiga, vendar je kar se da zabavna zlasti zaradi ironične stalnice. Obe knjigi, ugotavljajo kritiki, pa sta, kakor večina drugih Tirnanićevih del, v bistvu poetika z močnim sociološkim in psihološkim potezom. Publikaciji sta izrazito sodobno »novinarsko delo«, odlikuje ju lahkotnost sloga, »ki bralca prilepi na časopisne vrstice«. Nagrajencu pravzaprav priznavajo, da je nosilec novega in celo »pravega« stilizma.

V komentarjih ob dodelitvi nagrade (pri čemer upoštevajmo, da slovi v Jugoslaviji, poleg Bogdana, tudi Aleksander Tirnanić, pravtako »kolumnist«, ki je tudi konkuriral za to nagrado) je bilo slišati vrsto spoznanj. Tako na primer, da je Tirnanić uspel končno dokazati, da ni več »prepada« med kulturnimi novinarji in literati, kakor so marsikje še nedavno trdili zlasti književniki, ki niso uspevali. Kakorkoli, nagrajenec je uspel dvigniti »kulturnega novinarja« na še kako visoko raven. Danes tako-rekoč kategorija »novinarskih piscev« ni več sporna.

Superlativi, ki so mu bili izrečeni, so kar številni. Da je v pisanju bogat, pa tudi slikovit, pri vsebini pa da pogosto preseneča tako pri prologu, kakor pri epilogu določene tematike. Bistveno pa je pri Tirnaniću, da se zna ločiti od vsakršne ideologije; spoštuje mnenja, poglede, tudi »politiko«, vendar se ji ne podreja. O samoupravi v Jugoslaviji je že vseskozi trdil, da je to bolj farsa, predvsem pa skrivališče birokracije in protirazvojna postojanka. Pri letošnji nagradi (kakor tudi pri nagrajencu) izstopa zlasti, da so prevladali kulturni kriteriji nad politično ozkostjo.

V zadnjem krogu za letošnjo prvo Tenžerjevo nagrado so bili še Jelena Lovrić, Bože Žigo, Attila Balász, Mile Stojić, Aleksander Tirnanić, ki smo ga že omenili, Tanja Torbarina in Slavoj Žižek. Slednjega so nagradili z drugim priznanjem.

MIRO KOCJAN

Prvi polfinalni dvoboji v evropskih nogometnih pokalih V znamenju izenačenosti

RIM — Dvodnevni polfinalni boji v evropskih nogometnih pokalih so minili v znamenju velike izenačenosti, ki pred povratnimi srečanji še stopnjuje negotovost, kdo se bo uvrstil v finale. V šestih tekmah je prišlo do štirih zmag, vendar pa prednost zmagovalca v vseh štirih primerih znaša samo en gol. Italijansko-zahodnonemški dvoboj se je končal z zmago Italijanov, ki pa jih v povratnih tekmah čaka dokaj težka naloga, predvsem po lastni krivdi. Igralci Kölna se nemara še zdaj čudijo, kako jim je v finalu uspelo doseči dva gola in tako preprečiti, da bi se Juventus predčasno uvrstil v finale pokala UEFA. Nič manj zadovoljni niso igralci Werderja, ki so izenačili v 92' po res zelo grobi napaki obrambe Fiorentine in tudi francoski Monaco se ima zahvaliti posrečenemu avtogolu, da ni izgubil domačega dvoboja s Sampdorjo. Skratka, Italijani so igrali nekoliko nezrelo in naposled se je še najbolje odrezal Milan, ki je imel pred sabo res solidnega nasprotnika. Bayern bo moral v povratni tekmi ostreje napadati, kar zna biti proti Milanu usodno. Res je namreč, da so Sacchijski varovanci dosegli gol šele po (sporni) enajstmetrovki, toda igrali so okrnjeni, vrh tega pa so se morali »spopasti« še z domačim igriščem, čigar travnata površina je res v žalostnem stanju.

V drugi polfinalni tekmi pokala prvakov je Benfica lahko zadovoljen, da je na gostovanju v Marseilleju izgubil le z 2:1. Portugalska ekipa je sicer povedla, a za Erikssonove fante je bil to le začetek križevne poti. Francozi so stalno napadali, odločilen zadetek pa je dosegel izbrani strelec (s šestimi zadetki) pokala Papin.

V pokalu pokalnih zmagovalcev je belgijski Anderlecht v dvoboju z Dinamom iz Bukarešte zmagal »le« z 1:0, čeprav je dobre pol ure igral z možem več.

Nogometaša Kölna Goetz in Sturm sta bila po tekmi v Turinu - kljub porazu - zelo zadovoljna...

V Trstu srečanje predstavnikov FIGC in športnega tiska Predstavitev mlade reprezentance

Včeraj so v znani tržaški restavraciji predstavili javnosti sobotno mednarodno nogometno tekmo med italijansko reprezentanco B lige pod 21. letom in olimpijsko reprezentanco Egipta, ki jih sestavljajo igralci med 17. in 19. letom starosti. Predstavnštvo italijanske nogometne zveze FIGC je vodil sam trener mladih italijanskih nogometašev in Vicinijev pomočnik pri članski ekipi, ki se vneto pripravila na SP, Sergio Brighenti, prisotni pa so bili predstavniki deželnega športnega tiska, športni delavci in vodstvo drugoligaša Triestine, ki je srečanje priridilo.

Kljub vsekakor slavnostnem in prijateljskem vzdušju je med pogovorom prišlo na dan pereče vprašanje pomena mesta Trst v okviru mednarodnih športnih dogodkov, pomen, ki je vsekakor minimalen, saj je Trst vedno potisnjen v stran, ko gre za organizacijo večje športne, predvsem pa nogometne manifestacije. Jasno je, da na takem stadionu, kot je dotrajan »Grezar«, ni mogoče prirediti pomembnih mednarodnih tekem, zato pa se bodo morali tržaški športni delavci, dokler ne bo pač zgrajen novi stadion, zadovoljevati s takimi »toložilnimi nagra-

dami«, kot je ta, sicer še kar važna, tekma z Egiptom.

Pa preidimo k sobotni tekmi. Trener Sergio Brighenti je sklical sledeče igralce: vratarja - Mancini (Foggia), Simoni (Pisa); branilci - Benarrio (Padova), Festa (Cagliari), Minotti (Parma), Polonia (Triestina), Sordo (Torino), Zanutta (Reggiana); vezni igralci - Capoli (Cagliari), Fiorentini (Pisa), Gelsi (Pescara), Masolini (Brescia), Orlando (Reggina), Pizzi (Parma), Venturini (Torino); napadalci: Baiano (Avellino), Ganz (Parma), Lentini (Torino).

Med tiskovno konferenco trenerja Brighentija je prišlo na dan mnogo »nogometnih« problemov, predvsem pa se je razvila razprava o pomenu in ovrednotenju mladih nogometašev v Italiji. Brighenti (in seveda njegov »nadrejeni« Vicini) meni, da je prihod prevelikega števila »tujcev« (govori se celo o petih!), prava katastrofa za italijanski nogomet, saj bodo izrinili predvsem mlade igralce in trdi nadalje, da je ta postava Egipta izredno močna, nazadnje pa dodaja, da je izbral Tržačana Polonio v ekipo, ker pač redno igra, Pasqualinija pa ne, ker le poredko stopa na igrišče v vrsti Giacomini-jeve enajsterice. (dj)

Nepričakovana vest med pripravami za VN S. Marina v Imoli Ferrari bo prihodnje leto dobavil motorje Minardiju

IMOLA — Avtomobilska hiša Ferrari bo v prihodnji sezoni dobavila svoje 12-valjne motorje italijanski hiši Minardi, ki ima svoj sedež v Faenzi. Vest je kot strela z jasnega udarila včeraj med pripravljalnimi vožnjami za VN S. Marina v Imoli.

V pripravah na VN S. Marina je medtem včeraj dosegel najboljši čas Alain Prost, ki je s svojim ferrarijem prevozil progo v 1'26"99, drugi pa je bil Senna (1'27"094).

Sales ostaja pri Benettonu

TREVISO — Riccardo Sales bo vodil košarkarsko ekipo Benettona, ki nastopa v italijanski A-1 ligi, vse do konca letošnjega prvenstva. Trener se

je odločil, da bo ostal na trenerskem mestu po pogovoru s predsednikom društva Lucianom Bortolettom. Sales so nekateri prenapetosti napadli in grobo žalili po nedeljskem porazu ekipe; po njihovem mnenju naj bi bil trener kriv za neuspešno sezono ekipe iz Trevisa...

V Vidmu razstava Svetovni nasmeh

VIDEM — Mordillo, Forattini, Pericoli in Pirella ter drugi znani vinjetisti bodo razstavili svoje vinjete na temo nogometa na razstavi, ki jo bodo v okviru svetovnega nogometnega prvenstva odprli 3. maja v Vidmu. Prireditelji so dali razstavi pomenljiv naslov Svetovni nasmeh.

Jutri začetek drugega ekipnega teniškega prvenstva na Goriškem

Jutri se bo začelo drugo ekipno teniško prvenstvo za goriška društva, ki ga prireja TO ZŠŠDI za goriško pokrajino. Tudi letos je številno vpisanih ekip nadvse razveseljivo. Prijavilo se je namreč 12 moštev, ki bodo kar se tiče zemljepisne razporeditve predstavljale skoraj v celoti goriško pokrajino, tako da lahko upravičeno govorimo o goriškem prvenstvu.

Organizator je pred dnevi razdelil ekipe v dve skupini. V tem prvem delu tekmovanja se bodo vse ekipe srečale med sabo. Velja opozoriti, da se bodo posamezna srečanja odvijala po sistemu Davisovega pokala za ženske (dve posamezni srečanja in dvojice). Ob koncu prvega dela bosta napredovali v polfinale prvouvrščeni ekipi iz obeh skupin. Zmagovalca se bosta nato pomerila v velikem finalu, ki bo letos na Vrhu.

SKUPINA A
1. kolo: NAŠ PRAPOR - JUVENTINA (Vrh, nedelja 8. 4. ob 9. uri); MLADOST A - DOM B (Doberdob, nedelja

8. 4. ob 9. uri); O. ŽUPANČIČ - KRAS (Štandrež, sobota 7. 4. ob 15. uri).

SKUPINA B
1. kolo: MLADOST B - NAŠ PRAPOR B (Doberdob, sobota, 7. 4., ob 15. uri); VAL - GABRJE (Štandrež, nedelja, 8. 4., ob 9. uri); DANICA - DOM A (Vrh, sobota, 7. 4., ob 15. uri). (mal)

V Šempasu motodirki za državno prvenstvo

Na znani motokros progi v Šempasu (Nova Gorica) bo v nedeljo spet živahno, saj bosta tu potekali kar dve dirki za državno prvenstvo in sicer v razredu do 80 ccm in 125 ccm. Organizatorju AMD Gorica se je prijaviло veliko število voznikov, med njimi skorajda vsi najboljši v teh dveh razredih, na čelu z lanskoletnim prvakom v močnejši skupini Janezom Juhantom.

V nedeljo dopoldne bodo vožnje za trening, uradni del tekmovanja, ki vsakokrat privabi ob atraktivno progo, veliko gledalcev, pa se bo pričel ob 13.30. (Ervin Čurlič)

Statistični pregled skupine L v 3. nogometni amaterski ligi Gaja z najprodornejšim napadom

Vratar Gaje Zemanek je bil letos prisoten vseh 22 tekem

1. Z zaostalo tekmo Romana - Sant'Andrea (0:1) se je minulo soboto končalo letošnje nogometno prvenstvo 3. AL - skupina L. Kot običajno smo zato naredili statistični pregled tega prvenstva, v katerem so igrali štiri naše ekipe s Tržaškega (Breg, Gaja, Kras, Primorec). Prvenstva ni mogoče primerjati z lanskim, ker je lani v tej skupini igralo 13 ekip, letos pa jih je bilo 12.

Povratni del, ki se je začel 14. 1. 90, je potekal v znamenju lepega vremena, saj so odložili le eno samo tekmo in še to zaradi odsotnosti sodnika. O rezultatu neodigrane tekme Romana - Kras pa je odločala disciplinska komisija, ki je na podlagi člena 7. nogometnih pravil dodelila Krasu zmago 2:0 brez borbe.

Prvenstvo je kot znano osvojila Gaja, ki je v 22 tekmah zbrala 36 točk (lani so zarjani v 24 tekmah zbrali točko več). V 132 tekmah je skupno padlo 345 golov (166 v prvem in 179 v povratnem delu prvenstva), kar pomeni, da sta bila v povprečju 2,6 gola na tekmo. Največ golov (25) je padlo v 22. kolu, najmanj (9) pa v 20. kolu. Skupno se je 36 (22 v prvem in 14 v drugem delu) tekem končalo pri neodločenem rezultatu. Največ delitev

točk (3) je bilo v 12. in 13. kolu, brez neodločenih izidov pa so se končale tekme 14., 16., 18. in 22. kola.

Najprodornejši napad je z 48 zadetki imela Gaja, ki je tudi doživela najmanj (2) porazov, ter skupno z Opicino dosegla največ (16) zmag. Drugouvrščena Opicina pa je dobila najmanj (14) golov ter dosegla najmanj (2) neodločenih rezultatov. Najbolj ranljivo obrambo pa je imela Hermada, ki je dobila kar 47 golov. Vsi ostali »negativni rekordi« pripadajo zadnjejuvrščeni Romani, ki je dala najmanj (9) golov, doživela največ (13) porazov in dosegla samo dve zmagi.

GAJA

S 36 točkami je Gaja zasedla prvo mesto na lestvici in si s tem zagotovila napredovanje v 2. AL. Lani so gajevci s tekmama več zbrali 27 točk in pristali na petem mestu. V prvem delu prvenstva je Gaja zbrala 16 točk (6 zmag, 4 remije, 1 poraz).

V drugem delu prvenstva so zelenorumeni na Padričah premagali vse nasprotnike (Hermada, Kras, S. Andreo, Junior Aurisino in Romano). Zbrali so 10 točk, dali kar 15 in prejeli le 3 gole.

BRUNO RUPEL

(se nadaljuje)

obvestila

SK DEVIN priredi v nedeljo, 8. aprila, 4. pohod za »Memorial Mirka Škabarja« od Praprota do Repna. Vabljeni!

ŠZ SLOGA - PLANINSKI ODSEK vabi svoje planince v nedeljo, 8. t. m., na pohod za »Memorial Mirka Škabarja«. Zbirališče ob 8.30 v Praprotu. Na pohodu je za približno tri ure hoje.

SK BRDINA vabi vse tekmovalce, člane in simpatizerje, da se udeležijo nagajevanja najboljših športnikov ob zaključku uradne smučarske sezone. Nagajevanje bo jutri, 7. aprila, ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Sledita družabnost in zakuska.

NOGOMETNI KLUB BOR vabi člane na 2. redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 9. aprila, v klubskih prostorih Bora (Vrdeška cesta) ob 19. uri v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju. Vabljeni.

danes igra za vas - danes igra za vas

Jasna Parovel

Jasna Parovel (letnik 1970) iz Zabračca ima za sabo kljub mladim letom pestro in uspešno športno kariero. Najprej se je bavila s plavanjem, že peto leto pa se popolnoma posveča »železnemu konjičku«. Prvo motociklistično tekmovanje je opravila oktobra 1987 na Grobniku, svoj največji uspeh pa je dosegla na lanskem italijanskem državnem prvenstvu, ko je delila odlično končno drugo mesto. Letošnje DP je tudi dobro začela s tretjim mestom. Prejšnji teden je Vanek Banello pravilno zadel osem izidov.

totocalcio

Ascoli - Udinese	X
Atalanta - Napoli	X 2
Bari - Lazio	1
Bologna - Milan	X 2
Verona - Genoa	1
Inter - Cesena	1
Juventus - Cremonese	1
Roma - Fiorentina	1 X
Sampdoria - Lecce	X
Montevarchi - Lucchese	1 X 2
Ischia - Palermo	X
Forlì - Rimini	1 X
Riccione - Vis Pesaro	1 X 2

konjske dirke - konjske dirke

1. Modena (kasaštvo): Express (sk. 1) ima ugodno štartno pozicijo, zato je naš favorit. Indro Park (2) ob povratku na velodrom ni imel sreče, a lahko tokrat zmaga. Masivni Friedly Face (X) bo zanesljivo med protagonisti.

2. Montecatini (kasaštvo): Rambo Jet (1) je favorit, a omeniti velja tudi regularnega Fire Exit (X). Visoko cenijo tudi konja Amin Dada (1).

3. Taranto (kasaštvo): Donowa Ci (X) je tudi tokrat naš favorit, čeprav bo štartal iz druge vrste. Obdobje odlične forme preživlja tudi konj Impotent Horse (2). Omembo zasluži tudi regularni Effetto (1).

4. Torino (kasaštvo): Fletcher Ram (X) je bil na zadnjih dirkah vedno med nagrajenci. Najnevarnejši tekmeč zanj je Friulano (2). Presenetni lahko Dillon (1).

5. Rim (galop): Skupina 2 s Triglinskyjem nudi možnost za ugodno stavo. Zlasti bi se lahko izkazal naj Leopoldo di Lorena (X). Omenimo tudi še regularnega Brigato (1).

6. Milan (galop): Kot favorita naj omenimo konja Abbot Ruler (1). Nestalni Original Trip (x) bi lahko presenetil. Pozor tudi na povratnika Tequilo Rama (2).

DIRKA TRIS

Naši favoriti: Kelly Harper (št. 3), Don Shap (4); Opernstar (16). Za sisteme: Todi La Rocca (10), Mr. Pipp (7), Ruchettee (8).

totip

1. — prvi	1
2. — drugi	X 2
3. — prvi	1
4. — drugi	X 2
5. — prvi	X 2
6. — prvi	1
7. — drugi	X 2

Ob koncu prvega dela mladinskega košarkarskega prvenstva Zadovoljiv obračun za borovce in Jadran Farco

Končal se je prvi in izločilni del mladinskega državnega košarkarskega prvenstva, na katerem sta nastopili tudi naši ekipi Bora Radenska (skupina A) in Jadrana Farco (skupina B). Tako borovcem kot jadrancem ni uspelo podvig, da bi se uvrstili v nadaljnji del, saj je bila za oba naša predstavnika konkurenca le prehuda. V A skupini so bili namreč tržaški Stefan, Electrolux iz Pordenona in beneški Hitachi vsaj za razred boljši, v B skupini pa so izstopali Virtus iz Padova, goriški San Benedetto ter Hesperia iz Conegliana.

Obe naši ekipi sta nastopili s spremljivo srečo in sta tudi zasedli temu primerno mesto - sredino lestvice. Borovci so bili po 22 kolih (v A skupini je bilo namreč 12 ekip) z 20 točkami sedmi, jadranci pa po 20 kolih (v B skupini je bilo samo 11 ekip) s 16 točkami peti.

Z razliko od ostalih ekip pa sta naši nastopili s košarkarji, med katerimi jih je bilo več, ki so igrali tudi v članskih moštvih (D in B-2 lige). Naj omenimo Smotlaka, Areno, Paulino, Bajca itd. pri Boru Radenska in Oberdana, Pertota, Staniso, Battinija, Crismo itd. pri Jadranu. Zato je tudi umevno, da je bil cilj obeh naših trenerjev Andreja Žagarja (Bor Radenska) in Valterja Vatočca (Jadran Farco) bolj kot končna uvrstitev predvsem ta, da igrajo mladinci v svoji kategoriji čimveč in nato tudi pomagajo članski ekipi.

Našima trenerjema Žagarju in Vatočcu smo tako postavili naslednji vprašanja...

Mislili, da je bil nastop na tem državnem prvenstvu koristen?

ŽAGAR: »Na vsak način je bila poteza, da je društvo vpisalo ekipo na to prvenstvo, vsekakor pozitivna. Sicer je bila ta skupina zelo neizenačena glede kakovostne razlike, nekaj ekip je namreč glede kvalitete močno zaostajalo, odigrali pa smo 12-14 zelo dobrih tekem. Upam tudi, da so igralci glede tehničnega in taktičnega znanja tudi precej odnesli. Jedro naše mladinske ekipe sestavljajo igralci, ki so tudi pomembni za člansko ekipo. Drugi mladinci pa bolj malo igrajo pri članih in zato so prav ti igralci lahko v tem prvenstvu več igrali. Skratka, mislim, da je bil nastop v tej ligi vsekakor koristen.«

VATOVEC: »Absolutno, bil je koristen! V tem prvenstvu je prišlo do selekcije. Začeli smo z 12 igralci, ostalo pa jih je pet. Tisti namreč, ki so seveda imeli voljo trenirati in garati. Žal pa niso nehali igrati samo neperspektivni igralci, temveč tudi tisti, ki bi lahko igrali vidno vlogo v članski ekipi. Šport pa je selekcija in uspeva le tisti, ki poleg talenta pokaže predvsem veliko voljo do dela na treningih in tekmah. Tako vemo, na koga lahko v naslednji sezoni računamo, da ne pride do neprijetnih situacij kot v tej sezoni, ko smo krpali ekipo in nekajkrat smo celo tvegali izgubiti brez boja. In prav zato je bil nastop na le-

tošnjem prvenstvu koristen, ker je prišlo do prave selekcije.«

Si z uvrstitvijo svoje ekipe zadovoljni?

ŽAGAR: »V glavnem sem, čeprav bi lahko zmagali na nekaterih tekmah, ki smo jih tesno izgubili. Pokazalo pa se je pomanjkanje taktične pripravljenosti. Pa tudi smolo smo imeli s poškodbami in boleznijo. Zaradi poškodbe nam je za vso sezono zmanjkal Peter Ažman, šest tekem pa je bil odsoten tudi Gobbi. Sicer pa mislim, da tudi ob popolni postavi se ne bi uvr-

stili v nadaljnjo fazo tekmovanja, saj so Hitachi iz Benetk, tržaški Stefan in Electrolux iz Pordenona objektivno močnejši od nas. Vse te ekipe so imele tudi to prednost, da so lahko vedno skupno trenirale, ker so imele na razpolago po deset mladincev, medtem ko je pri nas več mladincev igralo tudi v članski ekipi. S tem pa, da smo domače prvenstvene tekme igrali v Nabrežini, smo tako vse prvenstvene tekme v bistvu igrali v gosteh. Pri tem pa bi se seveda spet zahvalil vsem, ki so poskrbeli, da smo lahko naše tekme

igrali v Nabrežini, kajti nasprotno bi zelo težko dobili razpoložljivo telovadnico. Če upoštevamo vse te okoliščine, sem z našo uvrstitvijo še kar zadovoljen.«

VATOVEC: »Uvrstitev na kateremkoli mladinskem prvenstvu sploh ne sme biti, po mojem, glavni cilj nobelega društva, in to iz enostavnega razloga, ker se mora na teh prvenstvih predvsem vzgajati igralce. Vzgjajati pa jih je treba na tistih igralnih mestih, ki naj bi jih zasedali v članskih ekipah. Po mojem je namreč nesmiselno, da na primer 190 cm visok košarkar igra na mestu centra itd. Za igranje moderne košarke je tudi nujno, da v obrambi igraš mož-moža in ne conske obrambe. Samo na tak način boš lahko zgradil košarkarja, ki ti bo jutri koristen. Verjetno bi mi osvojili mnogo več tekem, če bi igro prilagodili situaciji. V naši skupini se je namreč prevečkrat zgodilo, da so naši nasprotniki v prvih minutah igrali obrambo mož-moža, potem pa so uvideli, da je lažje igrati v conski obrambi in so tako tudi zmagali, niso pa mislili na bodočnost. Ne glede na zmago ali poraz smo mi igrali agresivno vso tekmo in smo tudi skušali igrati z maksimalnim ritmom. To je zame pomembnejše kot končna uvrstitev, vsaj v tej ligi.« (jan)

Končni lestvici prvega dela prvenstva

SKUPINA A			SKUPINA B		
Stefanel TS	22 21	1 2172:1441 42	Virtus PD	20 18	2 1868:1488 36
Electrolux PN	22 20	2 1916:1540 40	San Benedetto	20 18	2 1872:1339 36
Hitachi VE	22 18	4 2202:1962 36	Conegliano	20 16	4 1731:1465 32
Fantoni UD	22 14	8 1861:1674 28	Oderzo	20 11	9 1665:1611 22
Don Bosco	22 14	8 1901:1827 28	JAD. FARCO	20 8	12 1793:1835 16
Solvay Tržič	22 12	10 1827:1854 24	Soteco	20 8	12 1412:1588 16
BOR RAD.	22 10	12 1864:1887 20	Tecnoce	20 8	12 1549:1640 16
Gazzera	22 9	13 1602:1693 18	Autosandra	20 8	12 1431:1521 16
Ferrovio	22 7	16 1669:1910 14	Ardita Gorica	20 7	13 1653:1885 14
POM Tržič	22 3	19 1694:2174 6	Virtus UD	20 5	15 1509:1801 10
Arte Gorica	22 2	20 1527:1993 4	Ricreatori	20 3	17 1508:1660 6
Libertas TS	22 2	20 1593:1521 4			

Odločilno srečanje v košarkarski D ligi

Zadnje upanje za Bor Radensko

»Domači poraz z Nerveso nam je zares zapletel položaj. Če poleg tega upoštevamo še, da so vsi naši neposredni nasprotniki v boju proti izpadu zmagali, je naša situacija še bolj kritična,« nam je pred nedeljskim gostovanjem v Gorici proti Arteju dejal Borov trener Andrej Žagar.

Res je, štiri kola pred koncem prvenstva D lige so Borovi košarkarji v zelo težkem položaju. Trenutno so na predzadnjem mestu lestvice s 16 točkami in torej zaostajajo šest točk od skupine štirih ekip (Intermuggia, Nervesa, Ardita Gorica in POM Tržič), ki jih imajo po 22. V nižjo ligo izpadejo štiri moštva. Če bi se namreč sedaj končalo to prvenstvo, bi v promocijsko prvenstvo izpadli Latisana in goriški Arte (18 točk), Bor Radenska (16) in Autosandra (12).

Da bi borovci še rahlo upali na obstanek v ligi, morajo zato nujno v nedeljo zmagati v Gorici proti Arteju, kajti nasprotno bi bila njihova usoda dokončno zapečateni. Nedeljski Borovi nasprotniki so v prejšnjem kolu s točko razlike premagali Intermuggio in to kar v gosteh.

Tekma Arte - Bor Radenska bo v nedeljo v Gorici s pričetkom ob 11. uri. (jan)

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Košarkarsko promocijsko prvenstvo na Tržaškem je verjetno povsem izgubilo vsak »čar« predvsem za vrh lestvice, medtem ko ostaja tri kola pred koncem še kar zanimivo glede obstanka v ligi, saj so na dnu lestvice tri ekipe z enakim številom točk (Lavoratori del Porto, CUS Trst in Fiamma).

Po velikem derbiju prejšnjega kola, ko je miljski CGI v Repnu premagal Kontovelovo moštvo, je seveda jasno, da so novi četroligaši Miljčani.

Glede sobotne tekme v Repnu je disciplinska komisija košarkarske zveze dokaj ostro ukrepala proti Kontovelu, saj bo morala Kontovelova članska ekipa dve domači tekmi igrati za zaprtimi vrati, igralca Valterja Bana pa je izključila za dve koli. V istem sporočilu pa je košarkarska zveza tudi pohvalila Kontovelove odbornike, ki so po koncu tekme prepričali, da bi skupina prenapetežev obračunala s sodnikoma.

Kontovelci bodo tako v 20. kolu te lige v nedeljo igrali v gosteh proti moštvu Lavoratori del Porto (ob 9.30 v domu Ervatti). V »normalnih okoliščinah« bi bili Kontovelci vsekakor nesporni favoriti na tem srečanju. Kako

pa bodo tokrat igrali po porazu z miljskim CGI?

V gosteh bo v nedeljo zaposlena tudi Cicibona (ob 11.00 v telovadnici, v Ul. della Valle), ki se bo spoprijela z nevarnim Scoglietto, ki ima sicer 6 točk manj od naših predstavnikov, je pa na domačem igrišču zelo neugoden nasprotnik. (jan)

NA GORIŠKEM

Brumnovi varovanci bodo jutri v poslednjem kolu letošnjega promocijskega prvenstva gostovali v Gradežu proti močni istoimenski ekipi. Domovci so v prejšnjem kolu prisiljeno počivali zaradi odsotnosti sodnikov, jutri pa bodo najverjetneje nastopili v okrnjeni postavi. V prvem srečanju proti Gradežu so naši potegnili krajši konec v zadnjih treh minutah tekme, potem ko so bili popolnoma enakovredni tekme. Tokrat so igralci Gradeža nedvomno favoriti. Srečanje med Gradežem in Domom Gometal bo ob 17.30 v občinski športni palači v Gradežu.

Sicer bodo Brumnovi varovanci morali pred iztekom prvenstva nadoknaditi še dve srečanju. Prvo bodo že v torek, 10. t. m., ko se bodo ob 20.15 spoprijeli v Pierisu proti zadnjevršeni ekipi Asquini. (af)

Odbojka na Goriškem

Soča Sobema še v vodstvu v 1. moški diviziji

1. ŽENSKA DIVIZIJA

V petnajstem kolu ni prišlo do novosti. Mossa je zanesljivo v vodstvu, na drugo mesto se je povzpela ekipa Libertas Cormons. Od slovenskih ekip je zmagala Soča, Agorest pa je potegnil krajši konec.

IZIDI 15. KOLA: Svag Dizorz - Grado 3:0, Farra - Soča CDR 1:3, Agorest - Azzurra 0:3, ACLI Ronchi - Lib. Cormons 2:3, Mossa - Lib. Villesse 3:2.

LESTVICA: Mossa 30, Lib. Cormons 24, ACLI Ronchi 22, Soča CDR 18, Farra in Azzurra 16, Fincantieri in Agorest 12, Villesse 10, Sale Sicilia, Svag Dizorz in Grado 6.

1. MOŠKA DIVIZIJA

V 12. kolu ni prišlo do presenečenja. Vodilna Soča ostaja na najvišji stopnički na razpredelnici; drugouvrščeni Caldini pa vsekakor ne popušta. Tudi Olympia je prišla na svoj račun. Naš prapor je zmagal, kljub stalnim težkočam s telovadnico. Ekipa je bila primorana že dvakrat nepredvideno počivati. Prav v tem tednu je goriška odbojkarjska federacija posredovala nov koledar tekem, kar se tiče domačih srečanj našega prapora.

IZIDI 12. KOLA: Armonia e salute - Olympia 1:3, Caldini - Grado 3:0, Soča Sobema - Staranzano 3:0, Lib. Cormons - Naš prapor 0:3, Intrepida - ACLI Ronchi 3:2.

LESTVICA: Soča Sobema 22, Caldini 20, Olympia 16, Intrepida 14, Staranzano 12, Naš prapor 10, Grado 8, Armonia e salute 4, Lib. Cormons in ACLI Ronchi 2.

UNDER 16 ŽENSKE

V prvem polfinalnem srečanju je ekipa Soče Gostilna Devetak za las klonila močni ekipi Sansona iz Ločnika z izidom 2:3 (1:15, 15:8, 7:15, 16:14, 8:15). V povratnem srečanju v Ločniku, ki so ga odigrali nekaj dni od tega je Soča stopila na igrišče trdno odločena, da premagaja sicer močnejše nasprotnice. Žal pa je podlegla tudi tokrat po tie-breaku. Končen izid je torej: Sanson - Soča Gostilna Devetak 3:2. Soča je torej izločena, vendar po dveh tie-breakih. Izkazala se je torej za dobro ekipo, ki je povsem zaslužno sodelovala v polfinalnem delu prvenstva under 16 v ženski konkurenci.

UNDER 16 MOŠKI

Goriška odbojkarjska zveza je posredovala koledar tekem te kategorije. Vpisalo se je pet ekip, med temi sta dve slovenski: Soča Sobema in Olympia. Prvo kolo bo na sporedu 10. in 13. aprila, turnir se bo zaključil sredi junija. (MJ)

Fotografski utrinki z zamejskega prvenstva v smučanju

V nedeljo je bilo v Sappadi letošnje 10. zamejsko prvenstvo v smučanju, na katerem je dosegla najboljši čas Franciška Rapotec (SO Breg) pred Igorjem Vodopivcem (na sliki levo nosi zmagovalko). Tekmovanja se je udeležilo 130 smučarjev, ki so se pomerili v vseh starostnih kategorijah (na gornji sliki v sredini start »baby sprinterja« Deana Santija). Na spodnji sliki v sredini: gneča na ciljnih ravnini ob razpredelnici z lestvicami. Desno: vodja tekmovanja, brežanski smučarski faktotum Mario Rapotec, zadihan po prihodu na cilj

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 4 - din (40.000 - din), naročnina za zasebnike mesečno 70 - din (700.000 - din), polletno 390 - din (3.900.000 - din), letno 780 - din (7.800.000 - din).
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povprečno 20%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST 1, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPL.
Mail oglaš: 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

petek, 6. aprila 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristolri 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja in tiska ZTT Trst FIEG Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Danes bo o dramatičnem položaju razpravljala vlada Suša in žeja ne pestita le Italije temveč skoraj celotno Sredozemlje

RIM — Zadnje deževje je le delno omililo sušo nad Italijo, tako da se bo kljub temu danes sestala vlada, ki bi morala sprejeti izredne ukrepe za pomoč prizadetim območjem. S sušo pa se ne ubada samo Italija, dramatične vesti prihajajo domala iz vseh sredozemskih držav. Poleg Italije pestijo posledice neobičajne zime brez dežja in snega tudi Jugoslavijo, Grčijo, Francijo, Španijo, magrebske države in Izrael.

V Italiji je položaj še vedno dramatičen. Zadnje deževje je nekoliko namočilo razsušeno zemljo na severu, ni pa povečalo vodnih rezerv, tako da se ni spremenil nivo vodnih rezerv. Gladina Tibere je pod stoletnim minimumom, v Beneški laguni pa se v posmeh privrženecv teorije o topli gredi, ki naj bi povzročila dvigovanje morske gladine, sprijemajo z neobičajnimi oseki, tako da je neplodnih kar 180 kanalov v Benetkah in v laguni. V južni Italiji so morali zaradi pomanjkanja vode in pašnikov zaklati kar 15 odstotkov vse živine, pridelek agrumov je nepopravljivo prizadet, tako da so procesije in molitve za dež nekaj povsem običajnega. Jutri bo v Caltanissetti »pohod za vodo«, ki ga organizira sindikalna zveza CGIL, CISL in UIL, kot odgovor na mačehovski odnos oblasti do vprašanja oskrbe z vodo. Suša nad Italijo je namreč razgalila vse pomanjkljivosti od dotrajanih vodovodov do razdrobljenosti infrastruktur, ki so glavni krivec za sedanjo žejo.

Grška pravoslavna cerkev je prejšnjo nedeljo s procesijami in vsedravnim molitvijo za dež ljudstvu vsaj povedala, da sočustvuje z njihovimi težavami. Če do maja ne bo deževalo, bo skoraj v celoti propadel ves grški pridelek. V Atenah je uporaba vode že omejena, podobne ukrepe bodo sprejeli tudi v drugih krajih, ker v nasprotnem primeru ne bodo uspeli nuditi niti minimalnih količin vode. Grčija je že zaprosila za pomoč Evropsko skupnost, ker ji grozi prava »vsedravnna katastrofa«.

V Franciji je položaj protisloven. Medtem ko v atlantskem delu suše še ne občutijo, v osrednjih delih države primanjkuje 40 odstotkov vodnih rezerv, na jugu pa je položaj že dramatičen, ker so skoraj vsa vodna zajetja prazna, kjer pa je še kaj vode, je ta nasičena z nitrati in dušikovimi solmi, tako da je za pitje že oporečna.

Za razliko od Francije je v Španiji najhujše na severu. Baskijo pesti najhujša suša v zadnjem stoletju. Z omejevanjem so začeli že oktobra, kar pa ni pomagalo, saj je sedaj pitna voda v Bilbau in Vitorii na razpolago le 12 ur dnevno. V Navarri in Kataloniji je uničenih 85 odstotkov poljščin.

Se huje je v Tuniziji, ki jo že tretje leto pesti suša, tako da je morala uvoziti ogromne količine žita iz ZDA. Južno Tunizijo, tako imenovani pustinski pas Tela, pa pestijo katastrofalne poplave. Podoben položaj je tudi v Alžiriji in Libiji, medtem ko Izrael še kar uspešno kljubuje suši, kljub temu da tudi tu beležijo za 25 odstotkov manj padavin.

Zastrazen Tienanmen

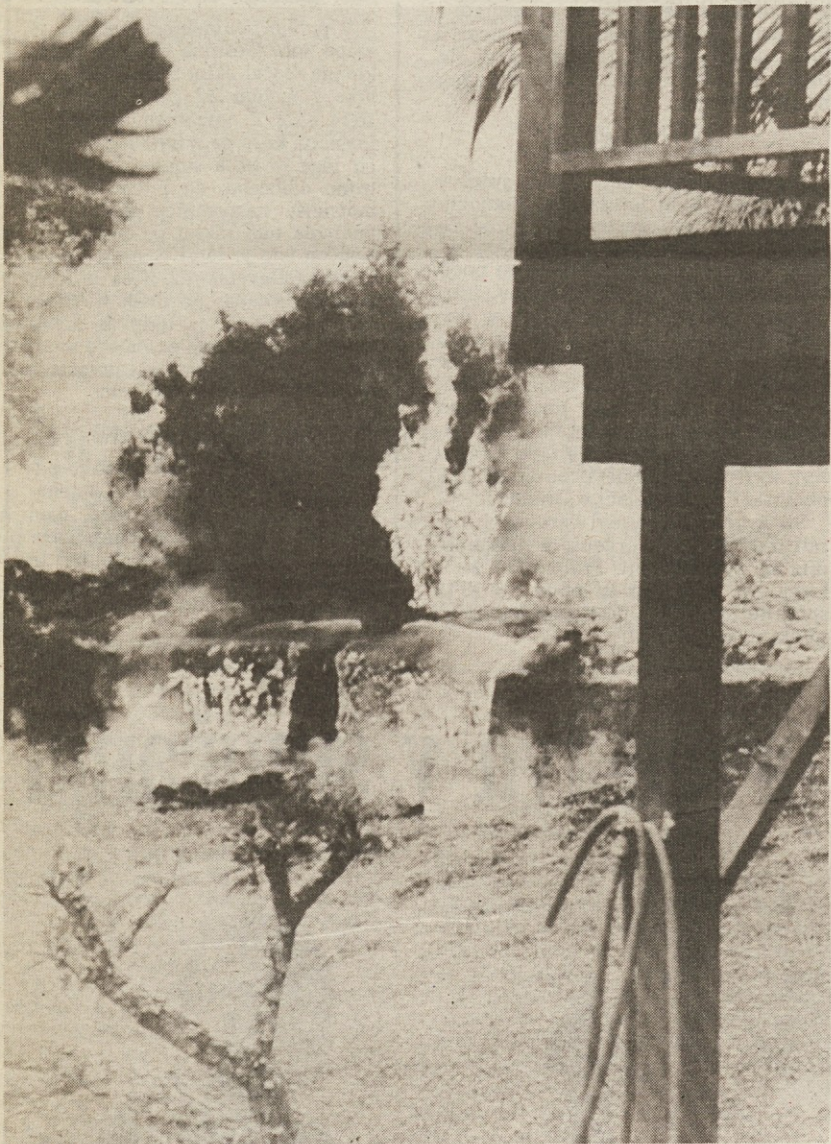

PEKING — Kitajske oblasti so včeraj ponovno zaprle osrednji pekinški trg Tienanmen, v bojzani, da bi ne prišlo do novih študentskih neredov.

Na Kitajskem so namreč včeraj proslavljali Quingming, dan mrtvih, ki bi lahko sprožil iskro novih neredov s strani študentov in reformistov, ki bi praznik izkoristili za spomin na lanski krvavi upor.

Na sliki (teletoto AP): tako so včeraj vojaki zastrazili Tienanmen

Za reko lave ni ovir

Reka lave iz vulkana Kilauea na Havajih že ogroža stanovanjske hiše v Kalapana Gardens Subdivision. Lava iz vulkana odteka neprekinjeno že od leta 1983, doslej pa je uničila 76 domov in povzročila za več kot 20 milijonov dolarjev škode (Teletoto AP)

Švicarji vse manj zaupajo svojim bankam

ŽENEVA — Švicarji začenjajo počasi izgubljati zaupanje v svoje banke in po rezultatih zadnje ankete, ki sta jo pripravila dva tednika, jih je kar 61,1 odstotka prepričanih, da v njihovih bankah pogosto perejo umazan denar, ki v državo bankirjev priteka od prodaje mamil. Le 2,6 odstotka vprašanih pa jih je bilo mnenja, da se kaj takega v bankah sploh ne dogaja.

Toda to še ni vse. Kar 36 odstotkov anketirancev je povedalo, da domačim bankam ne zaupajo več, ravno toliko pa jih je prepričanih, da se bodo razmere na švicarskem finančnem trgu v primerjavi s svetovno konkurenco v bodoče še poslabšale. Kljub vsemu pa ostajajo zvesti svojim bankirjem, saj bi le 1,7 odstotka švicarjev odprlo svoj račun v tuji banki, kar 71,7 odstotka pa bi jih ta račun odprlo v domači banki.

Med najstniki nevarno raste število samomorov

RIM — V zadnjih dveh letih se je število samomorov med italijanskimi najstniki skoraj podvojilo. Vznemirljiv podatek je sad raziskave, ki jo je opravil statistični zavod Ispes in ki jo je zgovorno naslovil »Poslednja izbira«. Raziskovalci sicer niso poglobili socioloških in patoloških aspektov tega grozljivega pojava, rezultati pa niso za to nič manj vznemirljivi. V prvih sedmih mesecih leta 1989 je naredilo samomor 50 še ne polnoletnih adolescentov. V drugi polovici leta se je število nekoliko zmanjšalo, vendar se je povečalo število starejših samomorilcev, največ sedemdesetletnikov.

V svetu pride vsako leto do štirih milijonov poskusov samomora, vsak dan pa ta poslednji korak uspe najmanj tisoč nesrečnežem. Med evropskimi državami je na prvem mestu Madžarska, kjer si vzame življenje 361 oseb na milijon prebivalcev, sledijo Danska (251), Avstrija (235) in Švica (299). Italija je na repu lestvice s 70 samomorji na milijon prebivalcev. Grozljive so tudi številke, ki prihajajo iz ZDA in SZ, kjer je samomor na četrtem mestu seznamu smrtnosti.

Raziskava Ispesa je pokazala tudi, da si vzame življenje odločno več severnjakov kot južnjakov, največ samomorov pa zabeležijo v velikih mestih. Samomorilke so v glavnem odločijo za »tihu« smrt, kot je zastripitev, največkrat zaužijejo prekomerno količino pomirjaval in uspavalnih tablet, moški pa večinoma sežejo po strelnem orožju, verjetno v prepričanju, da je taka metoda nepogrešljiva. Vzrok, ki najpogosteje pripelje do samomora je neozdravljiva bolezen.

Francoska policija prijela štiri baskovske teroriste

MADRID — Francoska policija je zadal hud udarec baskovski teroristični organizaciji ETA, ko je prejšnjo noč v Bayoni, v neposredni bližini s špansko mejo, aretirala četverico pristašev te skupine, ki naj bi bila odgovorna za vrsto bombnih atentatov ter za vsaj 40 umorov v zadnjih dvanajstih letih.

Gre za Frederica Harambourfeja, Jaquesa Esnala, Josepha Ochoantesana (vsi trije s francoskim državljanstvom) ter za Španca Joseja Antonia Amantesa Armaza »Txirlasa«. Skupina je prišla iz Seville, kjer naj bi se pripravljala na atentat. Avtomobil, v katerem je bila četverica, pa je španska policija ustavila in aretirala dva pripadnika teroristične organizacije, ostali pa so zbežali. Vse kaže, da je prav na podlagi te aretacije španska policija izvedela za premike četverice in o tem obvestila francoske kolege.

Po vesteh, ki jih je posredovala španska policija, naj bi aretiranci zakrivilili vrsto atentatov, med katerimi gre omeniti bombni atentat na vojašnico v Saragozi, kjer je bilo ubitih 11 vojakov, ter teroristične napade na sodnike in generale. »Potujoča teroristična skupina« pa je bila baje v neposrednem stiku s samim vodjem ETA Franciscom Mugico Garmendio.

Po nepotrjenih vesteh naj bi baskovska teroristična skupina pripravljala prav v teh dneh atentat v Seville in sicer na samo prefekturo. Včeraj pa je iz Španije prišla vest, da je ETA »podpisala« umor policajev v neki vasi v bližini San Sebastian.

V Bilbau in sicer v kraju Lequeitio je včeraj policija aretirala štiri pripadnike teroristične skupine, pri katerih je našla večjo količino streliva in orožja.

Telefoniranje med vožnjo ogroža varnost

RIM — Telefoniranje med vožnjo je lahko vzrok za avtomobilsko nesrečo in bi ga bilo treba zato prepovedati. Tako zahtevo sta v poslanskem vprašanju ministru za javna dela Prandiniju postavila demokrščanska poslanca Gianfranco Rocelli in Luigi Grillo. Poslanca ministra opozarjata na vedno večjo razširjenost mobilnih telefonov, »ki nedvomno odvrtačo pozornost voznikov od vožnje in s tem neposredno ogrožajo varnost v prometu«.

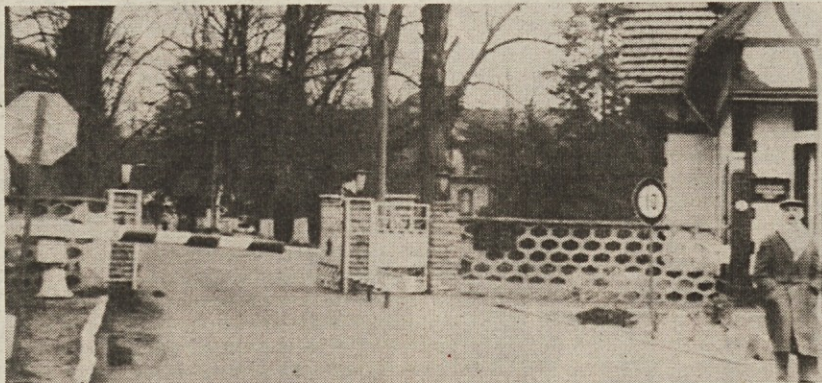
Rocelli in Grillo ministra sprašujeta, če namerava predlagati ustrezne zakonske ukrepe, s katerimi bi voznikom prepovedali uporabo mobilnega telefona med vožnjo, kar bi bilo po mnenju obeh poslancev v korist tako voznikov samih, prispevalo pa bi tudi k večji varnosti vseh ostalih udeležencev v prometu.

Tudi sezonske ljubezni so lahko skrajno nevarne

RIM — Priložnost naredi tatu, posledice pa so vselej nepredvidljive. Pregovor z dodatkom vred si bo verjetno še dolgo zapomnil postavni in očarljivi kopališki mojster Carlo Signorelli, ki je na plaži v bližini Brindisija osvajal ženska srca. Podjetni Carlo pa si je osvajanje omissil nekoliko drugače in ustvaril pravi sezonski biznis s pomočjo dveh kolegov. Eden je lastnik prijetne počitniške hišice, drugi pa fotograf amater. Carlo je svoje »žrtve« povabil v hišo, kjer se je nato dogajalo marsikaj, fotograf pa je pridno fotografiral. S fotografijami pa je trojica v pustih zimskih mesecih izsiljevala nič hudega sluteče ljubice enodnevne.

Žal, pa se je med prevaranimi ljubicami znašla tudi neka Loredana, ki izsiljevanju ni nasedla in je fotografije in grozila pisma odnesla na policijo. Možje postave so brž ukrepali in postavnega Carla ter oba pajdaša pri prič aretirali. Pa še ni vse. Med preiskavo je sodnik ugotovil, da se je kopališki mojster v preteklosti večkrat prekršil zoper javno moralo in davkarstvo. Sodili mu še niso, kaže pa, da se ne bo tako zlepa izmazal.

Honecker v novem domu

Bivši vzhodnonemški voditelj Honecker je od včeraj v novi kazenski »rezidenci«. Skupaj z ženo se je namreč preselil v stanovanje sovjetske vojaške bolnišnice v Beelitzu nedaleč od Berlina (AP)

Za vse disko klube poenoteni predpisi

RIM — Na srečanju predstavnikov dežel in občin na ministrstvu za deželne zadeve so včeraj ponovno poudarili nujnost sprejetja enotnih predpisov v zvezi z delovanjem disko klubov na celotnem državnem ozemlju. Zanimivo je, da so bili krajevni predstavniki proti prepovedi točenja alkoholnih pijač v disko klubih, strinjali pa so se, da je treba pomakniti uro za zapiranje plesišč na tretjo uro zjutraj. Vsi so tudi soglašali, da so kontrole vinjenosti voznikov potrebne, kot kazena za kršilce pa so predlagali odvzem vozniškega dovoljenja.

Ob vsem tem pa se je predsednik Konferenca deželnih predsednikov Rollandin zavzel, da bi deželam prepustili nekatere pristojnosti. Na srečanju so se tudi zavzeli za nadzor nad prevelikim hrupom, ki ga povzročajo disko klubi, kot tudi za nadzor nad številom obiskovalcev na plesiščih, ki so mnogokrat prenatrana. Poleg vinjenosti pa naj bi organi javnega reda v disko klubih kontrolirali tudi morebitno razpečevanje in uživanje mamil.